

การศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

นางสาววรรณิ ศิริวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาในเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3198-1

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF SCHOOL BASIC CURRICULUM CONSTRUCTION IN SCHOOLS
UNDER THE EDUCATION DEPARTMENT, MUANG PATTAYA AUTHORITY

Miss Wannee Siriwat

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Educational Administration

Faculty of Education Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3198-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัด
 สำนักการศึกษาเมืองพัทยา

โดย นางสาววรรณิ ศิริวัฒน์

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ดร.บุญมี เณรยอด

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ดร.บุญมี เณรยอด)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

วรรณิ ศิริวัฒน์ : การศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมือง
 พัทยา (A STUDY OF SCHOOL BASIC CURRICULUM CONSTRUCTION IN SCHOOLS UNDER
 THE EDUCATION DEPARTMENT, MUANG PATTAYA AUTHORITY.

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.บุญมี เณรยอด. หน้า 252 ISBN 974-17-3198-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จำนวน 10
 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ คณะกรรมการสนับสนุน ส่งเสริมงานวิชาการเมืองพัทยา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน
 วิชาการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา เครื่องมือที่ใช้ได้แก่
 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอเป็น
 รายโรงเรียนและภาพรวมของเมืองพัทยา

ผลการวิจัยพบว่า

1) การเตรียมความพร้อมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงานทั้งเมืองพัทยาและโรง
 เรียน ซึ่งประกอบด้วยการสร้างตระหนักรู้แก่บุคลากรโดยจัดประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ ให้ความรู้แก่บุคลากร
 โดยจัดอบรม ประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการ ศึกษาดูงานและศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำหลักสูตร การจัดการ
 เรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
 บริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาและคณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา จัดทำข้อมูลสารสนเทศ โดยรวบรวมข้อ
 มูลด้านนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ สังคม เศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้และชุมชน มีการจัดทำแผน
 การดำเนินงาน คือจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี แผนปฏิทินปฏิบัติงานและโครงการ

2) การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านผู้เรียน บุคลากร อาคารสถานที่
 เศรษฐกิจ สังคมและชุมชน เพื่อนำข้อมูลมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมาย และกำหนดคุณลักษณะอันพึง
 ประสงค์ โดยมีผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คณะครูทั้งโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนด จัดทำโครง
 สร้างของหลักสูตร จัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคโดยให้ครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้ทำ มีการจัดทำ
 คำอธิบายรายวิชา จัดหน่วยการเรียนรู้ใช้การบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ มีการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบรายปีและราย
 ครั้ง มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็น 2 แบบ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย ลูกเสือ เนตรนารี
 และกิจกรรมชุมนุม/ ชมรม โดยให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

3) การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) มีการเตรียมบุคลากร โดยการประชุมชี้แจง การอบรมเชิง
 ปฏิบัติการและการศึกษาดูงาน จัดครูเข้าสอนตามประสบการณ์ มีการจัดตารางสอน จัดบริการวัสดุหลักสูตร คือ คู่มือครู
 หนังสือ สื่อการสอน กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยการสังเกตการสอน เยี่ยม
 ชั้นเรียน มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
 จัดการเรียนรู้เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ วัดและ
 ประเมินผลจากสภาพจริง ประเมินจากแฟ้มสะสมงานและประเมินจากการปฏิบัติ

ภาควิชา.....	ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##4483791927 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : SCHOOL BASIC CURRICULUM CONSTRUCTION / MUANG PATTAYA AUTHORITY

WANNEE SIRIWAT : A STUDY OF SCHOOL BASIC CURRICULUM CONSTRUCTION IN SCHOOLS UNDER THE EDUCATION DEPARTMENT, MUANG PATTAYA AUTHORITY.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D., 252 pp. ISBN 974-17-3198-1

The purposes of this research were to study the state and problems of basic curriculum construction in schools under the Education Department Muang Pattaya Authority. The population were schools under the Education Department Muang Pattaya Authority. By which data were gathered from Muang Pattaya Academic committee members, school board members, and schools academic promotion and curriculum administration committee members, also academic strands committee members. The research instruments employed were structured interview forms, questionnaire, and document analysis forms. Data were analyzed by using content analysis and frequency.

The results were as follows :

1. The preparation stage : Both Muang Pattaya Authority and schools organized meetings, and workshops for school personnel in order to create the awareness. Workshops, study tours were organized so as to materials provided for curriculum guidelines preparation, instructional activities employed, measurement and evaluation criterias, also school curriculum strands. School academic promotion and curriculum administration committee was organized so as to academic strands committee. Management of information system was organized in each school to provide data on students, personnel, buildings and grounds, economics, social, local wisdoms, and local community resources. Action plans and work schedules were formulated for plan implementation.

2. The curriculum organization stage : School vision, mission and goals, includings students desirable characteristics were set upon analyzing data on students, personnel, buildings and grounds, economic, social, and community, and they will be approved by school administrator, school academic assistance, teachers and school board members. Curriculum structure, yearly and semestery learning outcomes were set up by teachers within each academic strands. Subject syllabuses were prepared, so as to learning units and instructional plans. Students development activities were designed to composed of counseling activities and student activities which composed of boy scout, girl scout, and other activities which students can choose upon their interest.

3. The curriculum implementation stage : Personnel were prepared through meetings, workshops, and study tours. Teachers were assigned according to their experiences, class schedule and other supporting services were also prepared. Supervision was conducted through instructional observations and classroom visits. Public relation activities were conducted through many kind of medias in order to create the mutual understanding to the community. Integrating techique was emphasized upon instructional activities whereby measurement and evaluation techniques were emphasized on authentic assessment through portfolio and actual performance.

Department Educational Administration	Student's signature
Field of study Supervision and Curriculum Development	Advisor's signature
Academic year 2002		

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ไฉรินทร์ บุญสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.เพ็ญเกียรติ ขมวัฒน์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจาก ทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า เพื่อทำการตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่ผู้วิจัย ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักการศึกษาเมืองพัทยา ศึกษาพิเศษเมืองพัทยา ผู้บริหาร คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา รวมทั้งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดทองธรรมชาติ ที่อนุญาติให้ลาศึกษาต่อ คณะครูทุกท่านที่ให้กำลังใจและปฏิบัติหน้าที่แทน ตลอดจนเพื่อนๆทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างเสมอมา

กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง แต่ครูอาจารย์ทุกท่านผู้ซึ่งประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย รวมทั้งผู้เขียนเอกสารตำราต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่น้องและคุณลิขิต ไชยคชบาล ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

วรรณิ ศิริวัฒน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิจกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร.....	9
1. ความหมายของหลักสูตร.....	9
2. องค์ประกอบของหลักสูตร.....	10
3. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	13
หลักสูตรสถานศึกษา.....	15
สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544.....	15
ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา.....	22
องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา.....	22
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.....	31
กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.....	34
ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัด.....	
เทศบาลและเมืองพัทยา.....	49
การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร).....	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากร.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาในหารศึกษการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็นรายโรง.....	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาในหารศึกษการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม.....	143
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	178
สรุปผลการวิจัย.....	178
อภิปรายผลการวิจัย.....	186
ข้อเสนอแนะ.....	196
รายการอ้างอิง.....	198
ภาคผนวก.....	200
ภาคผนวก ก.....	201
ภาคผนวก ข.....	205
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	252

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา และ มีความสุข

หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยที่ใช้อยู่ คือ หลักสูตร พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการ ได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัย เพื่อการพัฒนาหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์ในเรื่องสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางไม่สามารถสะท้อนสภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น
2. การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในภูมิภาค จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้คนไทยมีทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์
3. การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานทางการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศ (กรมวิชาการ อ้างถึง หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 กำหนดให้การศึกษาเป็นเรื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน ให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่จัดจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเก็บค่าเล่าเรียน และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ หรือปรับปรุงการศึกษา ให้สอดคล้อง

คล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้พัฒนาวิชาชีพและส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงเป็นกฎหมายการศึกษาแห่งชาติถือเป็น กฎหมายแม่บท ในการจัดการศึกษาของประเทศที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540 สำคัญคือ มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและ จัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีเอกภาพในเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในเชิงปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงมีการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการ ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และในมาตรา 27 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาการศึกษา ของผู้เรียน เป็นฐานในการบริหารและจัดการศึกษาที่เหมาะสมที่สุด กับบริบทในท้องถิ่นที่สถาน ศึกษาตั้งอยู่ เพราะสถานศึกษามีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด รับรู้ปัญหาและความต้องการของ ผู้เรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงได้มีการ กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเอง ด้วยเหตุผลและข้อกำหนดในพระราช บัญญัติ การ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าว กระทรวงศึกษาจึงได้จัดทำหลักสูตร ซึ่งกำหนดให้เป็นหลักสูตร แกนกลางของประเทศ เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ โดยหลักสูตร ที่พัฒนาขึ้นจะมีมาตรฐาน เป็นตัวกำหนดคุณภาพผู้เรียน มีลักษณะเป็นเอกภาพ มีความยืดหยุ่น จัด ต่อเนื่องสิบสองปี เน้นความรู้คู่คุณธรรม ความเป็นไทยและความเป็นสากล สถานศึกษามีหน้าที่ ในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐาน โดยจัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อความเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ

ดังนั้น จึงเป็นบทบาทและภาระหน้าที่ของสถานศึกษาโดยตรงที่จะต้องแปลงหลักสูตรที่ กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ไปสู่รายละเอียดในการจัด การเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ สถานศึกษา จะต้องจัดทำหลักสูตรของตนเอง ที่สนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง ยึดมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นเข้าไป เพื่อจะ ได้แผนที่เป็นข้อกำหนดแนวทางและรายละเอียดในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้เป็นไป ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสภาพความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนสนองความ ถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการมีโครงการสถานศึกษานำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2545 มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษานำร่องการใช้หลักสูตร สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 162 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 76 โรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา 76 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 5 โรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 1 โรงเรียน รวมทั้งหมด 162 โรงเรียน และประกาศให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนำร่อง และโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 และในโรงเรียนทั่วไปตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 โดยให้สถานศึกษา ได้นำกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาจัดทำเป็นหลักสูตรและสาระการจัดการเรียนการสอน เป็นของสถานศึกษาเองในแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาได้จัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องคิดหาวิธีการจัดทำหลักสูตรและสาระหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ให้ทันใช้ในปีการศึกษา 2546 ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษา และครูปฏิบัติการสอนต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาให้สำเร็จเรียบร้อย เพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป

ทางสำนักบริหารการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลทั่วประเทศและเมืองพัทยา เร่งรัดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเทศบาล ซึ่งแต่ละสถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามศักยภาพความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

เมืองพัทยา มีการปกครองแบบพิเศษ มีหน่วยงานที่ดูแลและจัดการศึกษาให้กับประชาชน คือ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ขึ้นตรงกับสำนักบริหารการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 10 โรงเรียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้โรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน เป็นสถานศึกษาเครือข่ายการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2545 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใน เดือน พฤษภาคม 2545

ดังนั้นทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยามีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัด จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ทันการประกาศใช้ โดยยึดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาเมืองพัทยา ตามนโยบายข้อที่ 6 คือ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และรายละเอียดสาระหลักสูตรแกนกลางให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียด สาระหลักสูตรแกนกลาง

และสาระหลักสูตรท้องถิ่น ที่เน้นความรู้คู่คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของสังคมและชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

ทั้งนี้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา มีลักษณะ คล้ายกันของชุมชนและสังคมแวดล้อม เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยาดังอยู่ ห่างกันไม่มากนัก ซึ่งเรียกได้ว่า แทบไม่มีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม สังคมและสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ยังจัดการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ใช้คำขวัญเดียวกัน คือ “ วินัยดี มีวิชา กีฬาเด่น เป็นโรงเรียนของชุมชน ” และพิจารณาเห็นว่า แต่ละโรงเรียนมีครูไม่ครบตามจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อความสะดวกของผู้เรียนในการย้ายสถานศึกษา ในทุกสถานศึกษาในสังกัดเดียวกัน

ดังนั้น ทางสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ได้ให้ครูในโรงเรียนในสังกัด ได้ร่วมกันจัดทำร่างโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาและกำหนดสาระหลักสูตรในส่วนหลักๆ จัดเป็นหลักสูตรกลางของสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งได้จัดทำทั้งระบบ กล่าวคือ จัดทำหลักสูตรตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 – ช่วงชั้นที่ 4 (12ปี) ทำให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกันเป็นระบบ แล้วให้แต่ละสถานศึกษานำโครงสร้างของหลักสูตร ไปขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบแล้วสถานศึกษาก็นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

นอกจากนี้ทางสำนักบริหารการศึกษาร่วมท้องถิ่นจัดให้โรงเรียนสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา เป็นโรงเรียนนำร่องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา เนื่องจากผู้วิจัยเป็นข้าราชการสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการปกครองแบบเดียวกับเมืองพัทยา ซึ่งจัดการศึกษาโดยแบ่งเป็นเขต ในเขตของผู้วิจัยมีโรงเรียนทั้งหมด 7 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงตั้งอยู่ในสภาพที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และ เพื่อจะได้ทราบถึงกระบวนการจัดทำหลักสูตร และนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานในหน่วยงานที่ตนสังกัดให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

ขอบเขตการวิจัย

กรอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวทางการเร่งรัดจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเทศบาล ของสำนักบริหารสถานศึกษาส่วนท้องถิ่น (2545) ดังต่อไปนี้

1.การเตรียมความพร้อม

- 1.1 สร้างความตระหนักแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 สร้างความรู้แก่บุคลากร
- 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการ
 - 1.3.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา
 - 1.3.2 คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา
- 1.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 1.5 จัดทำแผนการดำเนินงาน

2. ขั้นตอนการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 การจัดทำสาระหลักสูตร

- 2.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
- 2.1.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.1.4 กำหนดโครงสร้างหลักสูตร
- 2.1.5 จัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน
- 2.1.6 จัดทำคำอธิบายรายวิชา
- 2.1.7 จัดทำหน่วยการเรียนรู้
- 2.1.8 จัดทำแผนการเรียนรู้

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3 เสนอคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบ

3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

นิยามศัพท์

การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ซึ่งปัจจุบันกำหนดไว้

12 ปี

หลักสูตรแกนกลาง หมายถึง มวลประสบการณ์ที่กระทรวงศึกษาธิการจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ทุกคนในประเทศได้เรียนรู้ในสิ่งที่เหมือนกัน ในระดับเดียวกัน เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้ดำรงอยู่ มีความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพและศึกษาต่อ

หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง มวลประสบการณ์ ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ และแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน

วิสัยทัศน์ หมายถึง เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เป็นการคิดไปข้างหน้า มีเอกลักษณ์

เป้าหมาย หมายถึง สิ่งที่กำหนดเป็นผลสัมฤทธิ์ปลายทางของผู้เรียนที่ควรบรรลุผล เมื่อจบหลักสูตร เป็นเป้าหมายที่สอดคล้องกับจุดหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชา หมายถึง เป็นผลการเรียนรู้ของกลุ่มวิชาต่าง ๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มวิชาต่าง ๆ เมื่อครบ 12 ปี

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น หมายถึง เป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดในตัวผู้เรียน หลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มวิชาต่าง ๆ ในแต่ละช่วงชั้น คือ เมื่อจบชั้น ป.3, ป.6, ม.3 และ ม.6

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น หมายถึง เนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค หมายถึง เนื้อหาหรือกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณภาพตามผลการเรียนรู้รายปี / รายภาค

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและต้องการให้เกิดกับผู้เรียน หลังจากได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ของรายวิชาของแต่ละกลุ่มสาระ ซึ่งจัดเป็นรายปี หรือรายภาค

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามศักยภาพเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานต่างๆ ที่มีโรงเรียนอยู่ในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัด
2. เป็นข้อมูลสำหรับโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

1.3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

2. หลักสูตรสถานศึกษา

2.1 สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

2.4 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.5 กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.6 ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและ
เมืองพัทยา

2.7 ดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” มีความหมายแตกต่างกันออกไป หลายความหมายตามบริบทที่ใช้ ซึ่ง โบซอง (Beauchamp, 1981) ได้จำแนกออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1) หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล

2) หลักสูตร หมายถึง ระบบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ประกอบด้วยกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร และกระบวนการประเมินหลักสูตร

3) หลักสูตร หมายถึง ศาสตร์สาขาหนึ่งทางการศึกษา เป็นความหมายที่ใช้ในสถาบันการศึกษาในระดับสูง

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คำนิยาม หรือคำจำกัดความของหลักสูตร ไว้มากมายหลายลักษณะ ดังนี้

บุญมี เณรชอด (2531) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1) หลักสูตรในความหมายแคบ หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงสร้างของผู้เรียนประกอบด้วย ความมุ่งหมายของการให้การศึกษา เนื้อหาวิชา ระยะเวลาเรียน กิจกรรมและประสบการณ์ที่จะให้ผู้เรียน วัดและประเมินผลการเรียนการสอน เช่น หนังสือหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2) หลักสูตรในความหมายกว้าง หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถด้านต่างๆ ของผู้เรียนไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น หลักสูตรตัดเย็บเสื้อผ้า หลักสูตรการอบรม

ธำรง บัวศรี (2542) กล่าวว่า “หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้”

กิติมา ปรีดีติลล (2532) กล่าวว่า “หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอน โดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน และประเมินผล”

สุมิตร คุณากร (2523) กล่าวว่า “ หลักสูตร หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียน ไม่ว่าจะป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ”

ลำลี รักสุทธิ (2544) กล่าวว่า หลักสูตร คือ “ มวลประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน อันจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด เจตคติและการปฏิบัติในทิศทางที่พึงประสงค์ ”

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544) กล่าวว่า หลักสูตร คือ “ ประมวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ครูสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุขและเจริญอกงาม ”

จากนิยาม หลักสูตร ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่างๆ เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษา ที่โรงเรียนจัดให้กับผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อการพัฒนาของผู้เรียนในด้านต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

1.2. องค์ประกอบของหลักสูตร

Taba (1962) กล่าวว่า หลักสูตรไม่ว่ารูปแบบอย่างไร จะมีองค์ประกอบอย่างน้อยที่สุด 4 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงสำหรับการสอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. โครงการประเมินผลตามหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2527) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ควรประกอบด้วย

1. เหตุผลความจำเป็นของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
5. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิชาการในชุมชน
6. การประเมินผล

ซาร์จ บัควี (2542) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็น ดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึงสิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instruction Straegies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
8. การประเมินผล (Evaluations) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร
9. วัสดุและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบ 4 อย่าง ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย
2. เนื้อหา
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

บุญมี เณรยอด (ม.ป.ป.) สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางที่ชี้แนะว่าเรากำลังทำอะไรและจะดำเนินการในลักษณะใด เพื่อผลประโยชน์อะไร และจะติดตามผลโดยวิธีไหน
2. เนื้อหาของหลักสูตร คือ องค์แห่งความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกระบวนการที่แปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งรวมถึงกิจกรรมหลัก 4 ประการ คือ การศึกษาหลักสูตร การวางแผนการสอน การสอน และ การประเมินผลการสอน
4. การประเมินผลหลักสูตร เพื่อหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด มีอะไรเป็นสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว ซึ่งมีขอบเขตวิเคราะห์ถึงตัวหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน และโครงการประเมินผลหลักสูตร

ลำลี รักสุทธิ (2544) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร จะมีดังต่อไปนี้

1. หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งแผนดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการใช้หลักสูตรด้านอื่น ๆ ของกลุ่มวิชา รายวิชาต่าง ๆ
2. ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และคู่มือการประเมินผลการเรียนในแต่ละระดับ
3. สื่อการเรียนการสอนที่ปรากฏในรูปของหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และสื่อในลักษณะอื่น ๆ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพอที่จะสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมาย ซึ่งประกอบด้วย จุดหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะวิชา และจุดประสงค์ของการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว และหลังจากที่เรียนจบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้
2. เนื้อหาและประสบการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
3. ยุทธศาสตร์การสอนการเรียน หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน รวมไปถึงวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลตามที่หลักสูตรต้องการ

5. การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนรู้การสอน

1.3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร มีความหมายครอบคลุมถึงการร่างหลักสูตรขึ้นใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย ซึ่งควรพิจารณาหลักสูตรทั้งระบบ คือ การจัดทำเอกสารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร ซึ่ง ไทเลอร์ ได้ตั้งคำถามพื้นฐานไว้ 4 ประการ ในการพัฒนาหลักสูตร (สงัด อุทรานันท์, 2532) ดังนี้

1. มีวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่โรงเรียนจะต้องให้เด็กได้รับ
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่จะทำให้อบรมวัตถุประสงค์เหล่านี้
3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร
4. จะพิจารณาได้อย่างไรว่า วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้นได้บรรลุแล้ว

ทาบ (1962) ได้เสนอขั้นตอน ในการพัฒนาหลักสูตรเป็นลำดับขั้น โดยไม่รวมการใช้หลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตรไว้ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 วินิจฉัยความต้องการ
- ขั้นที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์
- ขั้นที่ 3 คัดเลือกเนื้อหาสาระ
- ขั้นที่ 4 จัดเนื้อหาสาระ
- ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้
- ขั้นที่ 6 จัดประสบการณ์การเรียนรู้
- ขั้นที่ 7 พิจารณาว่าจะประเมินอะไร ด้วยวิธีการและเครื่องมืออะไร

สงัด อุทรานันท์ (2532) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตร โดยครอบคลุมถึงการใช้หลักสูตร และประเมินผลหลักสูตรด้วย ดังนี้

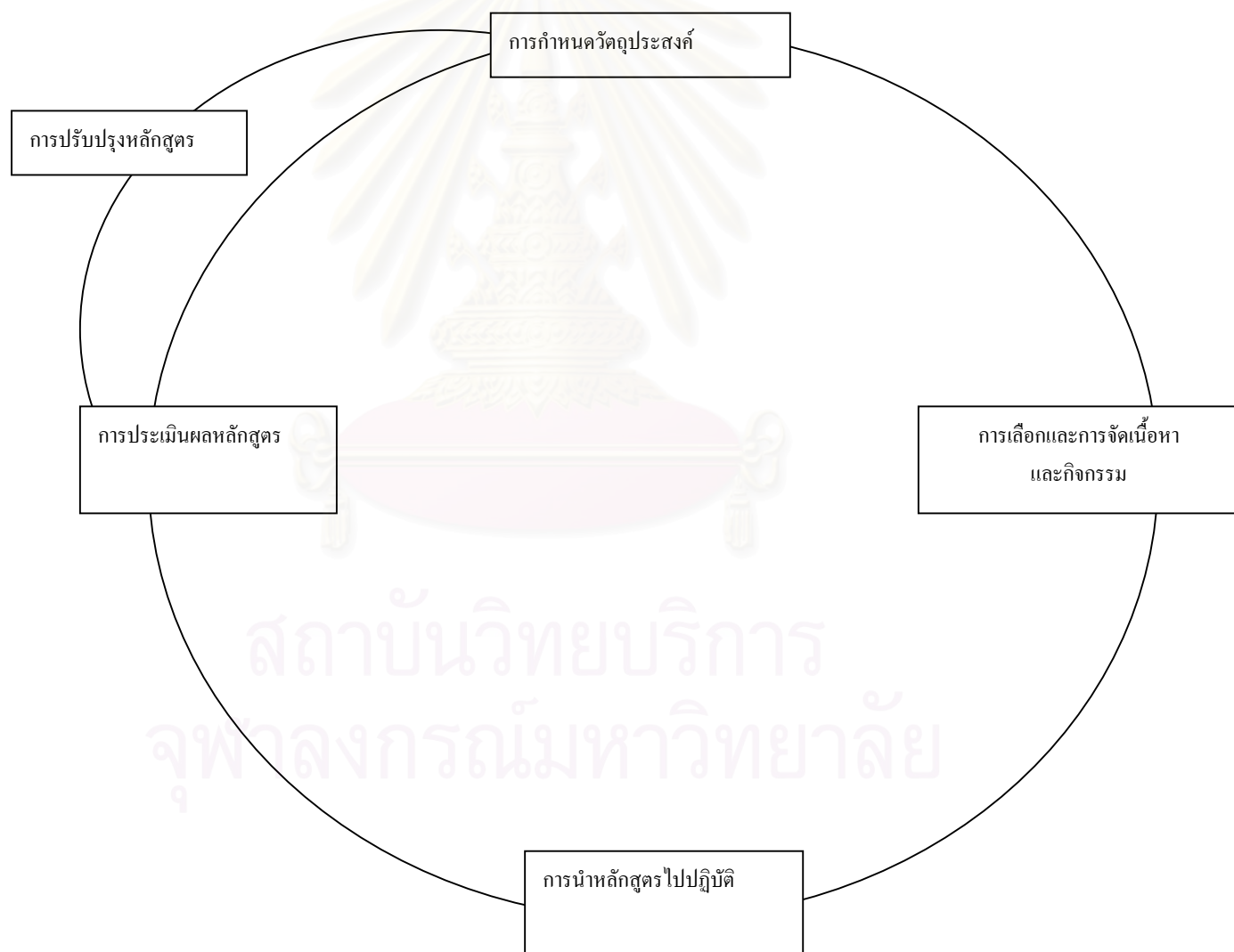
1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ
4. การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

สุมิตร คุณานุกร (2523) เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การเลือก การจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผลหลักสูตร
5. การปรับปรุงหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะเป็นวัฏจักร ดังแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร (สุมิตร คุณานุกร, 2523)

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2537) ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดขั้นตอนที่สำคัญไว้ ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดเป้าประสงค์ จุดหมาย และจุดประสงค์
- ขั้นตอนที่ 3 การเลือกและจัดเนื้อหาวิชา
- ขั้นตอนที่ 4 การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดอัตราเวลาเรียน และหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน
- ขั้นตอนที่ 6 การนำหลักสูตรไปใช้
- ขั้นตอนที่ 7 การประเมินผลหลักสูตร
- ขั้นตอนที่ 8 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

จากแนวคิดในการกำหนดขั้นตอน หรือ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษา ดังกล่าว สรุปได้ว่า

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร จะต้องประกอบด้วย ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งได้มาจากการสำรวจปัญหาและความต้องการ และความจำเป็นต่างๆ ของสังคม นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือการกำหนดวัตถุประสงค์ต่อไป
2. ดำเนินการคัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหา รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายนั้น
3. กำหนดยุทธศาสตร์การเรียนการสอน การจัดวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดประสบการณ์ทางการศึกษามีประสิทธิภาพ
4. การนำหลักสูตรไปใช้และการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อที่จะได้ทราบว่าหลักสูตรที่จัดให้กับผู้เรียนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายทางการศึกษาหรือไม่ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลนี้ จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

2.หลักสูตรสถานศึกษา

2.1 สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งมีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน มีลักษณะเป็นเอกภาพ มีความยืดหยุ่น เน้นความรู้คู่คุณธรรม สถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระของหลักสูตรตามที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องทำ

ความเข้าใจกรอบแนวคิด ความเป็นมา หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และจุดเน้นของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อใช้เป็นกรอบ และทิศทางในการกำหนดสาระขององค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา อันจะทำให้ พัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างมีเอกภาพ บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และในขณะเดียวกัน ก็สัมพันธ์สอดคล้อง และสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นด้วย

สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการ(2545)ได้ กำหนดไว้ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนารับขึ้นตามความจำเป็นด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ผลการประเมินหลักสูตรและการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมถึง กระแสการเปลี่ยนแปลงยุคโลกาภิวัตน์

มาตรา 27 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มี หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สำหรับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนเหมือนกัน เพื่อความเป็นไทย ความเป็น พลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการศึกษาต่อ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สถานศึกษาจะนำข้อมูลสภาพ ที่เป็นปัญหาหรือความต้องการของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติมาจัดทำสาระของหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา

2. ลักษณะของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2.1 เป็นหลักสูตรสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อเนื่องตลอด 12 ปี
- 2.2 มีความเป็นเอกภาพ
- 2.3 เน้นความรู้คู่คุณธรรม
- 2.4 มีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย
- 2.5 มีความยืดหยุ่น
- 2.6 มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพผู้เรียน

3. เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทย

4. หลักการ

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความ
ความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค
และเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด
ชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

5. จุดหมาย

กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ ต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธ
ศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทาง
วิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธี
การทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะ
การคิด การสร้างปัญญาและทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและบริการ มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่น
ในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา
ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาลิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสิ่งที่ดีงามให้สังคม

6. โครงสร้าง

1. ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้
ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

- 2.1 ภาษาไทย
- 2.2 คณิตศาสตร์
- 2.3 วิทยาศาสตร์
- 2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.6 ศิลปะ
- 2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.8 ภาษาต่างประเทศ

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมเพิ่มเติมจากสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือสังคม แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนให้ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง สร้างทักษะชีวิต และวุฒิภาวะทางอารมณ์

3.2 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรม ชุมนุม ฯลฯ

4. มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนในการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้เป็นข้อๆ รวม 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความสามารถ (ทักษะ / กระบวนการ) คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม มี 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น

5. เวลาเรียน

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เรียนไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง อย่างน้อยวันละ 5-6 ชั่วโมง

7. การจัดหลักสูตรและเวลาเรียน

สถานศึกษาต้องนำโครงสร้างที่เป็นสาระการเรียนรู้ จำนวนเวลาอย่างกว้างๆ มาตรฐานการเรียนรู้ที่แสดงคุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบ 12 ปี และเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสถานศึกษาต้องจัดทำรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนด

ในช่วงการศึกษาภาคบังคับ ตั้งแต่ชั้น ป.1-ม.3 จัดหลักสูตรและเวลาเรียนเป็นรายปี ส่วนชั้น ม.4-ม.6 จัดเป็นรายภาค และคือนำหน้าของรายวิชาเป็นหน่วยกิต โดยให้ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่านำหน้า 1 หน่วยกิต

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

- จัดการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในลักษณะ บูรณาการที่ภาษาไทย และคณิตศาสตร์เป็นหลัก
- เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนาน ได้ปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ ทักษะพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และพัฒนาลักษณะนิสัยและสุนทรียภาพ

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ
- เน้นทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการ โครงการ การใช้หัวเรื่องในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด การค้นคว้า การแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

- จัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีหลักการ ทฤษฎีที่ยาก ซับซ้อนอาจแยกเฉพาะ

- เน้นการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจความสามารถ ความถนัด ความสนใจเพื่อเตรียมการศึกษาต่อหรือเตรียมเข้าสู่อาชีพ

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

- เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เข้าสู่เฉพาะทาง
- เน้นความสามารถ ความคิดระดับสูง ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ทั้งด้านอาชีพ การศึกษาเฉพาะทางและการศึกษาต่อ

8. แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

มุ่งพัฒนาผู้เรียนในมิติต่าง ๆ ที่ครบถ้วน รอบด้าน ดังนี้

ด้าน	ความรู้	ทักษะ	คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
วิชาการ	ความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชา	ทักษะตามสาขาวิชา	คุณค่า ความดี ความงามของสาขาวิชา
งาน	ความรู้เกี่ยวกับงานการทำงาน	ทักษะการทำงาน	คุณค่า ความดี ความงามของงานการทำงาน
ชีวิต	ความรู้เกี่ยวกับชีวิต	ทักษะชีวิต	คุณค่า ความดี ความงามของชีวิต

9. การจัดการเรียนรู้

มุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิด และความสามารถทางอารมณ์ ใช้รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้จากธรรมชาติ และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม

10. สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ควรมีความหลากหลาย เช่น สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและอื่นๆ

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้

1. เน้นสื่อใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า
2. ผู้เรียนผู้สอนสามารถจัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้เอง
3. ควรจัดหาสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว และในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้
4. ใช้แหล่งการเรียนรู้

11. การวัดและประเมินผล

เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน

หลักการวัดและประเมินผล

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน
2. สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร
3. ประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียน
4. การประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรดำเนินการด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัดธรรมชาติของวิชาและระดับช่วงชั้น
5. ให้มีการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนในแต่ละช่วงชั้น
6. ให้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น
7. ให้มีการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติในแต่ละช่วงชั้น
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบผลการเรียนได้
9. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่างๆ

12. เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตร

1. ผู้เรียนสามารถจบหลักสูตรได้ 2 ช่วง คือ
 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (จบการศึกษาภาคบังคับ)
 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (จบการศึกษาระดับพื้นฐาน)
2. ผู้เรียนผ่านการศึกษาระดับช่วงชั้น และจบหลักสูตรตามเกณฑ์ ดังนี้
 - ต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องได้หน่วยกิตครบตามที่สถานศึกษากำหนด และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
 - ต้องผ่านการประเมินด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
 - ต้องผ่านการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
 - ต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเองมีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยการเรียนรู้และประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องการเรียนเพิ่มเติม เป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีหรือภาค และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วัฒนาพร ระงับทุกข์,2545)

กรมวิชาการ (2544) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้ สถานศึกษาต้องมีหลักสูตรของตนเอง คือ หลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องการเรียนเพิ่มเติม เป็นรายปี หรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนและกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียน เพื่อหวังให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ

2.3 องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน สามารถชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่

1. ทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2. จุดหมาย
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์
4. โครงสร้างหลักสูตร
5. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
6. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
7. การส่งเสริมการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้
8. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้
9. ปัจจัยสนับสนุนด้านอื่น ๆ

1. ทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษา เป็นการแสดงให้เห็นถึงจุดหมายปลายทางที่เป็นความสำเร็จของการจัดการศึกษา เป็นสิ่งที่คาดหวังและเป็นความต้องการสูงสุด อาจแสดงจุดเน้นและผลการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดกับผู้เรียนอย่างกว้าง ๆ เมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ผนวกกับแนวโน้มของการพัฒนาและตรงตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น การกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามที่หลักสูตรการศึกษาต้องการ จึงนับได้ว่าการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษา เป็นองค์ประกอบอันดับแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

2. จุดหมาย

จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม พึ่งตนเองได้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดจุดหมายของหลักสูตรได้ตรงตามความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับทิศทางเป้าหมายของการจัดการศึกษา การกำหนดจุดหมาย สามารถกำหนดได้ใน 2 ระดับ คือ

1) ระดับบุคคล โดยมุ่งเน้น ส่งเสริม พัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามของแต่ละบุคคล ด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม มุ่งจัดสรรโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ เป็นการเตรียมผู้เรียนทุกคนให้มีโอกาสที่ดี มีประสบการณ์ของชีวิต

2) ระดับสังคม โดยมุ่งเน้นให้เกิดความเจริญงอกงามของสังคมโดยรวม
แนวทางการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

จุดมุ่งหมาย 1 หลักสูตรสถานศึกษาควรมุ่งจัดสรรโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์

หลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาความเพลิดเพลน และพันธสัญญาต่อการเรียนรู้ ประหนึ่งเป็นวิธีสร้างกำลังใจและเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียน อย่างเป็นไปได้มากที่สุด มีความรู้

สูงสุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ควรสร้างความเข้มแข็ง ความสนใจ และประสบการณ์ให้ผู้เรียน และพัฒนาความมั่นใจในสมรรถวิสัยของผู้เรียน ให้เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมใจกัน ควรให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้สำคัญ ๆ ในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสาร ส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้ อยากเห็น และสมรรถวิสัยการคิดอย่างมีเหตุผล

จุดมุ่งหมาย 2 หลักสูตรสถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการพัฒนา ด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน และเตรียมผู้เรียนทุกคนให้มีโอกาสที่ดี มีประสบการณ์ของชีวิต และมีความรับผิดชอบ

หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม และโดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกและผิด เข้าใจและซาบซึ้งในความเชื่อของตน และความเชื่อในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันว่ามิมีอิทธิพลต่อปัจเจกชน และสังคม หลักสูตรสถานศึกษาควรสืบทอดค่านิยมที่ยั่งยืน พัฒนาหลักคุณธรรมและความมีอิสระของผู้เรียนและช่วยให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และให้การระแวดระวังดูแลสามารถช่วยการพัฒนาสังคมที่เป็นธรรมขึ้น ควรส่งเสริมโอกาสที่เสมอภาค และสามารถทำให้ผู้เรียนกล้าคัดค้านลัทธิการแบ่งแยกและการสร้างกฎตายตัว ควรพัฒนาความรู้สึกระมัดระวัง และความเข้าใจ ตลอดจนยอมรับนับถือในเรื่องสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ และยึดมั่นในพันธสัญญา ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก หลักสูตรสถานศึกษาควรสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลและเป็นอิสระ และทั้งเข้าใจในความรับผิดชอบชั่วดี

จุดมุ่งหมายทั้งสองนี้ต่างเสริมแรงซึ่งกันและกัน การพัฒนาส่วนตนของผู้เรียนในด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรมตามจุดมุ่งหมายที่ 2 มีส่วนสำคัญยิ่งในการเสริมสร้างความสามารถในการเรียนรู้และการมีสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนตามจุดหมายที่ 1 และในทางกลับกัน หลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งจัดสรรโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ย่อมเสริมแรงให้ผู้เรียนพัฒนาจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรมการพัฒนาทั้งสองด้านนี้จำเป็นต้องการยกมาตรฐานความรู้ของผู้เรียน

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีเหมาะสมกับสังคมไทย โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการซึ่งสอดคล้องกับสภาพและปัญหาและความจำเป็นของชุมชนที่สถานศึกษาดังอยู่ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นกรณีเฉพาะ นอกเหนือหรือเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ

สถานศึกษาต้องกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษาต้องการปลูกฝังให้แก่ผู้เรียนเป็นกรณีเฉพาะนอกเหนือหรือ

เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งนี้ อาจพิจารณากำหนดจากคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่มีอยู่ในสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ หรือพิจารณากำหนดขึ้นมาใหม่ก็ได้

สถานศึกษาต้องปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวตลอดเวลา ขณะที่จัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งโดยตรง คือ ในกรณีที่คุณลักษณะอันพึงประสงค์เหล่านั้นได้มีการกำหนดให้เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค หรือโดยอ้อม ด้วยการสอดแทรกในขณะที่จัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในกรณีที่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดให้เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค

สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดผล และประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควบคู่ไปกับการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค นั้น ๆ ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติได้ 2 ลักษณะ คือ

กรณีที่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาได้ถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาคแล้ว ผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดผลประเมินผลตามปกติเช่นเดียวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะ / กระบวนการ เพียงแต่ให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยเฉพาะ เพื่อนำไปใช้ข้อมูลในการประเมินผลรวมในแต่ละปี / ภาคเรียน

สำหรับในกรณีที่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ไม่ได้ถูก กำหนดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ในสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาคใด ผู้สอนสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาคนั้น ต้องปลูกฝังและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สอดแทรกไปในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งให้มีการวัดผลประเมินผล และการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลรวมในแต่ละปี / ภาคเรียน

ในแต่ละปี / ภาคเรียนสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยให้ผู้สอนทุกคน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินและให้ประเมินในลักษณะของการวิจัยไม่ใช่การประเมินเพื่อตัดสิน ให้ระดับผลการเรียน รวมทั้งให้มีการนำเอาผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนในปีต่อ ๆ ไปด้วย ทั้งนี้สถานศึกษาต้องกำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจน เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนวทางการจัด และประเมินผลผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในแต่ละช่วงชั้น สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยคณะกรรมการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาแล้ว นำเอาผลการประเมินผลมาใช้เป็นเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นของผู้เรียน

ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น และนำผลการประเมินไปเป็นเกณฑ์การผ่านหลักสูตรแต่ละช่วงชั้น ในกรณีที่ผู้เรียนที่ไม่ผ่านประเมินต้องให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงตนเองด้วยการให้ปฏิบัติกิจกรรมบริการสังคมตามระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับแนวทางการดำเนินงานกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา มีดังนี้

1. สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นของสถานศึกษา
2. กำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้ประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแต่ละช่วงชั้น และนำผลการประเมินส่วนหนึ่งของเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นของผู้เรียน

3. จัดระบบ วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมิน ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนแต่ละคน

4. ให้ผู้สอนทุกคน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้อง ครอบคลุม โปร่งใส และเชื่อถือได้

5. ให้มีการบันทึกผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างเป็นระบบและมีการรายงานผลการพัฒนาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายปี / รายภาค และรายช่วงชั้น

จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชน กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่ต้องการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนเพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ

4. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร เป็นการแสดงให้เห็นถึงมวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรที่ผู้เรียนได้เรียนอยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ โดยแบ่งเป็นช่วงชั้น ชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ในแต่ละช่วงชั้นแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งกำหนดสัดส่วนของเวลาหรือหน่วยกิตการเรียนรู้ของแต่ละสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาคให้เห็นชัดเจน

ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรทั้ง 8 กลุ่มสาระในแต่ละช่วงชั้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์การจัดสัดส่วนของการจัดสาระการเรียนรู้แกนและสาระการเรียนรู้รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของแต่ละช่วงชั้นจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) วิเคราะห์เวลาในการจัดการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นตามที่หลักสูตรกำหนดในสถานศึกษานำมาปรับเพิ่ม / ลดได้ตามความเหมาะสม
- 3) วิเคราะห์การจัดสัดส่วนการจัดสาระการเรียนรู้แกน สาระการเรียนรู้เลือกและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงชั้น มาพิจารณาจัดสัดส่วนเวลาเป็นรายปี สำหรับช่วงชั้น ป.1-3 ป.4-6 และ ม.1-3 และจัดเป็นรายภาคสำหรับช่วงชั้น ม.4-6
- 4) นำรายละเอียดการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และเวลามาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของทั้ง 8 กลุ่มสาระในแต่ละช่วงชั้น

สาระการเรียนรู้ เป็นการกำหนดมวลประสบการณ์ทั้งที่เป็นเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เป็นสื่อเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นตามศักยภาพของตนเอง และบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องกำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายปี / รายภาค ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

สาระการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) สาระการเรียนรู้บังคับ ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน
- 2.) สาระการเรียนรู้เลือก ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนรวมทั้งสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ทั้งด้านวิชาการวิชาชีพ และเฉพาะทาง

5. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบจากสถานศึกษานั้น ๆ โดยแสดงให้เห็นถึงด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรมของแต่ละสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียน โดยสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้จะมีความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องจัดทำ มาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญและส่งผลต่อการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละภาคเรียนและแต่ละปีการศึกษา

6. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพิ่มเติม นอกเหนือจากการเรียนรู้ จากสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และด้านสังคม สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อเกื้อกูลและส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นการ ปลูกฝัง อบรมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ ต่อตนเองและส่วนรวม ทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังต้อง จัดแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง มีความเข้าใจผู้อื่น มีการพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีข้อมูล และสามารถตัดสินใจเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนอาจจัดทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น

1. จัดแบ่งสัดส่วนของเวลาของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วกำหนดเวลาเรียนในตารางเวลาเรียน เช่นเดียวกับกลุ่มสาระอื่นอีก 8 กลุ่มสาระ
2. จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลา เรียนปกติกับบางส่วนเรียนนอกเวลา
3. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ไปด้วยกัน โดยวางแผนร่วมกันของกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม กำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติกับบางส่วนเรียนนอกเวลา

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยวุฒิภาวะ และ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ชมรมวิชาการ เพื่อเกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการ ของผู้เรียนและชุมชน
3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังอบรมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ฝึกการ ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เช่น กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วน รวม
5. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผล การผ่านช่วงชั้นเรียน

7. การส่งเสริมการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้

เมื่อสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ ให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

และการจัดกระบวนการเรียน โดยพิจารณาได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้หลายประการ ซึ่งสถานศึกษาสามารถส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่กล่าวไว้ทั้งหมด หรืออาจจะเลือกส่งเสริมสนับสนุนในบางเรื่องก็ได้ เช่น

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองของโปรแกรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาเฉพาะทาง ตามความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยอาจจะจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม หรือจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ / ห้องสมุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างเพียงพอ
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งนอกสถานศึกษาด้วย เช่น ในชุมชนใกล้ ๆ บริเวณสถานศึกษา ได้แก่ ตลาด วัด หรือสถานที่สำคัญ รวมทั้งแหล่งประกอบการที่มีอยู่ในชุมชน

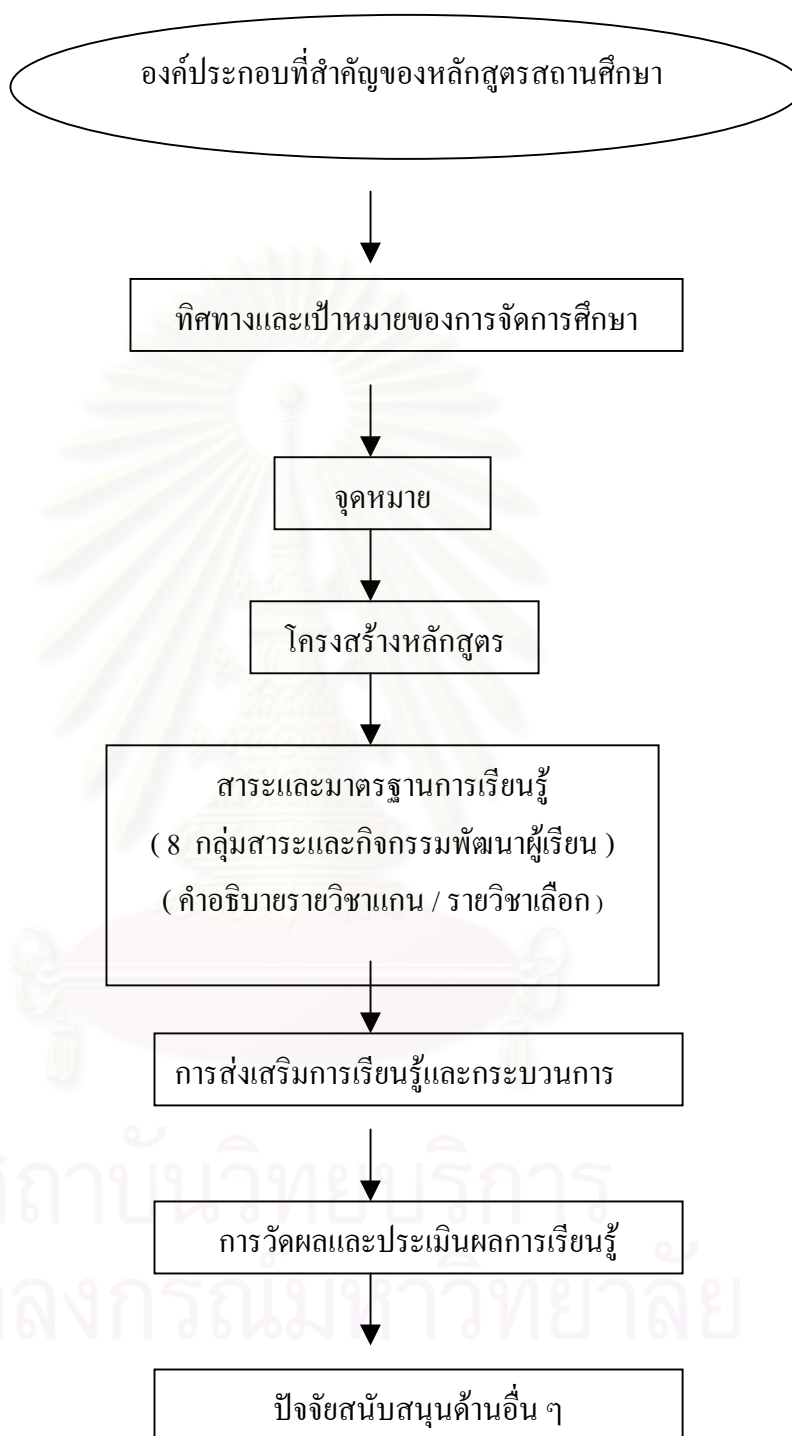
8. การวัดผลและประเมินผล

สถานศึกษาควรจัดให้มีการวัดผลและประเมินผล

1. วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. ประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ
3. ประเมินเพื่อปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลโดยการสอบข้อเขียน หรือประเมินผลการเรียนรู้จากแฟ้มสะสมงาน
5. จัดให้มีการประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่สถานศึกษากำหนด

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาจะประกอบด้วย ทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษา จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตร สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้และกระบวนการ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และปัจจัยสนับสนุนด้านอื่น ๆ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิ องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา (กรมวิชาการ , 2544)

2.4 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรจะต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจและเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติของการศึกษา ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้และประเมินกระบวนการเรียนรู้ของตน เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลง และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การศึกษาจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น หากมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการและความจำเป็นตลอดเวลา

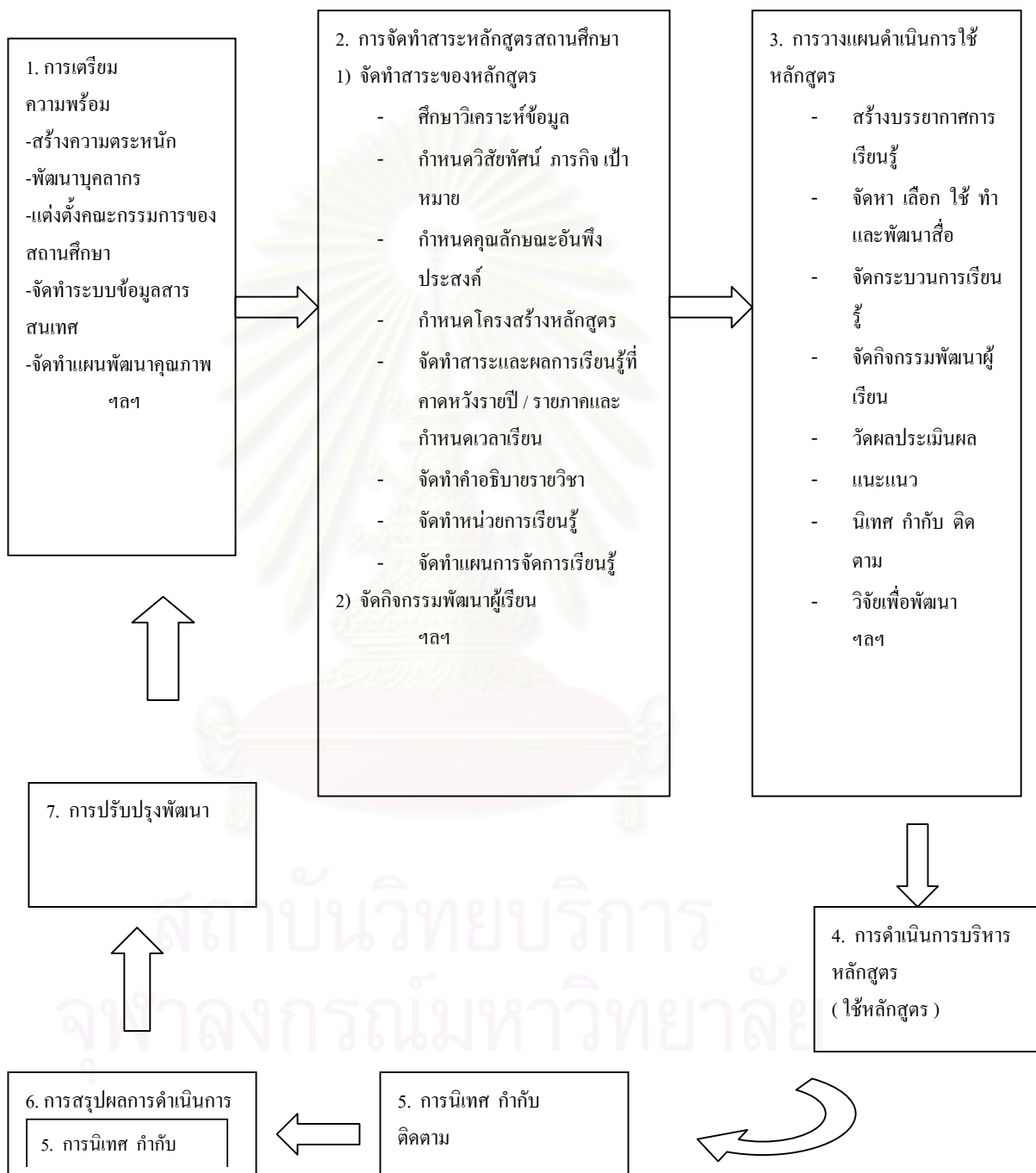
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จึงเป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรกรมวิชาการ (2544) และ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) ได้จัดภารกิจในการบริหารจัดการหลักสูตรไว้ดังนี้

- ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อม
- ภารกิจที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- ภารกิจที่ 3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
- ภารกิจที่ 4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร
- ภารกิจที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- ภารกิจที่ 6 การสรุปผลการดำเนินงาน
- ภารกิจที่ 7 การปรับปรุงพัฒนา

ดังแผนภูมิต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิ การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรมวิชาการ, 2545)

หลักสูตรสถานศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการหลักสูตร ผลผลิตจากการบริหารจัดการหลักสูตรจะนำมาเสนอในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทราบว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างไร ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ การประสานงานและการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภารกิจที่สำคัญก่อนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น

1. การสร้างความตระหนัก ให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและยอมรับ
2. การพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้หลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ฯลฯ
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาคณะต่าง ๆ ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และตามความจำเป็นของสถานศึกษา
4. การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีข้อมูลใช้ในการจัดการศึกษา
5. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ

ถวัลย์ มาศจรัส (2545) ได้กล่าวไว้ว่า ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องเตรียมความพร้อมของตนเองและคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้บันไดแห่งภูมิปัญญา 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรวบรวมข้อมูล

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีเอกสารที่เกี่ยวข้องมากมาย จะต้องนำมาศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเบื้องต้น ดังนั้นต้องรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาทั้งหมด ได้แก่

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
- กรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544
- สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ
- คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ
- เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- เอกสารการจัดการเรียนรู้
- เอกสารการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- เอกสารข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา
- เอกสารข้อมูลพื้นที่จำนวนประชากร การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ

วัฒนธรรม ของชุมชน

- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอื่น ๆ

ขั้นที่ 2 การศึกษาข้อมูล

การศึกษาข้อมูล เป็นการฝึกฝนปัญญาให้แตกฉาน เพื่อก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมไปถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นที่ 3 การค้นคว้าเพิ่มเติม

การค้นคว้าเพิ่มเติมเป็นหัวใจสำคัญต่อเนื่องมาจากขั้นที่ 2 ในเรื่องการศึกษา ในส่วนของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เช่น การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ ทางสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการสร้างองค์ความรู้ สำหรับเป็นพื้นฐานของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาทั้งสิ้น

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการค้นคว้าเพิ่มเติมแล้ว ผู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในสิ่งที่ค้นคว้าเพิ่มเติมให้ละเอียดยิ่งขึ้น เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติการเขียน

การเขียนเป็นพื้นฐานสำคัญของการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ให้ผู้อื่นเข้าใจ การเขียนหลักสูตรสถานศึกษาจึงต้องเป็นการเขียนที่มีแบบแผน

2.5 กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

เป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของสถานศึกษาในกระบวนการบริหารหลักสูตร เพราะเป็นแผนแม่บทของการดำเนินของสถานศึกษา กรมวิชาการ (2544) ได้ขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

2.5.1 การจัดทำสาระหลักสูตร

2.5.1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์

สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่่อมองอนาคตว่า โลกและสังคมรอบ ๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทำได้โดยต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้เรียน ภาคธุรกิจ ภาครัฐ ในชุมชน ร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความประสงค์อัน สูงส่งหรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียนที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่สำคัญ ๆ ของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมาย มาตรฐาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการและการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงานแจ้งสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามหลักสูตรของสถานศึกษา และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติที่กำหนดไว้

กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ โดยอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าไปมีส่วนร่วมนี้ เป็นกระบวนการที่มีพลังผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีทิศทาง ก่อให้เกิดเจตคติในทางที่สร้างสรรค์ดีงามแก่สังคมของสถานศึกษา มีระบบและหน่วยสนับสนุนในการปฏิบัติงานเกิดขึ้นอย่างเป็นเครือข่ายเพียบพร้อม เช่น ระบบคุณภาพ ระบบหลักสูตร สารการ เรียนรู้ การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การติดตามการรายงานฐานข้อมูล การเรียนรู้ การวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีระบบสนับสนุนครูอาจารย์ เป็นต้น กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการดังกล่าว จะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การกำหนดสารการการเรียนรู้หรือหัวข้อเรื่อง ในท้องถิ่นสนองตอบความต้องการของชุมชน

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อประเมินสถานะหรือสถานภาพปัจจุบันของสถานศึกษา อันจะเป็นผลที่สำคัญที่จะนำไปใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

ดังที่ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) ได้เสนอแนวทางในการดำเนินการประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพขององค์กรในระดับสถานศึกษาเป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ซึ่งจะตอบคำถามสำคัญที่ส่งผลต่อการวิเคราะห์ศักยภาพความพร้อมและนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

เพื่อให้กระบวนการศึกษาสภาพของสถานศึกษาได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่ทำให้เห็นภาพสะท้อนที่ชัดเจนของสถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1.1 วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มีอยู่แล้ว เช่น เอกสารหลักฐานที่ปรากฏ สภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นที่ศึกษา
- 1.3 ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ และเรียบเรียงตามประเด็นที่ได้ศึกษา
- 1.4 ตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุม เพียงพอ ให้รวบรวมเพิ่มเติม หรือปรับปรุงแก้ไข แล้วแต่กรณี
- 1.5 เสนอผลการศึกษาต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจและยอมรับร่วมกัน หากมีประเด็นเสนอแนะเพิ่มเติมให้ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประเมินสภาพของสถานศึกษา
 - สถานศึกษาจะต้องนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ศึกษารวบรวมทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์เพื่อประเมินสภาพของสถานศึกษา โดยสามารถนำแนวคิดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์มาดำเนินการวิเคราะห์
 - การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนประกอบด้วย
 - 2.1 สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ปัจจัยต่าง ๆ ภายนอกระบบโรงเรียน ซึ่งหมายรวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ในทุกระดับที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน มี 2 ลักษณะ คือ
 - 2.1.1 สภาพแวดล้อมภายนอกทั่วไปที่มีผลกระทบต่อโรงเรียน ซึ่งจำแนกเป็นปัจจัยหลัก ๆ 4 ด้าน คือ ด้านสังคมวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและกฎหมาย
 - 2.1.2 สภาพแวดล้อมเชิงปฏิบัติการที่มีผลโดยตรงต่อการดำเนินงานของโรงเรียน เป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลโดยตรงต่อการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งในแง่กายภาพ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง
 - 2.2 สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ได้แก่ปัจจัยต่าง ๆ ภายในระบบโรงเรียนที่เป็นจุดอ่อนและจุดแข็ง ซึ่งไม่ได้หมายถึงเฉพาะปัจจัยภายในบริเวณโรงเรียนเท่านั้น แต่รวมถึงปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนด้วย มักจำแนกเป็น 6 ด้าน คือ
 - 2.2.1 โครงสร้างและนโยบายขององค์กร
 - 2.2.2 การบริการและคุณลักษณะของผู้เรียน
 - 2.2.3 บุคลากร
 - 2.2.4 การเงิน
 - 2.2.5 วัสดุอุปกรณ์
 - 2.2.6 การบริหารจัดการ
 - 2.3 ประมวลผลข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

เป็นการนำข้อมูลที่สรุปไว้ด้านต่าง ๆ มาประมวลและเรียบเรียงให้เห็นภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา โดยแสดงส่วนที่เป็นจุดแข็ง จุดเด่นของสถานศึกษา แสดงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ เกื้อหนุนให้ประสบความสำเร็จ มีความเป็นไปได้ พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไข ปัญหา อุปสรรค หรือสิ่งที่เป็นจุดด้อย

ความหมายของวิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เป็นการคิดไปข้างหน้า มีเอกลักษณ์ วิสัยทัศน์ต้องสามารถสร้างศรัทธา และจุดประกายความคิดในสภาพการพัฒนาสูงสุด (กรมวิชาการ, 2544)

ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ ให้ความหมาย วิสัยทัศน์ ไว้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง เป้าหมายที่มีลักษณะกว้าง ซึ่งเป็นความต้องการในอนาคตโดยมิได้กำหนดวิธีการไว้ เป็นข้อความทั่วไปซึ่งกำหนดทิศทางของภารกิจ เป็นความมุ่งหมายในสถานภาพที่เราจะไปเป็นอยู่ ณ วันหนึ่ง ในอนาคต หรือสถานภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่องค์กรมุ่งหมาย มุ่งหวังหรือประสงค์จะให้ เป็น หรือจะมีในอนาคต (กรมสามัญศึกษา, 2543)

จิระ หงส์ลดารมย์ กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง จุดมุ่งหวัง ความตั้งใจ ความมุ่งมั่นหรือสิ่งที่คิดว่าควรจะเป็นในอนาคต โดยมองจากอนาคตจากการสำรวจสภาพที่แท้จริงทั้งภายนอกและภายใน โดยเน้นความเป็นเลิศและการสร้างโอกาส คู่อัดเพื่อประกอบการมองอนาคต แต่มิใช่ออดีตเพียงอย่างเดียวจะต้องมีจินตนาการหรือความฝันด้วย (กรมสามัญศึกษา, 2543)

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง การสร้างภาพอนาคตที่มีเอกลักษณ์ เป็นอุดมคติ มีความน่าฟังปรารถนา มีความเป็นไปได้ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาของตน และมุ่งมั่นผลักดันทุกวิถีทางที่จะให้วิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นภายในอนาคต เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เป็นการคิดไปข้างหน้าอย่างมีเอกลักษณ์

ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี

วิสัยทัศน์ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

1. ลึก หมายถึง เป็นสิ่งที่ไม่ผิวเผิน มีมาตรการรองรับที่เหมาะสม ชัดเจน เป็นไปได้
2. กว้าง หมายถึง การสร้างภาพมุมมองอันเกิดจากการวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย โอกาส สภาพปัญหา และปัจจัยสนับสนุนหรือบั่นทอนแล้วอย่างรอบคอบ

3. ไกล หมายถึง การมองไปข้างหน้าเพื่อหวังผลในระยะยาว อาจจะเป็นชั่วอายุคนก็ได้ เพื่อผลที่พึงปรารถนา

4. ใฝ่สูง หมายถึง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากคนที่มีสถานภาพสูงกว่าคนโดยปกติ อาจจะใช้ ชาติวุฒิ วิทยวุฒิ คุณวุฒิ ประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความมุ่งมั่น สมาธิแน่วแน่ เป็นต้น

กรมสามัญศึกษา (2543) สรุปว่า ลักษณะวิสัยทัศน์ที่ดี ควรประกอบด้วย

1. มีความชัดเจนเป็นไปได้
2. เป็นภาพเชิงบวกที่สะท้อนถึงความเป็นเลิศขององค์กร
3. ต้องท้าทายความสามารถของสมาชิกทุกคนในองค์กร
4. คำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ
5. มีความสอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคต

วิธีการกำหนดวิสัยทัศน์

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ จะต้องนำผลการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่เรียกว่า SWOT Analysis (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2545) ประกอบด้วย

1. Strengths (จุดแข็ง ข้อได้เปรียบ)
2. Weaknesses (จุดอ่อน ข้อเสียเปรียบ)
3. Opportunities (โอกาสที่จะดำเนินการได้)
4. Threats (อุปสรรค ปัจจัยคุกคามการดำเนินงาน)

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ สถานศึกษาจะต้องนำผลการวิเคราะห์ทุกด้านมาดำเนินการพิจารณา โดยอาศัยความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ครูอาจารย์ ผู้เรียน ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชน ร่วมกันพิจารณากำหนดวิสัยทัศน์ ที่แสดงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุด มีความเป็นไปได้ เป็นแรงกระตุ้น ท้าทาย ก่อให้เกิดพลังผลักดันให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางที่ก่อให้เกิดเจตคติที่ดี ในทางสร้างสรรค์ สนองความต้องการของชุมชน ผู้เรียน และท้องถิ่น

2.5.1.2 กำหนดภารกิจ

ความหมาย

ภารกิจเป็นข้อความที่แสดงวิธีดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ และนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติต่อไป (กรมวิชาการ, 2544)

วิธีการกำหนดภารกิจ

วิเคราะห์วิสัยทัศน์เพื่อกำหนดข้อความที่แสดงถึง

1. วิธีการดำเนินงาน
2. ผู้รับประโยชน์และบริการโดยตรงจากองค์กร
3. ลักษณะผลผลิตและบริการ
4. ประโยชน์ที่จะได้รับจากองค์กร
5. ความเชื่อ ค่านิยมพื้นฐานในการดำเนินงานของบุคลากร
6. หลักการพื้นฐานขององค์กร

2.5.1.3 การกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

ความหมาย

เป้าหมายเป็นความคาดหวังด้านคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษาที่กำหนดและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

การกำหนดเป้าหมายมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่ามีความคาดหวังให้ผู้เรียนเป็นอย่างไรหลังจากจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนแยกประเด็นเป็นด้านให้ชัด
2. ศึกษา วิเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ว่า กำหนดภาพอนาคตหรือความคาดหวังต่อผู้เรียนอย่างไรบ้าง มีส่วนใดบ้างที่เพิ่มเติมหรือแตกต่างจากจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะส่วนที่เป็นจุดเน้น จุดเด่นของสถานศึกษา ส่วนที่เป็นความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น เขียนแยกประเด็นให้ชัดเจน
3. ศึกษาวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ว่าภารกิจที่กำหนดไว้แต่ละด้าน สามารถส่งเสริม สนับสนุนให้การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุความสำเร็จในด้านใดบ้าง เขียนระบุให้ชัดเจน
4. นำประเด็นต่าง ๆ ที่เขียนไว้ในข้อ 1-3 มาเรียบเรียงเป็นเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยเขียนเป็นความคาดหวังที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นเมื่อจบการศึกษาจากสถานศึกษา
5. ตรวจสอบเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา
 - เขียนเป็นคุณภาพของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อจบการศึกษา
 - ครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
 - สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น
 - สอดคล้องกับภารกิจสถานศึกษา

2.5.1.4 การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดขึ้น

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังกล่าวให้แก่ผู้เรียน เพิ่มจากที่กำหนดไว้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเชิงวิจักษ์ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและการส่งต่อ ทั้งควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปี / รายภาค (กรมวิชาการ, 2544)

แนวทางการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2544) ได้เสนอแนวทางการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นของสถานศึกษา
2. กำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยให้ประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแต่ละช่วงชั้น และนำผลการประเมินส่วนหนึ่งของเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นของผู้เรียน
3. จัดระบบ วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมิน ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนแต่ละคน
4. ให้ผู้สอนทุกคน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้อง ครอบคลุมโปร่งใส และเชื่อถือได้
5. ให้มีการบันทึกผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างเป็นระบบ และมีการรายงานผลการพัฒนาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายปี / รายภาคและรายช่วงชั้น

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545) ได้เสนอแนวทางการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ดังนี้

1. ตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
2. สำรวจ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียนด้านผู้เรียน เอกลักษณ์ ค่านิยม การยอมรับ ความคาดหวังที่มีต่อผู้เรียน และสภาวะวิกฤตด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน จากคณะกรรมการสถานศึกษา ครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด
3. วิเคราะห์สภาพความจำเป็นของการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
4. กำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งอาจเป็นคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม เพิ่มเติมจากส่วนที่เป็นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่กำหนดไว้แล้วในจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรืออาจซ้ำกับที่กำหนดไว้แล้วก็ได้ หากสถานศึกษาพิจารณาแล้วว่าเป็นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่จำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดผลอย่างจริงจัง
5. เนื่องจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องกำหนดขึ้นนี้ กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การจบหลักสูตร ที่จะต้องมีการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนา สถานศึกษาจะต้องวางแผนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่กำหนด ซึ่งอาจกำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ช่วยพัฒนาในกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น หรือสถานศึกษาอาจมีโครงการหรือกิจกรรมเฉพาะขึ้น เพื่อพัฒนาโดยตรงก็ได้ โดยต้องวางแผนการประเมินเป็นระยะเพื่อให้เห็นพัฒนาการ มีการปรับปรุง และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างแท้จริง
6. การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ควรกำหนดเฉพาะคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เห็นว่าสำคัญ จำเป็น เป็นเอกลักษณ์ ค่านิยมและความคาดหวังที่มีต่อ ผู้เรียนอย่างแท้จริง ไม่ควรกำหนดมากเกินไป เพราะจะเป็นภาระต่อการจัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัด การวางแผนพัฒนาและการประเมิน

2.5.1.5 การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร

จากวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งกำหนดสาระการเรียนรู้ และเวลาเรียนไว้อย่างชัดเจน เพื่อสถานศึกษาจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

กรมวิชาการ (2544) ได้เสนอขั้นตอนในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์การจัดสัดส่วนของการจัดสาระการเรียนรู้แกน และสาระการเรียนรู้เลือก

2. วิเคราะห์เวลาในการจัดการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นตามที่หลักสูตรกำหนดในสถานศึกษานำมาปรับเปลี่ยน / ลดได้ตามความเหมาะสม

3. วิเคราะห์การจัดสัดส่วนการจัดสาระการเรียนรู้แกน สาระการเรียนรู้เลือกและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงชั้น มาพิจารณาจัดสัดส่วนเวลาเป็นรายปี สำหรับช่วงชั้น ป.1-3 ป.4-6 และ ม.1-3 และจัดเป็นรายภาคสำหรับช่วงชั้น ม.4-6

4. นำรายละเอียดการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และเวลามาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของทั้ง 8 กลุ่มสาระในแต่ละช่วงชั้น

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) กล่าวถึงการจัดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา มีการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 2. ศึกษาเกี่ยวกับแนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น
 3. ศึกษาเกี่ยวกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา
 5. ศึกษาวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา
 6. จัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

ในขั้นที่ 6 เป็นการนำแนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนของแต่ละช่วงชั้นที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดไว้ มาพิจารณาเพื่อจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความครบถ้วน ครอบคลุมทุกมาตรฐานการเรียนรู้ สนองจุดเน้นตามวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา และสอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศและชุมชน ท้องถิ่น จำแนกเป็นขั้นตอนในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาได้ดังนี้

6.1 กำหนดเวลาเรียนของช่วงชั้นตามกรอบเวลาที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง ในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จะเริ่มจากการกำหนดภาพรวมเวลาเรียนในช่วงชั้นที่สถานศึกษารับผิดชอบ โดย

1. พิจารณาจากเวลาเรียนโดยประมาณที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดไว้ในแต่ละช่วงชั้น

2. พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการกำหนดเวลาเรียน ประกอบด้วย

2.1 นโยบาย วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ซึ่งมีผลต่อการกำหนดเวลาเรียนรวม

2.2 เวลาที่ต้องใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุมาตรฐานของสาระการเรียนรู้พื้นฐาน

2.3 ความรู้ ความสามารถของผู้เรียน

2.4 ศักยภาพของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้

2.5 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่สถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ามีส่วนต่อการกำหนดเวลาเรียน

3. กำหนดเวลาเรียนของช่วงชั้นที่รับผิดชอบ

6.2 กำหนดสัดส่วนการจัดเวลาเรียนระหว่างสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เมื่อกำหนดภาพรวมเวลาเรียนในช่วงชั้นที่รับผิดชอบแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการกำหนดสัดส่วนเวลาระหว่างสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถพิจารณากำหนดได้จากปัจจัยต่าง ๆ เหมือนในข้อ 2

6.3 กำหนดสัดส่วนเวลาเรียนระหว่างสาระการเรียนรู้พื้นฐานกับสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถพิจารณากำหนดได้จากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา
2. เวลาที่ต้องใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่ม
3. ความรู้ ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนในการเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน

4. ความต้องการ ความถนัด และความสนใจในการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม

5. ศักยภาพของสถานศึกษาในการจัดสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม

6. ปัจจัยอื่น ๆ

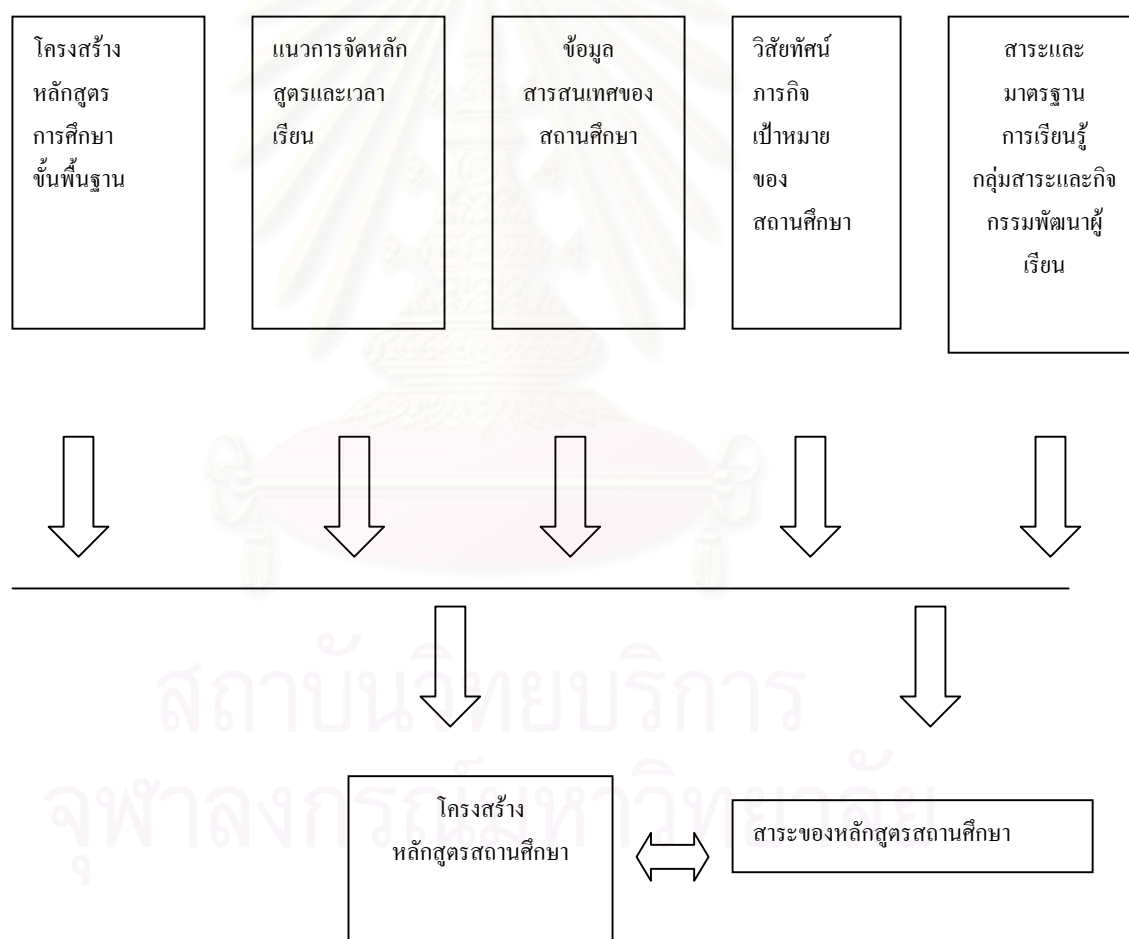
6.4 กำหนดเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
เมื่อได้จำนวนเวลาของสาระการเรียนรู้พื้นฐานแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการกำหนดเวลาเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม แต่ละสาระสถานศึกษาสามารถพิจารณากำหนดได้จากปัจจัยต่าง ๆ เช่น วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เวลาที่ต้องใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุมาตรฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และความรู้ ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนในการเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน

6.5 กำหนดเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
เป็นการนำจำนวนเวลาของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมมาพิจารณาว่าจะจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดเพิ่มเติมบ้าง ใช้เวลาเท่าไร

6.6 นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 1-5 มากำหนดเป็นโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา

ในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลในหลาย ๆ ด้าน เช่น วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ศักยภาพของสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นโครงสร้างสถานศึกษา ดังแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

แผนภูมิการจัด โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

แผนภูมิการจัด โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (วัฒนาพร ระจับทุกข์, 2545)

2.5.1.6 การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค และกำหนดเวลาเรียน

ในการจัดทำรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดทำในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหลักสูตรแกนกลางก่อน แล้วจึงจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ สนองและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดทำสาระการเรียนรู้หรือรายวิชาต่าง ๆ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2544)

1. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี หรือรายภาค

โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มาจัดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้รายปี หรือรายภาคที่ระบุถึงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปี หรือภาคนั้น

สำหรับการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี หรือรายภาคของสาระการเรียนรู้ เลือกให้สถานศึกษากำหนดได้ตามความเหมาะสมของแต่ละ โปรแกรมที่สถานศึกษาจัดอยู่

2. กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ รายปี หรือรายภาคที่กำหนดไว้ในข้อ 1) และให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

3. กำหนดเวลาและจำนวนหน่วยกิต

สำหรับสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ทั้งสาระการเรียนรู้แกน และสาระการเรียนรู้เลือก ดังนี้

- ช่วงชั้น ป.1-3 ป.4-6 และ ม.1-3 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายปี และกำหนดจำนวนคาบเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้

- ช่วงชั้น ม.4-6 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค และกำหนดจำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้

ในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตของสาระการเรียนรู้ภาค สำหรับช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใช้เกณฑ์การพิจารณา ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

สำหรับสาระการเรียนรู้เลือก ซึ่งเป็นสาระเฉพาะของสายอาชีพ หรือโปรแกรมเฉพาะทางอื่น ๆ ใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ สาระการเรียนรู้ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ระหว่าง 40-60 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมและใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

2.5.1.7 จัดทำคำอธิบายรายวิชา

โดยการนำเอามาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้ รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา โดยให้ประกอบด้วยชื่อรายวิชา จำนวนเวลาหรือจำนวนหน่วยกิต มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ

2.5.1.8 จัดทำหน่วยการเรียนรู้

โดยการนำเอาสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาคที่กำหนดไว้ ไปบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้หน่วยย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และนักเรียนได้เรียนรู้ในลักษณะองค์รวม หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อเรียนครบทุกหน่วยย่อยแล้ว ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาคของทุกรายวิชา โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1 นำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง/หัวข้อย่อย
- 2 นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งทำได้

หลายรูปแบบ เช่น

- 2.1 นำหัวข้อเรื่อง 1 หัวข้อย่อยมาเขียนเป็นหน่วยการเรียนรู้
- 2.2 นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมาบูรณาการ โดยพิจารณาจากสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน ดังนี้
 1. บูรณาการภายในกลุ่มสาระ
 2. บูรณาการระหว่างกลุ่มสาระ
- 2.3 ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
- 2.4 กำหนดเวลาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2.5.1.9 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนมีอิสระในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดทำ ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และนำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้ว มาพิจารณาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้

3. กำหนดเวลา ระบุระดับชั้น
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้จากมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค ที่เลือกไว้เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา
5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับหัวข้อสาระการเรียนรู้ กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือ จุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชา
6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้จะเป็นเนื้อหาใหม่ของมวลเนื้อหาที่กำหนดไว้ที่จำเป็นต้องสอน
7. กำหนดจุดประสงค์ตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหานั้น ๆ
8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม
9. เลือกสื่อ อุปกรณ์ หรือแหล่งการเรียนรู้ สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา
10. จัดลำดับขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขั้นตอนการสอนตามธรรมชาติวิชา ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และควรคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ เข้าไว้ในแต่ละขั้นตอนด้วย
11. กำหนดการวัดผลประเมินผลโดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งที่เกิดระหว่างการเรียน และที่เกิดหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแผนการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการวัดหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม
12. ระบุผลงาน / ชิ้นงานของนักเรียน ที่ได้จากการทำกิจกรรม และอาจนำไปใช้ในการวัดและประเมินผล
13. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้โดยสรุปผลการสอนในภาพรวม ระบุปัญหาอุปสรรคระหว่างจัดการเรียนรู้ ข้อจำกัด แนวทางแก้ไข การปรับเปลี่ยนกิจกรรม กิจกรรมเสนอแนะ

2.5.2 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อมาที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายละเอียดแสดงไว้นอกเหนือจากสาระของหลักสูตรในส่วนของสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ (กรมวิชาการ, 2544) ดังนี้

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีปัญหา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิตการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการทำงาน

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียน มุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิหน้าที่ของตนเอง แบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมได้เป็น 2 ลักษณะ

1. กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเพิ่มเติมความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการค้นพบความถนัดความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาทักษะของสังคม และปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

2. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แกสังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมการรักษาดินแดน

แนวทางการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2545)

1. ตั้งคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. ศึกษา หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกสารประกอบหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและเอกสารอื่น ๆ
3. ศึกษาวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้
4. ศึกษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการด้านต่าง ๆ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ศักยภาพของครู อาจารย์ บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง
5. ศึกษาความพร้อมของชุมชนและท้องถิ่นในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษา
6. ประมวลผลการศึกษาข้อ 1-5 นำมาออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ (2544) ได้เสนอการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

1. จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วกำหนดเวลาเรียนในตารางเวลาเรียน เช่นเดียวกับกลุ่มสาระอื่น 8 กลุ่มสาระ

2. จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติกับบางส่วนเรียนนอกเวลา

3. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ไปด้วยกัน โดยวางแผนร่วมกันของกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม กำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเรียนเวลาปกติกับบางส่วนเรียนนอกเวลา

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังอบรมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

5. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้นเรียน

2.6 ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา

ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาใช้เป็นการทั่วไปในปีการศึกษา 2546 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งมีเวลาให้สถานศึกษาได้ดำเนินการได้ไม่มากนัก สถานศึกษาอาจแบ่งขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรอย่างเร่งรัดออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ (สำนักบริหารสถานศึกษาท้องถิ่น, 2545)

1. ขั้นตอนสร้างความเข้าใจ

1. ทำความเข้าใจกรอบโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2540

- โครงสร้างเนื้อหา
- การจัดหลักสูตร
- การจัดเวลาเรียน

- การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมาย
 - สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - การจัดการเรียนรู้
 - สื่อการเรียนรู้
 - การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
 - เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตร
 - เอกสารหลักฐานการศึกษา
 - การเทียบโอนผลการเรียน
 - การพัฒนาศักยภาพครู
2. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 ภารกิจในการจัดทำหลักสูตร

- การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
- การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา
- การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- การปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- สรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
- ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

2.2 องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

- ความนำ
- วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- โครงสร้างหลักสูตร
- กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชา
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- การจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
- อื่น ๆ

2. ขั้นตอนการจัดทำ

2.1 ขั้นเตรียมการ

- 1) สร้างความตระหนักแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ให้ความรู้แก่บุคลากร
- 3) แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการ
 - คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา
 - คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 4) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 5) จัดทำแผนการดำเนินงาน

2.2 ขั้นดำเนินการ

- 1) จัดประชุมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เรื่อง
 - กรอบความคิด / โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - กรอบความคิด / โครงสร้าง / วิธีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 - วิสัยทัศน์ / หลักการ / โครงสร้าง
 - สาระการเรียนรู้รายวิชา ฯลฯ
 - กำหนดการสอน
 - แผนการเรียนรู้ในรายละเอียด
 - ประมวลรูปเล่ม
- 3) เสนอคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบ
 - คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา
 - คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4) ประกาศใช้หลักสูตร
- 5) ใช้หลักสูตร / ทบทวน / ปรับปรุง

สถานศึกษาของเทศบาลในแต่ละสถานศึกษาต่างที่ต่างทำหลักสูตรสถานศึกษา แต่เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการศึกษาและการจัดทำหลักสูตรแล้ว สถานศึกษาส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนที่มาก คงไม่สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาลงสู่สาระการเรียนรู้ได้ทันและมีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และใช้ในการจัดการศึกษาได้ทันในปีการศึกษา 2546

หากแต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า สถานศึกษาของเทศบาลในแต่ละเทศบาลจะมีลักษณะคล้ายกันของชุมชนและสังคมแวดล้อม เนื่องจากสถานศึกษาของเทศบาลตั้งอยู่ห่างกันไม่มากนัก

ซึ่งเรียกได้ว่าไม่มีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม สังคมและสภาพแวดล้อม ดังนั้น เทศบาลแต่ละเทศบาลจะกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้หลัก ๆ ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเป็นหลักสูตรกลางของสถานศึกษาเทศบาล เป็นของเทศบาลแต่ละแห่ง เนื่องจากเทศบาลหนึ่ง ๆ มีสถานศึกษาไม่มากนัก แล้วให้แต่ละสถานศึกษานำโครงสร้างของหลักสูตรและสาระหลักสูตรไปขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบตามลำดับ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วสถานศึกษาก็นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป (สำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่น,2545)

2.7 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

หลักสูตรสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลสูงสุด

มีนักวิชาการศึกษาให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้แตกต่างกันออกไป ดังนี้ สันต์ ธรรมบำรุง (2525) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่ม ไปปฏิบัติเกิดผลและรวมถึงการบริหารงานทางด้านวิชาการของโรงเรียนด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

กาญจนา คุณารักษ์ (2527) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กิจกรรมหลาย ๆ อย่างที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การบริหารด้วยวิชาการของโรงเรียน การสอนของครู การจัดการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2527) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนของการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอนในโรงเรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้าไม่มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติจริงในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายแล้ว หลักสูตรที่สร้างขึ้นจะดีเลิศเพียงใดและเหมาะสมมากเพียงใด แต่ถ้าหากการนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีก็ยากที่หลักสูตรนั้น ๆ จะบรรลุเจตนารมณ์ ที่กำหนดได้เช่นกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การที่ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร นำเอาหลักสูตรที่เขียนขึ้นเป็นรูปเล่มไปปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนให้เกิดผลตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด รวมถึงการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการหลักสูตรไปใช้ด้วย

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ เช่น สัจด์ อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การใช้หลักสูตรจะมีงานหลักอยู่ 3 ลักษณะ สรุปได้ ดังนี้

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร
 - 1.1 งานเตรียมบุคลากร
 - 1.2 การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร
 - 1.3 การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร
 - 1.4 การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน
 2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
 - 2.1 การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
 - 2.2 การจัดทำแผนการสอน
 - 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
 3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
 - 3.1 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
 - 3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการ เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร
- ธีรขันธ์ บัวศรี (2532) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้มีลักษณะ ดังนี้

1. การเตรียมการและการบริหารหลักสูตร
 - 1.1 การวางแผนนำหลักสูตรใหม่เข้าแทนที่หลักสูตรเดิม
 - 1.2 การเตรียมการก่อนนำหลักสูตรไปใช้
 - 1.3 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
 - 1.4 การเตรียมบุคลากร
 - 1.5 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือเครื่องใช้และอาคารสถานที่
 - 1.6 การเตรียมระบบการบริหารของสถานศึกษา
 - 1.7 การเตรียมงบประมาณการใช้จ่าย
 - 1.8 การเตรียมปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู
 - 1.9 การเตรียมชุมชนและสังคม

2. การตรวจสอบความพร้อม

- 2.1 การประเมินหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้
- 2.2 การประเมินผลความพร้อมของผู้เรียน ผู้สอนและชุมชน
- 2.3 การประเมินผลโครงการที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้

3. การบริหารงานการใช้หลักสูตร

- 3.1 กาสับสนุนงานการใช้หลักสูตร
- 3.2 การกำกับดูแลเพื่อควบคุมคุณภาพหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535) กล่าวว่า การใช้หลักสูตร ได้แก่ การอนุมัติหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร และการดำเนินการใช้หลักสูตร ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1.การขออนุมัติหลักการ

2. การวางแผนการใช้หลักสูตร

- 2.1 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 2.2 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร
- 2.3 การเตรียมงบประมาณ
- 2.4 วัสดุหลักสูตร
- 2.5 บริการสนับสนุนและอาคารสถานที่
- 2.6 ระบบบริหารหลักสูตร
- 2.7 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
- 2.8 การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร

3. การดำเนินการใช้หลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตร

- 3.1 การดำเนินการใช้หลักสูตรตามแผน
- 3.2 การจัดตารางสอน
- 3.3 แผนการสอน
- 3.4 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.5 คู่มือการเรียน
- 3.6 ความพร้อมของผู้เรียน
- 3.7 การนิเทศกำกับดูแล
- 3.8 การประเมินผลการเรียน

กรมวิชาการ กล่าวว่า การดำเนินการใช้หลักสูตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ จะต้องมีการบูรณาการในการดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร
2. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. การจัดทำกำหนดการสอนและตารางสอน
4. การจัดชั้นเรียน
5. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน
6. การส่งเสริมงานด้านวิชาการ
7. แนวปฏิบัติในห้องเรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ในระดับท้องถิ่นหรือระดับโรงเรียนนั้น มีงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 2 งานดังนี้

1. งานบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารและดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารจะเป็นแกนนำ โดยมีผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้าหมวดวิชา ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เสริมบริหารหลักสูตร มีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การศึกษา วิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ

- 1.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
- 1.3 การจัดครูเข้าสอน
- 1.4 การจัดตารางสอน
- 1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 1.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
- 1.7 การนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร
- 1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

2. งานสอน เป็นการนำหลักสูตรที่วางแผนไปสู่การสอน ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของครูผู้สอนที่จะให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร มีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้ คือ การทำความเข้าใจในหลักสูตรแม่บท และปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

- 2.1 การวางแผนการสอน
- 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.3 การพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.4 การจัดสอนซ่อมเสริม

2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

หลักสูตรสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผล ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุผลสูงสุด

การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรเป็นการกำหนดแผนปฏิบัติการ ที่เป็นรูปธรรมที่ช่วยให้ทราบแนวปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในเรื่องต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2544)

1. การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถานศึกษาที่จะช่วยให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด

ตัวอย่างการบริหารงานวิชาการ

1.1 โครงการประจำเดือนของโรงเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีโครงการประจำของโรงเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น เช่น วันเชิดชูศิษย์เก่าดีเด่น ฯ

1.2 โครงการบริการและกิจกรรมห้องสมุด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการค้นคว้า

1.3 การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้การจัดการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มสาระนั้น ไม่ควรกำหนดให้เท่ากันหมด สถานศึกษาควรมีการพิจารณาให้เหมาะสมโดยคำนึงสิ่งต่อไปนี้

- หลักการเรียนรู้ การเรียนรู้สาระต่าง ๆ นั้น มีระดับความยากง่าย ความน่าสนใจแตกต่างกันไป

- จิตวิทยาการเรียนรู้ การจัดช่วงเวลาของการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมนั้นควรให้สอดคล้องกับช่วงความสนใจของผู้เรียนด้วย

- เทคนิควิธีสอน เนื่องจากเทคนิคการสอนแต่ละวิธี เช่นการอภิปราย การศึกษาค้นคว้า การทดลอง การบรรยาย จะใช้เวลาแตกต่างกัน ดังนั้นการจัดช่วงเวลาการเรียนรู้ต้องให้มีความเหมาะสมกับเทคนิคการสอน นอกจากนั้น การจัดเวลาเรียน สถานศึกษาควรจัดเวลาเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น โครงการศึกษาป่าชุมชน โครงการศึกษาดูงานป่าชายเลน เป็นต้น

1.4 การจัดกลุ่มผู้เรียนและห้องเรียน เป็นการจัดผู้เรียนเข้าชั้นเรียน โดยยึดหลักการจัดตามนโยบายที่ตกลงร่วมกัน

1.5 การลงโทษ และให้รางวัล ซึ่งต้องกำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.6 การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กำหนดวิธีการ ส่งเสริม ทั้งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมเสริมตามความเหมาะสม

1.7 กิจกรรมวิชาการนอกห้องเรียน สถานศึกษาสามารถกำหนดได้หลากหลาย

1.8 โครงการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกคนร่วมกันจัดทำ / พัฒนาสื่ออุปกรณ์ รวมทั้งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ / พัฒนาสื่ออุปกรณ์

1.9 เครือข่ายวิชาการสถานศึกษา ได้แก่ การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้สอน ทั้งที่รับผิดชอบเป็นชั้นปี หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

จากแนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ดังกล่าว สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลักสูตรนั้น ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก คือ การบริหารและบริการหลักสูตร และงานสอน ดังนี้

1. การบริหารและบริการหลักสูตร

1.1 การวางแผนการใช้หลักสูตร

1.2 การเตรียมบุคลากร

1.3 การจัดครูเข้าสอน

1.4 การจัดตารางสอน

1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

1.6 การเตรียมอาคารสถานที่

1.7 การเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย

1.8 การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

1.9 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2. งานสอน

2.1 การวางแผนการสอน

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.3 การจัด / ผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมุ่งศึกษาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา โดยมีขั้นตอนในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จำนวน 10 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

1. คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา จำนวน 2 คน
 2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการ โรงเรียนละ 2 คน จำนวน 10 โรงเรียน รวม 20 คน
 3. คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประธาน และเลขานุการคณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา โรงเรียนละ 16 คน จำนวน 10 โรงเรียน รวม 160 คน
 4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการ โรงเรียนละ 2 คน จำนวน 10 โรงเรียน รวม 20 คน
- รวมประชากรทั้งสิ้น 202 คน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

สำหรับสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ เมืองพัทยา ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และประธานและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับเพศ อายุ อาชีพ การ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และการเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับเพศ อายุ อาชีพ การ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา และการเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสร้างความตระหนักแก่บุคลากร การให้ความรู้แก่บุคลากร การแต่งตั้งคณะกรรมการ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และการจัดทำแผนการดำเนินงานการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สัมภาษณ์เกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การจัดหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนและเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบหลักสูตร

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร(ใช้หลักสูตร) สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอนการจัดตารางสอนการจัดงบประมาณ การบริการวัสดุหลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร และการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับเพศ อายุ อายุในการดำรงตำแหน่ง วุฒิสถิตทางการศึกษา อาชีพ และการเข้ารับการอบรม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลบทบาทและหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะทำงาน / อนุกรรมการต่าง ๆ ที่สถานศึกษาแต่งตั้ง การสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

1.2 แบบสอบถาม

สำหรับประธานและเลขานุการคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิสถิตทางการศึกษา ประสบการณ์สอน การเข้ารับการอบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) เกี่ยวกับการจัดเตรียมบุคลากร การบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตรของผู้บริหาร การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การจัดบริการหลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้

1.3 แบบศึกษาเอกสาร

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้ได้รับข้อมูลครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของขอบเขตการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษา วารสาร ตำรา คู่มือการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 สร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 3 ฉบับ แบบสอบถาม 1 ฉบับ และแบบศึกษาเอกสารตามขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนด โดยครอบคลุมกรอบความคิดและขอบเขตการวิจัย

2.5 นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำเครื่องมือวิจัยทั้งหมดเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.7 นำเครื่องมือการวิจัยที่แก้ไขเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

2.8 จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงนายกเมืองพัทยา เพื่อขออนุญาตให้นายกเมืองพัทยาขอความร่วมมือการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา และออกหนังสือนำส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชาทุกโรงเรียน

2. ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ออกหนังสือนำส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนในสังกัด

3. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และประธานและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

4. ผู้วิจัยเดินทางไปปรับเครื่องมือการวิจัยคืน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ทั้ง 10 โรงเรียน ด้วยตนเอง

5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2546 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา จำนวน 2 คน สัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา จำนวน 20 คน สัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวมผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 37 คน

จัดส่ง แบบสอบถามให้คณะกรรมการระดับกลุ่มวิชาจำนวน 160 ฉบับ ได้รับคืน สมบูรณ์ 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อโดยภาพรวมหา แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจง หาค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จำแนกเป็นรายโรงเรียนและในภาพรวมตามกรอบการวิจัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการศึกษาการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่โดยภาพรวม แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการและผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสารไปพร้อมๆ กัน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อโดยภาพรวม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจง หาค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จำแนกเป็นรายโรงตามกรอบการวิจัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่โดยภาพรวม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ตามกรอบการวิจัย ดังนี้

1.การเตรียมความพร้อม

1.1 สร้างความตระหนักแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2 สร้างความรู้แก่บุคลากร

1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการ

1.3.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

1.3.2 คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา

1.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ

1.5 จัดทำแผนการดำเนินงาน

2. ขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 การจัดทำสาระหลักสูตร

2.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

2.1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

- 2.1.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.1.4 กำหนดโครงสร้างหลักสูตร
- 2.1.5 จัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน
- 2.1.6 จัดทำคำอธิบายรายวิชา
- 2.1.7 จัดทำหน่วยการเรียนรู้
- 2.1.8 จัดทำแผนการเรียนรู้
- 2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2.3 เสนอคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบ
- 3. วางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
- 4. ดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งได้แก่ ประชานและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา ประชานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และประชานและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งในคณะกรรมการ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การเข้ารับการประชุม อบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไป	N=37	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	19	51.36
1.2 หญิง	18	48.64
2. อายุ		
2.1 30 – 40 ปี	4	10.81
2.2 41 – 50 ปี	22	59.46
2.3 51 – 60 ปี	11	29.72
3. วุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	13.51
3.2 ปริญญาตรี	23	62.16
3.3 ปริญญาโท	9	24.32
4. ตำแหน่งในคณะกรรมการ		
4.1 คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา	2	5.40
4.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา	20	54.06
4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	40.54
5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
5.1 1 – 2 ปี	37	100
6. การเข้ารับการประชุมอบรม		
6.1 เคยรับการประชุม / อบรม	37	100

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า คณะกรรมการเป็นเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 51.36 และ 48.64

เมื่อพิจารณาอายุของคณะกรรมการ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 41 – 51 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.46 รองลงมาได้แก่ อายุในช่วง 51 – 60 ปีและ 30 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.72 และ 10.81 ตามลำดับ

ส่วนวุฒิทางการศึกษา พบว่า คณะกรรมการส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.17 รองลงมาได้แก่ ปริญญาโทและต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24.32 และ 13.51 ตามลำดับ

สำหรับตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 54.06 รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา คิดเป็นร้อยละ 40.54 และ 5.40 ตามลำดับ

ในส่วนของระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า คณะกรรมการทั้งหมดมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นระยะเวลา 1 – 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 100 และคณะกรรมการทั้งหมดเคยเข้ารับการประชุม / อบรม เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสาระที่เคยได้รับการประชุม / อบรม

สาระที่ได้รับการประชุม / อบรม	N=37	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การปฏิรูปการศึกษา	22	59.46
2. แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	22	59.46
3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้	22	59.46
4. การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา	22	59.46
5. การจัดกระบวนการเรียนรู้	20	54.06
6. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	20	54.06
7. บทบาทและหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	35	94.60

จากตารางที่ 2 แสดงสาระที่คณะกรรมการได้รับจากการประชุม / อบรม พบว่า คณะกรรมการส่วนใหญ่ ได้รับสาระเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 94.60 รองลงมาได้แก่ การปฏิรูปการศึกษา แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 59.46 และ การจัดกระบวนการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 54.06

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ประชาชนและเลขานุการคณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา จำนวน 160 คน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอน และการเข้ารับการอบรม รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	N=160	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	49	30.62
1.2 หญิง	111	69.38
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 26 ปี	23	14.38
2.2 26 - 30 ปี	26	16.25
2.3 31 - 35 ปี	21	13.12
2.4 36 - 40 ปี	39	24.38
2.5 41 - 45 ปี	30	18.75
2.6 มากกว่า 45 ปี	21	13.12
3. วุฒิสุงสุดทางการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	4.38
3.2 ปริญญาตรี	148	92.50
3.3 ปริญญาโท	5	3.12
4. ประสบการณ์การสอน		
4.1 น้อยกว่า 1 ปี	10	6.25
4.2 1 - 5 ปี	47	29.38
4.3 6 - 10 ปี	36	22.50
4.4 11 - 15 ปี	18	11.25
4.5 16 - 20 ปี	20	12.50
4.6 มากกว่า 20 ปี	29	18.12
5. การเข้ารับการอบรม สัมมนา		
5.1 เคย	155	96.88
5.2 ไม่เคย	5	3.12

จากตารางที่ 4 ข้อมูลสถานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า คณะอนุกรรมการระดับ
กลุ่มวิชาส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.38 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30.62
อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.38 รองลงมาได้แก่ 41 – 45 ปี คิดเป็นร้อย
ละ 18.75 อายุ 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.25 อายุต่ำกว่า 26 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.38 อายุ 31
– 35 ปี และ อายุ 45 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.12 ตามลำดับ

ในส่วนวุฒิทางการศึกษา พบว่า คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา ส่วนใหญ่มีการศึกษา
ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.50 รองลงมาได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาโท คิดเป็น
ร้อยละ 4.38 และ 3.12 ตามลำดับ

สำหรับประสบการณ์การสอน พบว่า คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชาส่วนใหญ่ มีประสบ
การณ์การสอน 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.38 รองลงมาได้แก่ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.50
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.12 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50 11 – 15 ปี คิดเป็น
ร้อยละ 11.25 และน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.25

ส่วนการเข้ารับการอบรม สัมมนา พบว่า คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา ส่วนใหญ่เคยเข้า
รับการอบรม สัมมนา คิดเป็นร้อยละ 96.88 และไม่เคยเข้ารับการอบรม สัมมนา คิดเป็นร้อยละ
3.12

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

ตอนที่ 1 เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ในระดับเมืองพัทยา ในลักษณะของการวิเคราะห์เนื้อหา ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การเตรียมความพร้อม

- 1.1 การสร้างความตระหนักแก่บุคลากร
- 1.2 การให้ความรู้แก่บุคลากร
- 1.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ
- 1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ
- 1.5 การจัดทำแผนการดำเนินงาน

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ในส่วนของสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา เป็นหญิง อายุ 60 ปี อายุราชการ 37 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา เป็นระยะเวลา 3 ปี และเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา เป็นหญิง อายุ 46 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา เป็นระยะเวลา 3 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการ ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร อบรมวิทยากรแกนนำการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากหน่วยงานต้นสังกัด และกรมวิชาการ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 การเตรียมความพร้อม

จากการศึกษาเอกสาร แผนการดำเนินงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน คำสั่งแต่งตั้ง โครงการต่างๆ และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา พบว่า สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดตั้งทีมวิทยากรแกนนำการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ซึ่งคัดเลือกจากบุคลากรในสังกัด ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ ศึกษานิเทศก์เมืองพัทยา เพื่อเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่ กรมวิชาการ

การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในสังกัด ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา มีการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีที่ใช้สร้างความตระหนัก ได้แก่ จัดประชุมผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด จัดปฐมนิเทศครูในสังกัดทั้งหมด เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยาพบปัญหา ในเรื่อง ครูเกิดการต่อต้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากกังวลและคิดว่าไม่สามารถที่จะทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ทางสำนักการศึกษาแก้ไขโดย ใช้การพูดคุย ทำความเข้าใจและจัดส่งทีมวิทยากรแกนนำทำงานร่วมกับครู

ในส่วนของการให้ความรู้แก่บุคลากร พบว่า ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา มีการจัดให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีที่ใช้ ได้แก่ จัดการประชุม ชี้แจง อบรม อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา ศึกษาเอกสาร และดูงานนอกสถานที่ เนื้อหาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตร และกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่จัดให้ความรู้ส่วนใหญ่เป็นทีมวิทยากรแกนนำ กรมวิชาการ สำนักบริหารการศึกษารัฐส่วนท้องถิ่น ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา พบปัญหา ในเรื่องครูเกิดการแตกแยกเป็นกลุ่มๆ ซึ่งมีทั้งต่อต้านและยอมรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางสำนักการศึกษาแก้ไขโดย ให้กำลังใจกับครูที่ต่อต้านและส่งเสริมครูที่ยอมรับ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นทีม และคณะวิทยากรแกนนำร่วมทำงานกับครูทุกกลุ่มอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง

สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ทางสำนักการศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยวิทยากรแกนนำการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนโดยคัดเลือกจากโรงเรียนในสังกัด ผู้แต่งตั้งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาเมืองพัทยาและศึกษานิเทศก์เมืองพัทยา ในการการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการไม่พบปัญหา

สำหรับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ พบว่า ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยามีการรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ เพื่อจัดเป็นข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทางด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ ประชากร สถานที่สำคัญๆ บุคลากรในสังกัด ภูมิปัญญาท้องถิ่น ลักษณะสภาพของโรงเรียนในสังกัดจำนวน 10 โรง อาชีพของประชากรในเขตพื้นที่ สาธารณูปโภค อาคารสถานที่ วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ ศึกษาเอกสาร สอบถาม และสำรวจข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดให้เป็นระบบ ซึ่งมีทั้งจัดทำเป็นรูปเล่ม และรวบรวมข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา พบปัญหา ในเรื่อง ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัด

ระบบสารสนเทศ ทำให้ระบบข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาฯ ยังไม่มีมาตรฐานเพียงพอ ทางสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา แก่ใจโดยศึกษาเพิ่มเติมและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเท่าที่ทำได้

การจัดทำแผนการดำเนินงาน พบว่า ทางสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา ได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินการปฏิบัติงานการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำโครงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และโครงการพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆ ซึ่งได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน ไม่พบปัญหา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 เสนอรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ในระดับโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการ ศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน
วิชาการสถานศึกษา และจากแบบสอบถามคณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา จำแนกเป็นราย โรง
ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ตามกรอบการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การเตรียมความพร้อม

- 1.1 การสร้างความตระหนักแก่บุคลากร
- 1.2 การให้ความรู้แก่บุคลากร
- 1.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
- 1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ
- 1.5 การจัดทำแผนการดำเนินงาน

2. ขั้นตอนในการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 การจัดทำสาระหลักสูตร

- 2.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 2.1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
- 2.1.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.1.4 กำหนดโครงสร้างหลักสูตร
- 2.1.5 จัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดการเรียน
- 2.1.6 จัดทำคำอธิบายรายวิชา
- 2.1.7 จัดทำหน่วยการเรียนรู้
- 2.1.8 จัดทำแผนการเรียนรู้

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3 เสนอคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบ

3. วางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

4. ดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

โรงเรียนนครวิทยา

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนนครวิทยา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่ เป็นหญิง อายุ 51 ปี อายุราชการ 28 ปี สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี และครูวิชาการ เนื่องด้วยโรงเรียนเมืองพัทธยา 1 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีผู้บริหารเพียง 1 คน จึงแต่งตั้งครูวิชาการเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นเพศชาย อายุ 24 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลเสาชงทอง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย มีฐานะค่อนข้างยากจน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน ทำให้นักเรียนมีความประพฤติไม่ดีและไม่สนใจเรียน ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 7 ไร่ ตั้งอยู่ในเนื้อที่ของวัด มีครูทั้งหมด 17 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 7 คน ลูกจ้างรายเดือน 10 คน นักการภารโรง 2 คน นักเรียน 450 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 120 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 330 คน มีอาคารเรียน 2 หลัง รวม 14 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 4 ห้อง ระดับประถมศึกษา 10 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 2 ห้อง ใต้ถุน ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาล มีอาคารประกอบใต้ถุน หอประชุม 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 12 ห้อง ส้วม 4 หลัง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามบาสเกตบอล และสนามวอลเลย์บอล

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ใต้ถุน แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนนครวิทยา มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ใต้ถุน ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรมเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องบุคลากรมีจำนวนน้อย และเกิดความเบื่อหน่ายเพราะคิดว่ามีภาระงานเพิ่มมากขึ้น ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ใช้การทำงานเป็นทีม จัดประชุมบ่อยๆ เพื่อให้ครูปรึกษาหารือ ชักถามข้อสงสัยและผู้บริหารให้กำลังใจครู ทำให้ครูมีความกระตือรือร้นและทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุม อบรม สัมมนา ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรในสังกัดเดียวกันและอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากบุคลากรภายในโรงเรียนมีความสนใจและต้องการจัดทำหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูวิชาการ หัวหน้าสายชั้น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครูทุกคนเต็มใจรับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการ / อนุกรรมการต่างๆ ที่สถานศึกษาแต่งตั้ง พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน และไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรของโรงเรียน

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชนและนักเรียน ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง บุคลากรไม่เข้าใจระบบการจัดทำสารสนเทศทำให้โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบและไม่มีมาตรฐาน ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ส่งบุคลากรไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยมีวิธีการดำเนินการ คือ จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กำหนดการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังเลิกเรียนและวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ ในการจัดทำแผนการดำเนินงานทางโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบงานแต่ละงานอย่างชัดเจน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุม มีผู้รับผิดชอบงานแต่ละงานอย่างชัดเจน ปัญหาในการจัดทำแผนการดำเนินงาน ได้แก่ ส่วนใหญ่ใช้เวลาออกราชการในการจัดทำ สร้างความไม่พอใจให้กับครู ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารให้กำลังใจและร่วมทำงานกับครูด้วยความเต็มใจทุกครั้ง

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ อาจารย์ใหญ่และครูวิชาการ ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนครวิทยา ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูเครือข่าย ครูวิชาการ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพัทธยา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้ว จัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักการศึกษาเมืองพัทธยาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพราะไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุมและเห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงที่โรงเรียนจะต้องจัดทำ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ปัญหาที่พบในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากรไม่เข้าใจการกำหนดวิสัย ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไขโดยการ เชิญผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษานิเทศก์ มาให้ความรู้และเป็นพี่เลี้ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จนบุคลากรสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ เน้นการเป็นคนดีและระเบียบวินัยของผู้เรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก มีการจัดประชุมและให้แสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปร่วมกันในที่ประชุม

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน จัดทำโดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดทำเป็นช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นผู้จัดทำและช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นผู้จัดทำ โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจการกำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน และครูทำเลียนแบบตัวอย่างมากกว่าที่จะคิดใหม่ ทำให้สาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไม่ตรงกับวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู โดยเชิญวิทยากรทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ครูแกนนำเมืองพัทยาและศึกษาเอกสาร

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจาก นำคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรแกนกลางของสำนักการศึกษาเมืองพัทยามาปรับให้สอดคล้องกับโรงเรียน

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดประชุมคณะครูทั้งโรงเรียนเพื่อระดมความคิด แล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ภายในกลุ่มและบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปัญหาในการจัดหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ครูไม่เข้าใจการจัดหน่วยการเรียนรู้ และการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดยเชิญศึกษานิเทศก์ มาเป็นพี่เลี้ยงให้กับครู

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมการเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทยา เชิญวิทยากรจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออก แบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชมรม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียน คำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียน ได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร และนักเรียนเลือกเข้าชมรมตามความสนใจและ ความถนัด ซึ่งคณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และจัดหาวิทยากร ภายนอกมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ มีบุคลากรจำนวนน้อย ไม่สามารถจัดกิจกรรม ตามความต้องการของผู้เรียนได้เพียงพอ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดชมรมตามความสามารถและ ความสนใจของครู

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอ ความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้ บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้ คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ ร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นผู้ให้ข้อมูลและลงนามเห็นชอบการ ใช้หลักสูตร ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประกอบ เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและประกอบธุรกิจ ส่วนตัว และส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน จึงให้ โรงเรียนดำเนินการเอง คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่เพียงรับทราบการดำเนินงานของ โรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดบุคลากรเป็นกลุ่มย่อยไปพบคณะกรรมการสถานศึกษานอก เวลา เพื่อชี้แจงรายละเอียดในเรื่องต่างๆ

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมนิทรรศการ โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับ การพัฒนา ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา สำหรับ บุคลากรได้รับการเตรียมความพร้อม โดยการฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรมเชิง ปฏิบัติการ ศึกษาเอกสารและดูงานนอกสถานที่ ส่วนการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อ หลักสูตร ผู้บริหารได้ดำเนินการโดยการซักถามปัญหาต่างๆ สนับสนุนให้ไปอบรม ดูงาน และให้ คำปรึกษาในทุกๆ เรื่องๆ ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนได้สำรวจคุณลักษณะของครูตาม ประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และวิชาเอกตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการ

จัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ให้ครูสอนตามวิชาเอกที่จบการศึกษา และจัดสอนตามประสบการณ์การสอนของครู

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย จัดประชุมผู้บริหาร ครูวิชาการ หัวหน้าสายชั้นและครูผู้สอน เพื่อร่วมกันจัดตารางสอน ซึ่งผู้ที่มีส่วนร่วมจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการจัดตารางสอน เป็นผู้จัดรายวิชา และเป็นผู้จัดช่วงเวลาลงในตารางสอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอนทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครูผู้สอนเข้าใจวิธีการ มีประสบการณ์และมีผู้บริหารให้คำแนะนำ จนสามารถจัดตารางสอนได้อย่างเหมาะสม

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตามความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย สำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสมของสื่อวัสดุ วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดบริการให้ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้ และสื่อการสอนในการบริการวัสดุหลักสูตรทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจากครูมีการวางแผนและจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรไว้อย่างเพียงพอ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนดำเนินการโดย จัดทำโครงการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร วิธีการนิเทศ ได้แก่ สังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้นิเทศประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูวิชาการ และหัวหน้าสายชั้น ผลที่ได้จากการนิเทศ ทางโรงเรียนนำเข้าที่ประชุม เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันแก้ไข ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรและมีการต่อต้านการนิเทศ และเป็นการสร้างความอึดอัดใจให้กับผู้รับการนิเทศ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารชี้แจง สร้างขวัญกำลังใจให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศ และใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหารและคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัด

การประชุมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน จัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ส่งให้ชุมชน ป้ายนิเทศสนทนา กับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น โดยการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา เป็นผู้ประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ เช่น สโมสรไลออน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน ครูฝ่ายกิจการนักเรียน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้รายละเอียดเพิ่มเติม เมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยซักถาม

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบบรรยายและแผนการเรียนรู้แบบตาราง ในส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ร่วมกัน สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน คือจัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง และตรงกับความสามารถและความถนัดของผู้เรียน

การพัฒนาและ การใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ เหมาะสมกับผู้เรียน มีอยู่ในท้องถิ่นและสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและเลือกซื้อสื่อที่มีจัดจำหน่าย สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติและประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

โรงเรียนนคราภิรมย์

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนนคราภิรมย์ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่ เป็นชาย อายุ 51 ปี อายุราชการ 28 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เป็นชาย อายุ 46 ปี อายุราชการ 24 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

สถานศึกษา เป็นระยะเวลา 1 ปี เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากหน่วยงานต้นสังกัด

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลบางน้ำเค็ม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย มียากจน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและอพยพมาจากถิ่นอื่น ทำให้มีนักเรียนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ เพราะต้องอพยพตามผู้ปกครองไปตามที่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 20 ไร่ 3 งาน ตั้งอยู่ในเนื้อที่ราชพัสดุ มีครูทั้งหมด 33 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 24 คน ลูกจ้าง 9 คน นักการภารโรง 3 คน นักเรียน 868 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 186 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 682 คน มีอาคารเรียน 3 หลัง รวม 24 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 6 ห้อง ระดับประถมศึกษา 18 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 2 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องจริยะ และห้องดนตรี นาฏศิลป์และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาล ห้องสมุด และห้องวิชาการ มีอาคารประกอบได้แก่ โรงอาหาร 1 หลัง เรือนเพาะชำ 1 หลัง บ้านพักครู 25 ห้องแต่อยู่ในความดูแลของสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ส้วม 2 หลัง 20 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามบาสเกตบอล และสนามวอลเลย์บอล

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า โรงเรียนนคราภิรมย์ มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องบุคลากรขาดความเชื่อมั่นต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู และให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มเติม ทำให้ครูมีความกระตือรือร้นและทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุม อบรม สัมมนา ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรในสังกัดเดียวกันและอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องบุคลากรไม่มีความรู้และ

ไม่เข้าใจวิธีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดอบรม และให้ครูศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครูแกนนำ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะทำงาน อนุกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน และไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องบุคลากรของโรงเรียน ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้แต่งตั้งและนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รับทราบ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครูทุกคนเต็มใจรับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชน และนักเรียน ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจากทางโรงเรียนมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆอย่างชัดเจน

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยมีวิธีการดำเนินการ คือ จัดประชุมครูเพื่อวางแผนงาน กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กำหนดการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ในการดำเนินงานทางโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบงานแต่ละงานอย่างชัดเจน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ในการจัดทำแผนการดำเนินงานทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูเต็มใจทำงานอย่างเต็มที่และให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างดี

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนคราภิรมย์ ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูเครือข่าย ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และศึกษานิเทศก์เมืองพัทยา ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร สภาพสังคม

และเศรษฐกิจของเมืองพัทยา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและนำข้อมูลจากหลักสูตรแกนกลางของสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยามาใช้ประกอบการวิเคราะห์ด้วย

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาและไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษา จึงให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ปัญหาที่พบในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากรไม่เข้าใจการกำหนดวิสัย ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไขโดยการ เชิญผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษานิเทศก์ มาให้ความรู้และเป็นพี่เลี้ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จนบุคลากรสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่องคณะครูมีความคิดเห็นไม่ตรงกันทำให้เกิดการโต้แย้ง ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมครูให้แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจร่วมกันในที่ประชุม

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำโดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย นำหลักสูตรแกนกลางจากสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยามาปรับแก้ไขให้เหมาะสมกับวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการ

เรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจการกำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู โดยเชิญวิทยากรทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ครูแกนนำเมืองพัทยาและศึกษาเอกสาร

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจาก นำคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรแกนกลางของสำนักการศึกษาเมืองพัทยามาปรับให้สอดคล้องกับโรงเรียน

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดประชุมคณะครูทั้งโรงเรียน เพื่อระดมความคิด แล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ภายในกลุ่ม และบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปัญหาในการจัดหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ครูไม่เข้าใจการจัดหน่วยการเรียนรู้ และ การบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดยเชิญศึกษานิเทศก์ มาเป็นที่ปรึกษาให้กับครู

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมการเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทยา เชิญวิทยากรจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และพุทธศาสนา เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น

ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร และนักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัด

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ เสนอแนะ และลงนามเห็นชอบการใช้หลักสูตร ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่องคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงไม่สามารถแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษาได้ จึงให้โรงเรียนดำเนินการเอง คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่เพียงรับทราบการดำเนินงานของโรงเรียนทางโรงเรียนแก้ไขโดย ชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบเป็นระยะๆ

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยการ โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการ พัฒนา ได้แก่ สำนักงานศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา บุคลากรได้รับการเตรียมบุคลากร โดยการเข้ารับการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ฟังการบรรยาย จากวิทยากรและศึกษาเอกสาร และผู้บริหารได้บำรุงขวัญและสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร โดยการซักถามปัญหาต่างๆ ให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง และยกย่องชมเชยผลงาน

ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนได้สำรวจคุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และวิชาเอกตามวุฒิการศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบถามและสำรวจความต้องการของครูทุกกลุ่มสาระอย่างชัดเจน เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่พอกับชั่วโมง ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดหาครูที่มี ประสบการณ์การสอนและสนใจสอนในรายวิชานั้นมาเสริม

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย จัดประชุมผู้บริหาร ครูวิชาการ หัวหน้าสายชั้น เพื่อร่วมกันจัดตารางสอน ซึ่งผู้ที่มีส่วนร่วมจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่จัดตารางสอน ดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอนทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครูผู้สอนเข้าใจวิธีการ มี ประสบการณ์และมีผู้บริหารให้คำแนะนำ จนสามารถจัดตารางสอนได้อย่างเหมาะสม

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตามความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน ร่วมบริจาคทรัพย์สิน จัดตั้งกองทุนการศึกษาให้กับโรงเรียน สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ภายในท้องถิ่น

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดยสำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสมของสื่อวัสดุ จัดทำโครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตรที่บุคลากรได้รับ ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน และแผนการเรียนรู้ ในการบริการวัสดุหลักสูตรทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครูได้รับบริการวัสดุหลักสูตรตรงตามความต้องการ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ให้ครูในแต่ละสายชั้น จัดการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร วิธีการนิเทศ ได้แก่ สังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้นิเทศประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าสายชั้นและหัวหน้าหมวดวิชา ผลที่ได้จากการนิเทศ ทางโรงเรียนนำเสนอผู้บริหารและเข้าที่ประชุม เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันแก้ไข ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรและมีการต่อต้านการนิเทศ และเป็นการสร้างความอึดอัดใจให้กับผู้รับการนิเทศ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารชี้แจง สร้างขวัญกำลังใจให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศ และใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหาร และคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการประชุมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ส่งให้ชุมชน สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น โดยการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน ครูฝ่ายกิจการนักเรียน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้รายละเอียดเพิ่มเติม เมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยซักถาม

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบตาราง และแบบอื่นๆ คือแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ตามสภาพจริง สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียน คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและ การใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นประจำทุกบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ เหมาะสมกับผู้เรียน สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา และมีอยู่ในท้องถิ่น บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือ การจัดการเรียนรู้

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติและประเมินหลังการเรียน

โรงเรียนเมืองสัจจกษัตริย์

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนสัจจกษัตริย์ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นหญิง อายุ 54 ปี อายุราชการ 34 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี และเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นชาย อายุ 52 ปี อายุราชการ 30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นเวลา 2 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กรมวิชาการและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลบางน้ำตาล อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง และอพยพมาจากต่างถิ่นมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ทำให้ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน

เป็นผลให้นักเรียนมีความประพฤติไม่ดีและไม่สนใจเรียน ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 7 ไร่ ตั้งอยู่ในเนื้อที่ของวัด มีครูทั้งหมด 67 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 55 คน ครูอัตราจ้าง 12 คน นักการภารโรง 3 คน นักเรียน 1937 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 222 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 1435 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษา 280 คน มีอาคารเรียน 5 หลัง รวม 39 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 7 ห้อง ระดับประถมศึกษา 24 ห้อง และระดับมัธยมศึกษา 7 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 2 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคหกรรม ห้องดนตรี ห้องนาฏศิลป์ และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาล ห้องสมุด มีอาคารประกอบได้แก่ หอประชุม 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง ส้วม 30 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามบาสเกตบอล และสนามวอลเลย์บอล และสนามบาสเกตบอล อยู่รวมกัน

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา และคำสั่งแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนสัจตบงกชวิทยา มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่องครูไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานและการสอน และไม่ยอมรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดยใช้การประชุม พูดคุย เพื่อทำความเข้าใจและให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งผู้บริหารให้กำลังในการทำงาน

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม สัมมนา ศึกษานอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียน และอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และไม่เต็มใจเข้ารับการอบรมเพราะในการจัดให้ความรู้แก่ครูส่วนใหญ่ใช้เวลาในวันหยุดราชการ ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารทำงานร่วมกับครูในทุกขั้นตอน ให้คำปรึกษาในทุกๆ ด้าน สร้างทีมงานโดยการให้ครูทำงานเป็นทีมและช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และจัดหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ทำ

ให้ครูมีความเข้าใจและตั้งใจทำงานมากยิ่งขึ้น เพราะเห็นว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูวิชาการ หัวหน้าสายชั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน และเห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครูทุกคนเต็มใจรับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชนและนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาบันทึกในคอมพิวเตอร์ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ และบุคลากรไม่มีเวลาจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ให้ครูเก็บข้อมูลในด้านต่างๆเพิ่มเติมทีละเล็กละน้อย และจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านนี้มาเพิ่มเติมซึ่งทำให้โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศเพียงบางส่วนและยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยมีวิธีการดำเนินการ คือ จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน และแผนงานการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังเลิกเรียนและวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ ในการจัดทำแผนการดำเนินงานทางโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบงานแต่ละงานอย่างชัดเจน คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุมร่วมพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ปัญหาในการจัดทำแผนการดำเนินงาน ได้แก่ ส่วนใหญ่ใช้เวลานอกเวลาในการจัดทำ สร้างความไม่พอใจให้กับครู ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารให้กำลังใจและร่วมทำงานกับครูด้วยความเต็มใจทุกครั้ง

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสัจจกษวิทยา ได้ศึกษาวิเคราะห์

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรแต่ละกลุ่มสาระ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพัทธา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักการศึกษาเมืองพัทธาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม โดยการเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และรับทราบนโยบายและแนวปฏิบัติตามนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ปัญหาที่พบในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากรไม่เข้าใจการกำหนดวิสัย ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไขโดยการ เชิญผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษานิเทศก์ มาให้ความรู้และเป็นพี่เลี้ยงในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จนบุคลากรสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ และวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน จัดทำโดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดย ผู้บริหารจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผล

การเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาระยะและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและ
 สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / ราย
 ภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาด
 หวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / ราย
 ภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนด
 การเรียนทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูทุกคนร่วมกันทำและเมื่อมีข้อสงสัยก็จะซักถาม
 จากผู้บริหาร

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
 และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี /
 รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำ
 อธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัส
 วิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัด
 ทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจาก นำคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรแกน
 กลางของสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยามาปรับให้สอดคล้องกับโรงเรียน

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการ
 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำ
 สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อ
 ย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ภายใน
 กลุ่มและบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนไม่พบ
 ปัญหา

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการอบรม
 การเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา เชิญวิทยากรจาก
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี
 และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการ
 เรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง ในการจัดทำแผนการ
 เรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง มีบุคลากรน้อยทำให้ครูแต่ละคนต้องจัดทำแผนการเรียนรู้
 หลายวิชา ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ให้ความเวลาในการจัดทำแผนการเรียนรู้มากขึ้น

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออก
 แบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการ
 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร
 คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว
 กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชมรม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประกอบ เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและประกอบธุรกิจส่วนตัว และส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงให้โรงเรียนดำเนินการเอง คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่เพียงรับทราบการดำเนินงานของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดบุคลากรเป็นกลุ่มย่อยไปพบคณะกรรมการสถานศึกษานอกเวลา เพื่อชี้แจงรายละเอียดในเรื่องต่างๆ

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยสรรเสริญ โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาคือ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยานุเคราะห์ได้รับการเตรียมความพร้อม โดยการ ฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการและศึกษาเอกสาร ส่วนการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร ผู้บริหารดำเนินการโดย ให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง ชักถามปัญหาต่างๆ และสนับสนุนให้ไปอบรมดูงาน หรือลาศึกษาต่อ ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความต้องการของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และวิชาเอกตามวุฒิ การศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตามความต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้นๆ

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา ร่วมกันจัดทำตารางสอน โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้จัดตารางสอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

สาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากผู้จัดทำตารางสอนเข้าใจวิธีการ มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตามความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย สำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสมของสื่อวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้น วัสดุที่โรงเรียนจัดให้ ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้ และ สื่อการสอน ในการบริการวัสดุหลักสูตรทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจากครูมีการวางแผนและจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรไว้ อย่างเพียงพอ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนดำเนินการโดย จัดทำโครงการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร วิธีการนิเทศ ได้แก่ สังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้นิเทศประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูวิชาการ หัวหน้าสายชั้นและครู ผลที่ได้จากการนิเทศ ทางโรงเรียนนำเข้าที่ประชุม เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันแก้ไข ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรและไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารชี้แจง และทำความเข้าใจกับครู ลดการนิเทศที่เป็นทางการ และใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหาร และคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการประชุมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน จัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ส่งให้ชุมชน สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประชาสัมพันธ์ในชุมชน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน ครูฝ่ายกิจการนักเรียน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง วิธีการประชาสัมพันธ์ไม่หลากหลายและยังไม่แพร่หลายในกลุ่มผู้รับทราบ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย เพิ่มการประชาสัมพันธ์มากขึ้น ครอบคลุมยิ่งขึ้นและจัดทำนโยบายการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้โรงเรียน ได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบตาราง ในส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้จากปฏิบัติจริง

การเรียนรู้แบบบูรณาการ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียน คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และตรงตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและการใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา เหมาะสมกับผู้เรียน และมีอยู่ในท้องถิ่น บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติและประเมินก่อนและหลังการเรียนรู้

โรงเรียนมยุราภิรมย์

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนมยุราภิรมย์ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นหญิง อายุ 46 ปี อายุราชการ 21 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เป็นชาย อายุ 38 ปี อายุราชการ 15 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งเลขาคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นเวลา 2 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา กรมวิชาการและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลลือชา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย บริการ ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและอพยพมาจากต่างถิ่นมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ทำให้ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน เป็นผลให้นักเรียนมีความประพฤติไม่ดีและไม่สนใจเรียน ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 2 ไร่ 3 งาน ตั้งอยู่ในเนื้อที่ของวัด มีครูทั้งหมด 23 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 14 คน ครูอัตราจ้าง 9 คน นักการภารโรง 2 คน นักเรียน 685 คน ซึ่งจำนวนนี้เป็นนักเรียน

ชั้นอนุบาล จำนวน 137 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 527 คน มีอาคารเรียน 3 หลัง รวม 21 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 4 ห้อง ระดับประถมศึกษา 17 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 3 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาล ห้องสมุด มีอาคารประกอบได้แก่ อาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 1 หลัง 5 ห้อง บ้านพักนักการภารโรง 1 หลัง ส้วม 32 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามบาสเกตบอล และสนามวอลเลย์บอล และสนามบาสเกตบอล อยู่รวมกัน สนามเปตอง 1 สนาม

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ชรรมนุญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา โครงการต่างๆ และคำสั่งการแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมยุราภิรมย์ มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม และไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานและการสอน ทางโรงเรียนแก้ไขโดยใช้การประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และชี้แจงให้เห็นความสำคัญและความจำเป็น ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งผู้บริหารให้กำลังในการทำงาน

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียน และอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียน พบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจและไม่มั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูคิดเองไม่เป็น ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารนำผลงานของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จมาให้ดูเป็นตัวอย่าง และจัดให้ความรู้เพิ่มเติมโดยเชิญวิทยากรจากภายนอก ทำให้ครูมีความเข้าใจและตั้งใจทำงานมากยิ่งขึ้น เพราะเห็นว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม หัวหน้าครูวัดผลและประเมินผล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน

และไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรของโรงเรียน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครุมีจำนวนน้อยและจัดแบ่งงานตามความเหมาะสมของครู

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โครงการสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชนและนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้อั้มาจัดระบบและรวบรวมเป็นเล่ม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง บุคลากรไม่มีเวลาจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนน้อยและมีภาระงานมาก ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ให้เวลาในการเก็บข้อมูลในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยมีวิธีการดำเนินการ คือ จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน และแผนงานการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำแผนการดำเนินงานทางโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบงานแต่ละงานอย่างชัดเจน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุม ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และติดตามการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ปัญหาในการจัดทำแผนการดำเนินงานของโรงเรียน ได้แก่ ครูจัดทำแผนงานไม่เป็น ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย จัดอบรมการเขียนแผนงานโดยมีผู้บริหารเป็นวิทยากร

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมยุราภิรมย์ ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานโรงเรียน ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานอาคารสถานที่ งานธุรการ งานกิจการ นักเรียน งานสัมพันธ์ชุมชนและงานบุคลากร ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพัทยา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักการศึกษาเมืองพัทยาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประธานสภานักเรียน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม โดยการเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูล และพิจารณารับทราบ ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษาโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากทุกฝ่ายได้ร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการ ครูฝ่ายกิจการนักเรียนและผู้ปกครอง ในการ กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียน เป็นส่วนใหญ่ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน โรงเรียนได้ ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และครูทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลา เรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลา เรียน โรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัด ทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ ดำเนินการโดย ผู้บริหารจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผลการ เรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระ การเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค และกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดการ เรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาคและกำหนดการเรียน ทำให้ขาดความชัดเจนทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารให้คำปรึกษา

และแนะนำเกี่ยวกับหลักการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน พร้อมทั้งจัดหาเอกสารมาให้ครูศึกษาเพิ่มเติม

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา โรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจการเขียนคำอธิบายรายวิชาโรงเรียนแก้ไขโดยจัดให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำอธิบายรายวิชา โดยมีผู้บริหารเป็นวิทยากร

การจัดหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนได้จัดการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ภายในกลุ่มและบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โรงเรียนพบปัญหา เกี่ยวกับการขาดความต่อเนื่องในการทำงานของครูทำให้จัดหน่วยการเรียนรู้ได้ไม่ครบทั้งหมดของสาระการเรียนรู้ โรงเรียนแก้ไขโดย ให้ครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในช่วง หลังเลิกเรียน หรือ ในวันหยุดราชการ

การจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรม การเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา เชิญวิทยากรจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง มีบุคลากรน้อยทำให้ครูแต่ละคนต้องจัดทำแผนการเรียนรู้หลายวิชา โรงเรียนแก้ไขโดย ให้เวลาในการจัดทำแผนการเรียนรู้มากขึ้น

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชมรม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น โรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง

บุคลากรมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมชมรมตามความต้องการของผู้เรียนได้ทั้งหมด โรงเรียนแก้ไข จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความถนัดของบุคลากรที่มี

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ โรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานลงนามบันทึกเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากโรงเรียนได้ประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบเป็นระยะๆ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมเป็นอย่างดี

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร โรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชย โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนา ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา สำหรับบุคลากรได้รับการเตรียม โดยการฟังการบรรยายจากวิทยากร และเข้ารับการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ส่วนการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร ผู้บริหารดำเนินการโดย สนับสนุนให้ไปอบรม ศึกษาดูงาน หรือลาศึกษาต่อ ชักถามปัญหาต่างๆ และให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความต้องการของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และวิชาเอกตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร โรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตามความต้องการของครูได้ทั้งหมด โรงเรียนแก้ไขโดย พิจารณาตามความสามารถและความถนัดของครูเป็นหลัก

การจัดตารางสอน โรงเรียนดำเนินการโดย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาร่วมกับครูประจำชั้นจัดทำตารางสอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอน โรงเรียนพบปัญหาในเรื่องจัดเวลาไม่ลงตัวและครูผู้สอนขอเวลาในช่วงเดียวกัน โรงเรียนแก้ไขโดย จัดตามธรรมชาติของรายวิชานั้นๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ จัดอยู่ในช่วงเช้า และวิชาพลศึกษา จัดอยู่ในช่วงเย็น เป็นต้น

การจัดงบประมาณ โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตามความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน โรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนดำเนินการโดยสำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสมของสื่อวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้นวัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้ และสื่อการสอน ในการบริการวัสดุหลักสูตร โรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจากครูมีการวางแผนและจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรไว้ อย่างเพียงพอ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนดำเนินการโดย จัดทำโครงการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร วิธีการนิเทศ ได้แก่ สังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้นิเทศประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาและครูร่วมกันนิเทศ ผลที่ได้จากการนิเทศ โรงเรียนนำเข้าที่ประชุม เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันแก้ไข ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรและไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง โรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารชี้แจงและทำความเข้าใจกับครู ลดการนิเทศที่เป็นทางการ และใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหารและคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ส่งให้ชุมชน สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชาสัมพันธ์ในชุมชน โดยใช้เสียงตามสายของชุมชน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง วิธีการประชาสัมพันธ์ไม่หลากหลายและยังไม่แพร่หลายในกลุ่มผู้รับทราบ ทางโรงเรียนแก้ไข โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์มากขึ้น ครอบคลุมยิ่งขึ้นและจัดทำนโยบายการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบบรรยาย ในส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้น การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้ร่วมกัน การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนคือผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรงตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

มีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและ การใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ เหมาะสมกับผู้เรียน สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา และมีอยู่ในท้องถิ่น บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติและประเมินหลังการเรียน

โรงเรียนสามัคคีธรรม

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนสามัคคีธรรม เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นหญิง อายุ 47 ปี อายุราชการ 27 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 1 ปี และเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นชาย อายุ 43 ปี อายุราชการ 9 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นเวลา 1 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กรมวิชาการและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลธารนอน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน และฐานะปานกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ส่วนใหญ่ทำงานในตอนกลางคืน ทำให้ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน เป็นผลให้นักเรียนมีความประพฤติไม่ดีและไม่สนใจเรียน และนักเรียนขาดเรียนบ่อยทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 13 ไร่ 2 งาน ตั้งอยู่ในเนื้อที่ของวัด มีครูทั้งหมด 31 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 23 คน ครูอัตราจ้าง 8 คน นักการภารโรง 2 คน นักเรียน 768 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 159 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 549 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 60 คน มีอาคารเรียนเป็นอาคารถาวร 3

หลัง และอาคารชั่วคราว 1 หลัง เป็นห้องเรียน 19 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 5 ห้อง ระดับประถมศึกษา 12 ห้อง และระดับมัธยมศึกษา 2 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 3 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาล ห้องสมุด มีอาคารประกอบได้แก่ เรือนเพาะชำ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 2 หลัง ส้วม 30 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม และสนามฟุตบอล 1 สนาม

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา โครงการต่างๆ และคำสั่งแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนสามัคคีธรรม มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่ และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรมและไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมให้ความรู้เพิ่มเติมและเพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และชี้แจงให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งผู้บริหารให้กำลังในการทำงาน

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียน และอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจและไม่มั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูคิดเองไม่เป็น ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารนำผลงานของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จมาให้ดูเป็นตัวอย่าง และจัดให้ความรู้เพิ่มเติมโดยเชิญวิทยากรจากภายนอก ทำให้ครูมีความเข้าใจและตั้งใจทำงานมากยิ่งขึ้น เพราะเห็นว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน และไม่มีข้อมูลที่

เกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรเพียงพอกับภาระงานที่รับผิดชอบ

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โครงการสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชนและนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้อาจระบบและรวบรวมเป็นเล่ม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางโรงเรียน ไม่พบปัญหาเนื่องจาก ทางโรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นระยะๆ และนำข้อมูลเข้ามาพิจารณาปรับปรุง

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน เนื่องจากทางโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเร่งด่วน และผู้บริหารเพิ่งย้ายมารับหน้าที่ ทำให้ต้องดำเนินการไปตามขั้นตอนอย่างเร่งด่วน

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสามัคคีธรรม ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพญา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียน ไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษา และมีข้อมูลที่สำนักการศึกษาเมืองพญาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมโดยการเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูล และพิจารณารับทราบ ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิทยุทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิทยุทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย ผู้บริหารจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดผลการเรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน ทำให้ขาดความชัดเจนทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับหลักการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน พร้อมทั้งจัดหาเอกสารมาให้ครูศึกษาเพิ่มเติม

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยให้นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ภายในกลุ่มและบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก แล้วนำมาปรับให้เข้ากับสภาพของโรงเรียน

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรม การเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทยา เชิญวิทยากรจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง มีบุคลากรไม่จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง ทางโรงเรียนแก้ไขโดยชี้แจงให้ทราบในที่ประชุม และนัดหมายเวลาการส่งแผนการเรียนรู้รายครั้งเป็นระยะ ๆ

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ ในระดับชั้น มัธยมศึกษา มีกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชมรม และในระดับชั้นประถมศึกษา มีกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือและเนตรนารี เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากทางโรงเรียนเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความถนัดของบุคลากรที่มี

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานลงนามบันทึกเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง คณะ

กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เข้าใจงานของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมชี้แจง รายละเอียดต่างๆ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบทุกๆเดือน

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยสรรเสริญ โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการ พัฒนา ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา สำหรับ บุคลากรได้รับการเตรียม โดยการฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรม สัมมนาเชิง ปฏิบัติการและศึกษาเอกสาร ส่วนการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร ผู้บริหาร ดำเนินการโดย ชักถามปัญหาต่างๆ ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความ ต้องการของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และ วิชาเอกตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตามความ ต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พิจารณาตามความสามารถและความถนัดของครู เป็นหลัก

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการสถานศึกษาร่วมกับครูประจำชั้นจัดทำตารางสอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้าง ของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่องจัดเวลาไม่ลงตัวและครูผู้สอนขอเวลาในช่วงเดียวกัน ทางโรงเรียนแก้ไข โดย จัดตามธรรมชาติของรายวิชานั้นๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ จัดอยู่ในช่วงเช้า และวิชาพลศึกษา จัด อยู่ในช่วงเย็น เป็นต้น

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตาม ความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักการศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดย สำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสม ของสื่อวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้น

วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้ และสื่อการสอน ในการบริการวัสดุหลักสูตรทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจากครูมีการวางแผนและจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรไว้อย่างเพียงพอ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนดำเนินการโดย จัดทำโครงการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร วิธีการนิเทศ ได้แก่ สังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้นิเทศประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาและครู ร่วมกันนิเทศ ผลที่ได้จากการนิเทศ ทางโรงเรียนนำเข้าไปประชุม เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็น และร่วมกันแก้ไข ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เห็น ความสำคัญของการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรและไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ทางโรงเรียนแก้ไข โดย ผู้บริหารชี้แจงและทำความเข้าใจกับครู ลดการนิเทศที่เป็นทางการ และใช้การนิเทศแบบ กัลยาณมิตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหารและ คณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการ ปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ส่งให้ชุมชน ป้ายนิเทศ สนทนากับ ผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธง และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานประชาสัมพันธ์ในชุมชน โดยใช้เสียงตามสายของชุมชน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ครู ฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียน พบปัญหาในเรื่อง วิธีการประชาสัมพันธ์ไม่หลากหลายและยังไม่แพร่หลายในกลุ่มผู้รับทราบ ทาง โรงเรียนแก้ไขโดย เพิ่มการประชาสัมพันธ์มากขึ้น ครอบคลุมยิ่งขึ้น และจัดทำนโยบาย การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบบรรยาย ใน ส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และ การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ตรงตามความสามารถและ ความถนัดของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานมีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการ เรียนรู้ของโรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่ โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและ การใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีอยู่ในท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียน บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและเลือกซื้อ สื่อ ที่ จัด จำ า ห ่น ำ ย แ ล ะ ค ้น ค ่ว ำ จ าก แห ล ่ง ก าร เ ร ียน ร ู้ อ ื่น ๆ สื่อการเรียน

การสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติและประเมินหลังการเรียน

โรงเรียนสวัสดิวิทยา

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนสวัสดิวิทยา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการ เป็นชาย อายุ 46 ปี อายุราชการ 25 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นหญิง อายุ 50 ปี อายุราชการ 31 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นเวลา 2 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กรมวิชาการและสำนักส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลน้ำเค็ม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย และบริการนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจนและฐานะปานกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ส่วนใหญ่ทำงานในตอนกลางคืน และสภาพแวดล้อมของชุมชนมีสิ่งขั้วมากมายส่งผลให้นักเรียนมีความประพฤติไม่ดีและไม่สนใจเรียน และนักเรียนขาดเรียนบ่อย ทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 28 ไร่ เป็นที่ราชพัสดุ มีครูทั้งหมด 50 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 36 คน ครูอัตราจ้าง 14 คน นักการภารโรง 3 คน นักเรียน 1500 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 250 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 890 คน และระดับชั้นมัธยม 360 คน มีอาคารเรียนเป็นอาคารถาวร 4 หลัง เป็นห้องเรียน 35 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 8 ห้อง ระดับประถมศึกษา 18 ห้อง และระดับมัธยมศึกษา 9 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 3 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาล ห้องสมุด มีอาคารประกอบได้แก่ เรือนเพาะชำ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 10 ห้อง ส้วม 30 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม สนามเซปักตะกร้อ 1 สนาม สนามแบดมินตัน 1 สนาม สนามบาสเกตบอล 1 สนาม และสนามฟุตบอล 1 สนาม

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา โครงการต่างๆ และคำสั่งการแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนสวัสดีวิทยา มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่ให้ความร่วมมือในการรับการอบรม และไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมให้ความรู้เพิ่มเติมและเพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และชี้แจงให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งผู้บริหารให้กำลังในการทำงาน

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียนและอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจและไม่มั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูคิดเองไม่เป็น ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารนำผลงานของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จมาให้คุณเป็นตัวอย่าง และจัดให้ความรู้เพิ่มเติมโดยเชิญวิทยากรจากภายนอก ทำให้ครูมีความเข้าใจและตั้งใจทำงานมากยิ่งขึ้น เพราะเห็นว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และหัวหน้าสายชั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน และไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรของโรงเรียน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรเพียงพอกับภาระงานที่รับผิดชอบ

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โครงการสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชนและนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้อาจจัดระบบและรวบรวมเป็นเล่ม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนพบ

ปัญหาในเรื่อง บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ส่งครูไปอบรมเกี่ยวกับระบบข้อมูลสารสนเทศ เพิ่มเติม

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยจัดตั้งแกนนำการจัดทำแผนการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน จัดทำโครงการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียน พบปัญหา ในเรื่อง บุคลากรไม่เข้าใจและขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดหาเอกสารให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติม และผู้บริหารให้กำลังใจในการทำงาน

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสวัสดิศึกษา ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน โดยการวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพญา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักงานการศึกษาเมืองพญาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน และประธานสถานศึกษา ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีเวลาและไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษา จึงให้โรงเรียนดำเนินการโรงเรียนค้ำนึ่งถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจทิศทางของการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไข โดยการประชุมเพื่อระดมความคิด และเชิญวิทยากรจากสำนักงานการศึกษาเมืองพญามาให้ความรู้เพิ่มเติม

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนได้ช่วยกันระดมความคิดและตัดสินใจร่วมกัน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการศึกษาคู่มือโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย ผู้บริหารจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน ทำให้ขาดความชัดเจนทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับหลักการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน พร้อมทั้งจัดหาเอกสารมาให้ครูศึกษาเพิ่มเติม

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ภายในกลุ่มและบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก แล้วนำมาปรับให้เข้ากับสภาพของโรงเรียน

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรม การเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทยา เชิญวิทยากรจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง มีบุคลากรไม่จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง ทางโรงเรียนแก้ไข โดย ชี้แจงให้ทราบในที่ประชุม และนัดหมายเวลาการส่งแผนการเรียนรู้รายครั้งเป็นระยะ ๆ

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชมรม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากทางโรงเรียนเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความถนัดของบุคลากรที่มี

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานลงบันทึกเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เข้าใจงานของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบทุกๆเดือน

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยการ โดยการหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการ พัฒนา ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา บุคลากรได้รับการเตรียมความพร้อม โดยการฟังการบรรยายจากวิทยากรและเข้ารับการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ และศึกษาเอกสาร สำหรับการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร ผู้บริหารดำเนินการโดย สนับสนุนให้ไปอบรม คุณานหรือลาศึกษาต่อ และสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความ ต้องการของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และ วิชาเอกตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตามความ ต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พิจารณาตามความสามารถและความถนัดของครู เป็นหลัก

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้า สายชั้น ร่วมกันจัดทำตารางสอน ซึ่งผู้ที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่จัดตาราง สอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอนทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่องจัดให้ไม่ตรงตามความ ต้องการของครูทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ชี้แจงให้ครูรับทราบและจัดตามธรรมชาติของราย วิชาต่างๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ จัดอยู่ในช่วงเช้า และวิชาพลศึกษา จัดอยู่ในช่วงเย็น เป็นต้น

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตาม ความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดย สำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสม ของสื่อวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้น วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ได้แก่ คู่มือครู สื่อการสอน และกำหนดการสอน และแผนการเรียน

รู้ในการบริการวัสดุหลักสูตรทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจากครูมีการวางแผนและจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรไว้อย่างเพียงพอ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนดำเนินการโดย จัดทำโครงการ นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร วิธีการนิเทศ ได้แก่ สังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้ คำปรึกษาแนะนำ ผู้นิเทศประกอบด้วย ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายชั้น และคณะกรรมการการ นิเทศผลที่ได้จากการนิเทศ ทางโรงเรียนนำเข้าสู่ที่ประชุม เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกัน แก้ไข ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เห็นความสำคัญ ของการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรและไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารชี้แจงและทำความเข้าใจกับครู ลดการนิเทศที่เป็นทางการ และใช้การนิเทศแบบ กัลยาณมิตร

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหาร และคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัด การปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ส่งให้ชุมชน จัดป้ายนิเทศ จัด นิทรรศการ สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธง และคณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประชาสัมพันธ์ในชุมชน โดยใช้เสียงตามสายของชุมชน ผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์ หลักสูตร ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ผู้ที่มีหน้ารับผิดชอบประชาสัมพันธ์หลักสูตร มีภาระ งานมาก จึงทำให้การประชาสัมพันธ์ล่าช้า ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ตรวจสอบงานเป็นระยะๆ และ เพิ่มการประชาสัมพันธ์มากขึ้น

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบตาราง ส่วน การจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการจัด การเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียน คือผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี ส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของ โรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและ การใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีอยู่ในท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียน บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิเองและเลือกซื้อ สื่อ ที่ จั ด จ ำ ห ้ น ำ ย แ ล ะ ค ้น ค ว ำ จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียน การสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติและประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน

โรงเรียนแสนรักวิทยา

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนแสนรักวิทยา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นหญิง อายุ 46 ปี อายุราชการ 25 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี และเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นหญิง อายุ 50 ปี อายุราชการ 31 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นเวลา 2 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา กรมวิชาการและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลลำธารยาว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย และบริการนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน และฐานะปานกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ส่วนใหญ่ทำงานในตอนกลางคืน และสภาพแวดล้อมของชุมชนมีสิ่งยั่วยุมากมาย ส่งผลให้นักเรียนมีความประพฤติไม่ดีและไม่สนใจเรียน และนักเรียนขาดเรียนบ่อยทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 28 ไร่ เป็นที่ราชพัสดุ มีครูทั้งหมด 50 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 36 คน ครูอัตราจ้าง 14 คน นักการภารโรง 3 คน นักเรียน 1500 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลจำนวน 250 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 890 คน และระดับชั้นมัธยม 360 คน มีอาคารเรียนเป็นอาคารถาวร 4 หลัง เป็นห้องเรียน 35 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 8 ห้อง ระดับประถมศึกษา 18 ห้อง และระดับมัธยมศึกษา 9 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 3 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาล ห้องสมุด มีอาคารประกอบได้แก่ เรือนเพาะชำ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 10 ห้อง ส้วม 30 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม สนามเซปักตะกร้อ 1 สนาม สนามแบดมินตัน 1 สนาม สนามบาสเกตบอล 1 สนาม และสนามฟุตบอล 1 สนาม

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา โครงการต่างๆ และคำสั่งการแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนแสนรักวิทยา มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่ และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดอบรมครูเป็นกลุ่มย่อยและเป็นกลุ่มใหญ่ สลับกันไปพร้อมทั้งผู้บริหารให้กำลังในการทำงาน

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียน และอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจและไม่มั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูคิดเองไม่เป็น ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารนำผลงานของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จมาให้เป็นตัวอย่าง และจัดให้ความรู้เพิ่มเติมโดยเชิญวิทยากรจากภายนอก ทำให้ครูมีความเข้าใจและตั้งใจทำงานมากยิ่งขึ้น เพราะเห็นว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และหัวหน้าสายชั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะทำงาน อนุกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจากเห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน และไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากก่อนการแต่งตั้งคณะครูและผู้บริหารได้ร่วมกันประชุมเพื่อปรึกษาหารือ

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โครงการสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้อาจระบบและรวบรวมเป็นเล่ม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนไม่พบปัญหาในเรื่อง บุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ส่งครูไปอบรมเกี่ยวกับระบบข้อมูลสารสนเทศ เพิ่มเติม

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน เนื่องจากการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเรื่องเร่งด่วน ทางโรงเรียนจึงดำเนินการจัดทำไปพร้อมๆ กับการดำเนินงานอย่างอื่นของโรงเรียน

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแสนรักวิทยา ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน โดยการวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพัทธา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักงานการศึกษาเมืองพัทธาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นและพิจารณารับทราบ โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจทิศทางของการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดการประชุมเพื่อระดมความคิด และเชิญวิทยากรจากสำนักงานการศึกษาเมืองพัทธามาให้ความรู้เพิ่มเติม

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนได้ช่วยกันระดมความคิดและตัดสินใจร่วมกัน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหารและคณะครูทั้งโรงเรียน โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศักยภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย ผู้บริหารจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน ทำให้เกิดความท้อแท้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับหลักการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน พร้อมทั้งจัดหาเอกสารและตัวอย่างการจัดทำสารและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดการเรียน มาให้ครูศึกษาเพิ่มเติม

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยให้นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียงเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยให้นำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก แล้วนำมาปรับให้เข้ากับสภาพของโรงเรียน

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรม การเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทยา วิทยากรจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการ เรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ในการจัดทำแผนการ เรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง มีบุคลากรไม่จัดทำแผนการเรียนรู้รายครึ่ง เพราะมีภาระ งานมาก ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ยืดหยุ่นเวลาการส่งแผนการเรียนรู้ออกไป พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น จัดหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการเรียนรู้ให้ครู

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออก แบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชุมนุม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งใน การจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของ ผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง ไม่สามารถจัดกิจกรรมชุมนุมได้ครบตามความต้องการของผู้เรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ให้ผู้เรียน ได้เลือกเข้ากิจกรรมชุมนุมและเปลี่ยนชุมนุมได้เมื่อกิจกรรมนั้น ไม่ตรงกับความถนัดของตนเอง

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอ ความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของ โรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงบันทึกเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเชื่อมั่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน และ เชื่อว่า หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเป็นหลักสูตรที่ดี

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยสรรเสริญ โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการ พัฒนา ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา บุคลากรได้รับการเตรียม โดยการ ฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรม สัมมนาเชิง ปฏิบัติการ และศึกษาเอกสาร สำหรับการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึกรักที่ดีต่อ หลักสูตร ผู้บริหารดำเนินการโดย สนับสนุนให้ไปอบรม ดูงานหรือลาศึกษาต่อ ให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง และซักถามปัญหาต่างๆ ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความต้องการ ของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และวิชาเอก ตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบ และไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตามความต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พิจารณาตามความสามารถและความถนัดของครูเป็นหลัก

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้า สายชั้น ร่วมกันจัดทำตารางสอน ซึ่งผู้ที่มีส่วนร่วมจะเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้จัดทำตารางสอน โดยให้ หัวหน้าแต่ละสายชั้นจัดทำตารางสอนของแต่ละสายชั้น แล้วนำเสนอผู้บริหาร ซึ่งดำเนินการจัดโดย ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการ จัดตารางสอนทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่องจัดให้ไม่ตรงตามความต้องการของครูทั้งหมด ทางโรงเรียน แก้ไขโดย ชี้แจงให้ครูรับทราบและจัดตามธรรมชาติของรายวิชานั้นๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ จัดอยู่ใน ช่วงเช้า และวิชาพลศึกษา จัดอยู่ในช่วงเย็น เป็นต้น

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตาม ความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดย สำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสมของสื่อวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้น วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้และสื่อการสอน

ในการบริการวัสดุหลักสูตรทางโรงเรียน ไม่พบปัญหาเนื่องจากครูมีการวางแผนและจัดเตรียมวัสดุหลักสูตรไว้อย่างเพียงพอ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนยังไม่ดำเนินการ เนื่องจาก ทางโรงเรียนยังไม่พร้อมและไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหาร และคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการประชุมผู้ปกครองและนักเรียน จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ส่งให้ชุมชน จัดป้ายนิเทศ จัดนิทรรศการ สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน จัดนิทรรศการในงานวิชาการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา และประชาสัมพันธ์ในช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนไม่พบปัญหาเนื่องจากได้รับความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบตาราง ส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับหลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียน คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีอยู่ในท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียน บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและเลือกซื้อสื่อที่จัดจำหน่ายและคั่นกว่าจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน ประเมินตามสภาพจริงและประเมินหลังเรียน

โรงเรียนนิราศธานี

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนนิราศธานี เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย วิทยากรแกนนำการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักการศึกษาเมืองพัทยา โดยได้รับการมอบหมายจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาให้เป็นผู้รับการสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้อำนวยการโรงเรียนเพิ่งย้ายมาตำแหน่งที่โรงเรียนนี้เป็นชาย อายุ 40 ปี อายุราชการ 9 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา กรมวิชาการและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลเก่าแสน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย ประมง ร้านอาหาร จัดทำผลิตภัณฑ์ทางทะเล และบริการนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน และฐานะปานกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน และครอบครัวส่วนใหญ่มีสถานภาพหย่าร้าง มีการโยกย้ายที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง ทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 3 ไร่ 2 งาน 30 ตารางวา เป็นที่ราชพัสดุ มีครูทั้งหมด 20 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 15 คน ครูอัตราจ้าง 6 คน นักการภารโรง 2 คน นักเรียน 415 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 69 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 278 คน และระดับชั้นมัธยม 68 คน มีอาคารเรียนเป็นอาคารถาวร 3 หลัง เป็นห้องเรียน 24 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 2 ห้อง ระดับประถมศึกษา 9 ห้อง และระดับมัธยมศึกษา 3 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 2 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ และมีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องพยาบาล ห้องผู้อำนวยการ 1 ห้อง ห้องพัสดุ 1 ห้อง และห้องสมุด 1 ห้อง มีอาคารประกอบได้แก่ เรือนเพาะชำ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 1 หลัง 18 ห้อง ส้วม 1 หลัง 10 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม และสนามบาสเกตบอล 1 สนาม

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา โครงการต่างๆ และคำสั่งการแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนนิราศธานี มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรวิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขาดความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรใหม่จะประสบความสำเร็จ ประกอบกับครูมีการเตรียมตัวในการจัดทำหลักสูตรน้อย ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการอบรมเพิ่มเติมภายในโรงเรียน และใช้การพูดคุยเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียนและอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูให้ความร่วมมือน้อยและเฉื่อยช้าทำให้การทำงานล่าช้า ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย จัดประชุมและขอความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม พร้อมทั้งออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอกับจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้บุคลากรมีภาระหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรอย่างน้อยคนละ 2 สาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ให้ครูสมัครใจเลือกเข้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความพอใจ

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาการภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โครงการสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้นำจัดระบบและรวบรวมเป็นเล่ม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ขาดงบประมาณในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ทางโรงเรียนแก้ไข โดยขอความช่วยเหลือจากชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน เนื่องจากการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเรื่องเร่งด่วน ทางโรงเรียนจึงดำเนินการ มอบหมายงานตามขั้นตอน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา แลหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนิราศธานี ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน โดยการวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพญา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักงานการศึกษาเมืองพญาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และพิจารณารับทราบนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจทิศทางของการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียน แก้ไข โดย จัดการประชุมเพื่อระดมความคิด และเชิญวิทยากรจากสำนักงานการศึกษาเมืองพญามาให้ความรู้เพิ่มเติม

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ สภาพแวดล้อม

ภายในและภายนอกโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนได้ช่วยกันระดมความคิดและตัดสินใจร่วมกัน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหารและคณะครูทั้งโรงเรียน โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศักยภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย ผู้บริหารจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดการเรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูเขียนผลการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับหลักการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน พร้อมทั้งจัดหาเอกสารและตัวอย่างการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดการเรียน มาให้ครูศึกษาเพิ่มเติม

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง /

หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียน พบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดหน่วยการเรียนรู้ให้ครอบคลุมและขาดความรู้ในเรื่องการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย นำตัวอย่างการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนอื่นๆ มาให้ครูดูเป็นตัวอย่าง

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรม การเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทยา เขียววิทยากรจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง มีบุคลากรมีน้อย ทำให้ครู 1 คนต้องสอนหลายกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ส่งผลให้จัดทำแผนการเรียนรู้ได้ไม่ครบ ไม่ทันเวลา ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ให้หัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มช่วยกันจัดทำแล้วแจกจ่ายให้กับครูผู้สอนตามสาระการเรียนรู้ การจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชุมนุม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง ไม่สามารถจัดกิจกรรมชุมนุมได้ครบตามความต้องการของผู้เรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ให้ผู้เรียนได้เลือกเข้ากิจกรรมชุมนุมและเปลี่ยนชุมนุมได้เมื่อกิจกรรมนั้นไม่ตรงกับความถนัดของตนเอง

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอ ความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของ โรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานลงบันทึกเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประกอบ ทำให้บางครั้งไม่สามารถตัดสินใจ บางสิ่งบางอย่างได้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พบปะ พูดคุยกับคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นราย บุคคล โดยใช้เวลาหลังเลิกงานเป็นส่วนใหญ่

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยหรือการตักเตือน โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการ พัฒนา ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา บุคลากรได้รับการเตรียม โดยการ ฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรม สัมมนาเชิง ปฏิบัติการ และศึกษาเอกสาร สำหรับการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึก ที่ดีต่อ หลักสูตร ผู้บริหารดำเนินการโดย สนับสนุนให้ไปอบรม ดูงานหรือลาศึกษาต่อ ให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง และซักถามปัญหาต่างๆ ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความ ต้องการของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และ วิชาเอกตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตาม ความ ต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พิจารณาตามความสามารถและความถนัด ของครูเป็นหลัก

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการสถานศึกษา และหัวหน้าสายชั้น ร่วมกันจัดทำตารางสอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้าง ของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูโยกย้ายโรงเรียนบ่อย ส่งผลให้ต้องปรับตารางสอนและปรับ เปลี่ยนวิชาอยู่เสมอ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมครูเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับตารางสอนเดือนละ 1 ครั้ง

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตาม ความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้น พื้น ฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดย สํารวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสมของวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้น และทางโรงเรียนส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยใช้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา ในการบริการวัสดุหลักสูตร วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน แผน การเรียนรู้และสื่อการสอน ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง วัสดุไม่เพียงพอต่อความต้องการของ

ครู ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดหาวัสดุหลักสูตรเพิ่มเติม โดยขอจากหน่วยงานต้นสังกัด และจัดหา
ทุนเพิ่มเติม

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนยังไม่ดำเนินการ เนื่องจาก ทางโรงเรียน
ยังไม่พร้อมและไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร สถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหาร
และคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัด
การประชุม แจกเอกสารแผ่นพับ ให้บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนได้รับทราบ ใช้เสียงตามสาย
ของชุมชนประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนได้รับทราบ สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน จัด
นิทรรศการในงานวิชาการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา และประชาสัมพันธ์ในช่วง
กิจกรรมหน้าเสาธง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และครู
วิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง ชุมชนไม่เห็น
ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับ
ทราบ

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบตาราง ใน
ส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และ
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับหลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียน คือ สอดคล้อง
กับจุดประสงค์การเรียนรู้ และผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี
ส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของ
โรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน
และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและการใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน
และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีอยู่ในท้องถิ่น
และเหมาะสมกับผู้เรียน บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและเลือกซื้อ สื่อ
ที่จัด จำ า ห ่น่า ย แ ล ะ คั้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียน
การสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี
และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลจากการปฏิบัติ
และประเมินตามสภาพจริง

โรงเรียนสัตหิรธา

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนสัตหิรธา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นชาย อายุ 51 ปี อายุราชการ 29 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 12 ปี และเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นชาย อายุ 46 ปี อายุราชการ 22 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร หน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทยา กรมวิชาการและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลลำตือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย บริการนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ และข้าราชการ ส่วนใหญ่มีฐานะปานกลาง สภาพที่เป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนท่องเที่ยว ซึ่งมีสถานเริงรมย์ และสิ่งยั่วยุ มากมาย ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาดูแลนักเรียน เพราะต้องทำมาหากินในเวลาากลางคืนมากกว่ากลางวัน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 15 ไร่ 56 ตารางวา เป็นที่ราชพัสดุ มีครูทั้งหมด 72 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 57 คน ครูอัตราจ้าง 15 คน นักการภารโรง 4 คน นักเรียน 1992 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 100 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 1582 คน และระดับชั้นมัธยม 310 คน มีอาคารเรียนถาวร 4 หลัง และอาคารชั่วคราว 1 หลัง จัดเป็นห้องเรียน 41 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 2 ห้อง ระดับประถมศึกษา 32 ห้อง และระดับมัธยมศึกษา 7 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 5 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ และห้องโสตทัศนศึกษา มีห้องสนับสนุนการเรียนการสอนประกอบด้วย ห้องธุรการ 1 ห้อง ห้องพยาบาล 2 ห้อง ห้องผู้อำนวยการ 1 ห้อง ห้องพัสดุ 1 ห้อง และ ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องการงานพื้นฐานอาชีพ 1 ห้อง และห้องผู้บริหาร 1 ห้อง มีอาคารประกอบได้แก่ เรือนเพาะชำ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 1 หลัง 18 ห้อง ส้วม 4 หลัง 40 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม และสนามบาสเกตบอล 1 สนาม และสนามฟุตบอล 1 สนาม

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา โครงการต่างๆ และคำสั่งการแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนสัสดีहरธา มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรวิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การพูดคุยกับครูบางส่วนเพื่อทำความเข้าใจ และ ให้ครูทำงานร่วมกันเป็นทีมพร้อมทั้งจัดการอบรมเพิ่มเติมภายในโรงเรียน

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพญา ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน และได้รับความร่วมมือจากอาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และยินยอมให้ใช้เวลานอกราชการได้ด้วยความเต็มใจ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกกลุ่ม ครูฝ่ายวิชาการโรงเรียน และหัวหน้าระดับสายชั้น โดยมีผู้บริหารเป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน และไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากครูให้ความร่วมมือและยินยอมรับภาระหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาการภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ภายในชุมชน จัดทำโครงการสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชน ดำรวจ สอบถามและพูดคุยกับประชาชน และสอบถามจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบและรวบรวมเป็นเล่ม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ได้ข้อมูลไม่

ครบถ้วน เนื่องจากเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่มีเท่าที่ควร และ ผู้ให้ข้อมูลไม่เห็นความสำคัญกับข้อมูล ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ใช้การออกแบบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ดียิ่งขึ้น และขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลโดยให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยจัดทำเป็นปฏิทินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ซึ่งมีการแต่งตั้งคณะทำงานอย่างชัดเจน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในการจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานของโรงเรียน

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสัสดีहरยา ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพ ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพัทยา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักการศึกษาเมืองพัทยาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุม ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น และพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ทางด้านประสบการณ์ คุณธรรม และความรู้ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจทิศทางของการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไขโดย

จัดการประชุมเพื่อระดมความคิด และเชิญวิทยากรจากสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยามาให้ความรู้เพิ่มเติม

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิทยุทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนได้ช่วยกันระดมความคิดและตัดสินใจร่วมกัน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหารและคณะครูทั้งโรงเรียน โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิทยุทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้น และการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย ทางโรงเรียนจัดประชุมการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดการเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดการเรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูบางส่วนไม่เข้าใจการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาค ทำให้ลอกเลียนแบบจากเอกสารตัวอย่าง ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารให้กำลังใจในการทำงาน จัดหาเอกสารให้ครูศึกษาเพิ่มเติม และให้ศึกษาทำความเข้าใจอย่างซ้ำๆ

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียบเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัด

ทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทธยาเป็นหลัก

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดหน่วยการเรียนรู้ให้ครอบคลุมและขาดความรู้ในเรื่องการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย นำตัวอย่างการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนอื่นๆ มาให้ครูดูเป็นตัวอย่าง

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมการเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทธยา วิทยุวิทยากรจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูมีเวลาในการจัดทำแผนการเรียนรู้น้อยเกินไป และขาดเอกสารการค้นคว้า ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ยืดหยุ่นเวลาในการจัดทำแผนการเรียนรู้ และจัดหาเอกสารให้เพียงพอต่อความต้องการของครู

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชุมนุม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง ไม่สามารถจัดกิจกรรมชุมนุมได้ครบตามความต้องการของผู้เรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้กับผู้เรียน ตามความต้องการของผู้เรียน

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐานลงบันทึกเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประกอบ ทำให้บางครั้งไม่สามารถตัดสินใจ บางสิ่งบางอย่างได้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พบปะ พูดคุยกับคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นรายบุคคล โดยใช้เวลาหลังเลิกงานเป็นส่วนใหญ่

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยสรรเสริญ โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการ พัฒนา ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา บุคลากรได้รับการเตรียม โดยการ ฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรม สัมมนาเชิง ปฏิบัติการ และศึกษาเอกสาร สำหรับการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึก ที่ดีต่อ หลักสูตร ผู้บริหารดำเนินการโดย สนับสนุนให้ไปอบรม ดูงานหรือลาศึกษาต่อ ให้คำปรึกษาใน ทุกๆ เรื่อง และซักถามปัญหาต่างๆ ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความ ต้องการของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และ วิชาเอกตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตามความ ต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พิจารณาตามความสามารถและความถนัดของครู เป็นหลัก

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการสถานศึกษา และหัวหน้าสายชั้น ร่วมกันจัดทำตารางสอน ผู้มีส่วนร่วมมีหน้าที่ให้ข้อมูลแก่ ผู้จัดตารางสอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอนทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง จัดเวลาไม่ ตรงกับความต้องการของครู ทางโรงเรียนแก้ไขโดยใช้การพูดคุยทำความเข้าใจและขอความร่วมมือ จากครู

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตาม ความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดยสำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสมของสื่อวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้น และทางโรงเรียนส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยใช้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ได้แก่ คู่มือครู กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้ และสื่อการสอน ในการบริการวัสดุหลักสูตร ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากทางโรงเรียนได้ดำเนินการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทางด้านนี้อย่างชัดเจน

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนยังดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่าย วิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูแกนนำ วิธีการนิเทศส่วนใหญ่เป็นการสังเกตการสอน การเยี่ยมห้องเรียน การพูดคุยอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตามผล ทางโรงเรียนได้นำมาปรับแก้ไขข้อบกพร่องของหลักสูตร ในการนิเทศและติดตามผล การใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง การนิเทศไม่ตรงตามปฏิทินการนิเทศ เนื่องจาก ทางโรงเรียนมีกิจกรรมมากและผู้นิเทศไม่มีเวลา ทางโรงเรียนแก้ไขโดย โยกย้ายและสับเปลี่ยนวัน และเวลาการนิเทศ

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหารและ คณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการประชุม แจกเอกสารแผ่นพับ ให้บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนได้รับทราบ ใช้เสียงตามสายของ ชุมชนประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนได้รับทราบ สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน จัด นิทรรศการในงานวิชาการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และประชาสัมพันธ์ในช่วง กิจกรรมหน้าเสาธง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และครู วิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง ชุมชนไม่เห็น ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนได้รับทราบ

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบตาราง ใน ส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้จากปฏิบัติจริง และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียน คือผู้เรียน สามารถปฏิบัติได้จริงและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี ส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของ โรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและการใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีอยู่ในท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียน บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและเลือกซื้อสื่อที่จัดจำหน่ายและ คั้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือ การสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลจากการปฏิบัติ ประเมินตามสภาพจริง และประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

โรงเรียนเบญจนาด

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนเบญจนาด เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ให้ ข้อมูลประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นชาย อายุ 50 ปี อายุราชการ 23 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี และเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา เป็นหญิง อายุ 50 ปี อายุราชการ 20 ปี สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการสถานศึกษา เป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษา ได้เข้ารับการอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร หน่วยงานที่จัดได้แก่ สำนักการศึกษาเมืองพัทธ กรมวิชาการและสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนตั้งอยู่ ตำบลคลองกระเทียม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประชากรโดยทั่วไป มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย และบริการนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน และ ฐานะปานกลาง ประชากรในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งผู้นำทางศาสนามีอิทธิพล ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน และครอบครัวส่วนใหญ่มีสถานภาพหย่าร้าง มีการโยกย้ายที่อยู่อาศัย ของผู้ปกครอง ทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งหมด 5 ไร่ 2 งาน เป็นที่ราชพัสดุ มีครูทั้งหมด 40 คน แบ่งเป็นครูประจำการ 27 คน ครูอัตราจ้าง 13 คน นักการภารโรง 3 คน นักเรียน 1180 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักเรียนชั้น อนุบาล จำนวน 200 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 913 คน และระดับชั้นมัธยม 67 คน มีอาคาร เรียนเป็นอาคารถาวร 4 หลัง เป็นห้องเรียน 27 ห้อง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 4 ห้อง ระดับประถมศึกษา 21 ห้อง และระดับมัธยมศึกษา 2 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 2 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ และมีห้องสนับสนุนการเรียนการ

สอนประกอบด้วย ห้องธุรการ ห้องพยาบาล ห้องผู้อำนวยการ 1 ห้อง ห้องพัสดุ 1 ห้อง และ ห้องสมุด 1 ห้อง มีอาคารประกอบได้แก่ เรือนเพาะชำ 1 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง บ้านพักครู 1 หลัง 15 ห้อง ส้วม 3 หลัง 30 ห้อง สนามเด็กเล่น 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม และ สนามบาสเกตบอล 1 สนาม

สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา โครงการต่างๆ และคำสั่งการแต่งตั้ง และจากการสัมภาษณ์ประธานและเลขานุการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนเบญจนาด มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ประชุมชี้แจง ศึกษาเอกสาร อบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่และอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่ให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารพูดคุยทำความเข้าใจให้ครูเป็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การให้ความรู้แก่บุคลากร ทางโรงเรียนให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีการที่ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ การประชุมชี้แจง อบรม ดูงานนอกสถานที่ ศึกษาเอกสาร และอบรมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทางโรงเรียนจัดให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่ สำนักงานศึกษาเมืองพัทยา โรงเรียน และอาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูให้ความร่วมมือน้อยและเฉื่อยช้าทำให้การทำงานล่าช้า ทางโรงเรียนแก้ปัญหา โดย จัดประชุมและขอความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม พร้อมทั้งออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

การแต่งตั้งคณะกรรมการ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีส่วนร่วมในการเห็นชอบและแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ของโรงเรียน เนื่องจาก เห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน และไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากทางโรงเรียนใช้การปรึกษาหารือกันในที่ประชุม เพื่อให้ครูเสนอความคิดเห็นก่อนการแต่งตั้ง

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางโรงเรียนดำเนินการโดย รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาการภายในชุมชน แหล่งการเรียนรู้

ภายในชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โครงการสำรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต สอบถามจากบุคลากร ชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบและรวบรวมเป็นเล่ม ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางโรงเรียนพบไม่ปัญหา เนื่องจากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

การจัดทำแผนการดำเนินงาน ทางโรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยจัดทำเป็นปฏิทินการจัดทำหลักสูตร จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร มีคณะผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม โดยการเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา พร้อมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ธรรมนูญสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ในระดับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเบญจนารถ ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำสาระหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน โดยการวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเมืองพญา ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้าแล้วจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษาและมีข้อมูลที่สำนักการศึกษาเมืองพญาเก็บรวบรวมไว้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูทั้งโรงเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลในด้านที่เกี่ยวกับสังคม และพิจารณารับทราบ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากทางโรงเรียนจัดให้มีการประชุม เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและใช้การตัดสินใจร่วมกันในที่ประชุม

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนคำนึงถึงข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ วิทยุทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางโรงเรียนได้ช่วยกันระดมความคิดและตัดสินใจร่วมกัน

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหารและคณะครูทั้งโรงเรียน โดยการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนในแต่ละช่วงชั้น ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิทยุทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำร่วมกันในขณะเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย ผู้บริหารจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค โดยให้ครูศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคและกำหนดการเรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องครูไม่เข้าใจหลักการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดการเรียน ส่งผลให้ครูลอกเลียนแบบจากเอกสารตัวอย่าง ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย เชิญวิทยากรแกนนำมาให้ความรู้เพิ่มเติมและเป็นพี่เลี้ยงในการจัดทำ

การจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการโดย แบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาและหน่วยกิตที่กำหนดมาเรียงเรียงเป็นคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา / จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทางโรงเรียนยึดหลักสูตรแกนกลางของเมืองพัทยาเป็นหลัก

การจัดหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแล้วครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง /

หัวข้อย่อย มากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากจัดทำตามคำแนะนำของวิทยากรในขณะรับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

การจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรม การเขียนแผนการเรียนรู้ หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่สำนักการศึกษาเมืองพัทยา วิทยุวิทยากรจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นแผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้รายปี และครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนการเรียนรู้รายครึ่ง ส่งผลให้จัดทำแผนการเรียนรู้ไม่ครบตามเป้าหมาย ทางโรงเรียนแก้ปัญหาโดย ผู้บริหารชี้แจงให้ครูรับทราบ และขอร้องให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย แต่งตั้งผู้รับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและให้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็น ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชุมนุม เกณฑ์ในการเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนคำนึงถึงให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดตั้งชมรมนั้น ทางโรงเรียนได้จัดตามความพร้อมและความถนัดของบุคลากร ความสนใจของผู้เรียนและวิทยากรภายในชุมชน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องไม่สามารถจัดกิจกรรมชุมนุมได้ครบตามความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความถนัดที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสามารถของครูผู้สอน

การนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ ทางโรงเรียนมีการดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ และเสนอแนะ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานลงบันทึกเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประกอบ ทำให้บางครั้งไม่สามารถตัดสินใจบางสิ่งบางอย่างได้ ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พบปะ พูดคุยกับคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นรายบุคคล โดยใช้เวลาหลังเลิกงานเป็นส่วนใหญ่

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการอบรม สัมมนา ประชุมชี้แจง การให้คำปรึกษา และการชมเชยสรรเสริญ โดยหน่วยงานที่โรงเรียนส่งบุคลากรเข้ารับการ พัฒนา ได้แก่ สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา บุคลากรได้รับการเตรียม โดยการ ฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรม สัมมนาเชิง ปฏิบัติการ และศึกษาเอกสาร สำหรับการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อ หลักสูตร ผู้บริหารดำเนินการโดย สนับสนุนให้ไปอบรม ดูงานหรือลาศึกษาต่อ ให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง และซักถามปัญหาต่างๆ ส่วนในการจัดครูเข้าสอน ทางโรงเรียนออกแบบสำรวจความต้องการของครู คุณลักษณะของครูตามประสบการณ์ ความสามารถ ประสบการณ์การสอน และ วิชาเอกตามวุฒิการศึกษา เนื้อหาในการจัดเตรียมบุคลากร ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดเตรียมบุคลากร ทางโรงเรียนพบปัญหาได้แก่ จำนวนครูไม่ครบและไม่ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดครูได้ตรงตาม ความต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย พิจารณาตามความสามารถและความถนัด ของครูเป็นหลัก

การจัดตารางสอน ทางโรงเรียนดำเนินการโดย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการสถานศึกษา และหัวหน้าสายชั้น ร่วมกันจัดทำตารางสอนผู้ที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูล แก่ผู้จัดทำตารางสอน ซึ่งดำเนินการจัดโดยศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดตารางสอนทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง ไม่ สามารถจัดเวลาได้ตรงตามความต้องการของครูได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย ใช้การพูดคุยทำ ความเข้าใจและชี้แจงเหตุผลให้ครูรับทราบ

การจัดงบประมาณ ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำรวจความต้องการของบุคลากร พิจารณาตามความจำเป็น และจัดสรรตาม ความเหมาะสม โรงเรียนมีแหล่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และเงินบริจาค ในเรื่องงบประมาณทางโรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของโรงเรียน ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหารายได้ให้กับโรงเรียน

การบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทางโรงเรียนดำเนินการ โดย สำรวจและสอบถามความต้องการของครูตามกลุ่มสาระต่างๆ และพิจารณาตามความเหมาะสม ของสื่อวัสดุ โดยจัดส่งวัสดุไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกลุ่มจัดส่งไปให้ครูในแต่ละสายชั้น และทางโรงเรียนส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยใช้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ได้แก่ กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้ คู่มือครู และสื่อการสอน

ในการบริการวัสดุหลักสูตร ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่องสื่อวัสดุต่างๆ ที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดจัดส่งมาให้ไม่ตรงตามความต้องการของครู ทางโรงเรียนแก้ไขโดย แก้ให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบและจัดหา สื่อวัสดุต่างๆ เพิ่มเติม

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ทางโรงเรียนยังไม่ดำเนินการ เนื่องจาก ทางโรงเรียนยังไม่พร้อมและไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยผู้บริหารและคณะครูทำการประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการประชุม แจกเอกสารแผ่นพับ ให้บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนได้รับทราบ ใช้เสียงตามสายของชุมชนประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนได้รับทราบ สนทนากับผู้ปกครองที่มารับส่งนักเรียน จัดนิทรรศการในงานวิชาการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา และประชาสัมพันธ์ในช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูฝ่ายกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และครูวิชาการโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนพบปัญหา ในเรื่อง ชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบ

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบตาราง ในส่วนการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียน คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และตรงกับความสามารถและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน จัดหาวิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน และเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องที่ตรงกับความสามารถของตนเอง

การพัฒนาและการใช้สื่อการสอน บุคลากรของโรงเรียนใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน และมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีอยู่ในท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียน บุคลากรจัดหาสื่อ โดยการสร้าง ผลิตเองและเลือกซื้อ สื่อที่จัด จำ ห น าย แ ล ะ ค ้น ค ำ จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และสื่อสิ่งพิมพ์

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลจากการปฏิบัติ ประเมินตามสภาพจริง และประเมินก่อนการเรียน

ส่วนที่ 3 สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการตอบแบบสอบถามคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา นำเสนอในภาพรวมของโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา ตามกรอบการวิจัย ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม

- 1.1 สร้างความตระหนักแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 สร้างความรู้แก่บุคลากร
- 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการ
 - 1.3.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา
 - 1.3.2 คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา
- 1.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 1.5 จัดทำแผนการดำเนินงาน

2. ขั้นตอนการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา

- 2.1 การจัดทำสาระหลักสูตร
 - 2.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
 - 2.1.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.1.4 กำหนดโครงสร้างหลักสูตร
 - 2.1.5 จัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดการเรียน
 - 2.1.6 จัดทำคำอธิบายรายวิชา
 - 2.1.7 จัดทำหน่วยการเรียนรู้
 - 2.1.8 จัดทำแผนการเรียนรู้
- 2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 2.3 เสนอคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบ

3. วางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

4. ดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

ตารางที่ 5 การเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเตรียมความพร้อม		N=10
1. การสร้างความตระหนักแก่บุคลากร		
1.1	มีการดำเนินการ	10
1.2	วิธีการที่ใช้	
1.2.1	ประชุมชี้แจง/ประชุมปฏิบัติการ มีเนื้อหา ดังนี้	10
1.2.1.1	การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา	10
1.2.1.2	การปฏิรูปหลักสูตร	6
1.2.1.3	การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	7
1.2.1.4	การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา	5
1.2.1.5	การจัดทำหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา	10
1.2.2	ศึกษาดูงาน	10
1.2.2.1	โรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา	7
1.2.2.2	โรงเรียนในสังกัดอื่นๆ	3
1.2.3	ศึกษาเอกสาร	10
1.2.3.1	แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9
1.2.3.2	แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
1.2.3.3	เอกสารการปฏิรูปหลักสูตร	6
1.3 ปัญหาในการสร้างความตระหนัก		
1.3.1	มีปัญหา	10
1.3.2	ปัญหาได้แก่	
1.3.2.1	บุคลากรมีจำนวนน้อย	1
1.3.2.2	ภาระงานครูเพิ่มมากขึ้น	1
1.3.2.3	ครูเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้	4
1.3.2.4	ครูขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	3
1.3.2.5	ครูไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน	3
1.3.2.6	ครูไม่ให้ความสำคัญ	3

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อม		N=10
1.4.2	จัดประชุมบ่อยๆ	6
1.4.3	ผู้บริหารให้กำลังใจ	6
1.4.4	จัดให้ความรู้เพิ่มเติม	2
1.4.5	กำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน	2
1.4.6	จัดอบรมเพิ่มเติมในโรงเรียน	1
1.5	สภาพที่เกิดขึ้น	
1.5.1	ครูมีความกระตือรือร้น มากยิ่งขึ้น	5
1.5.2	ครูให้ความร่วมมือมากยิ่งขึ้น	6
1.5.3	ครูมีขวัญและกำลังใจที่ดี	6
1.5.4	ครูทำงานมากขึ้น	5
2.	การให้ความรู้แก่บุคลากร	
2.1	มีการดำเนินการ	10
2.2	วิธีการที่ใช้	
2.2.1	จัดอบรม เกี่ยวกับ	10
2.2.1.1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่น	6
2.2.1.2	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.1.3	การวัดผลตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.2	ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ	10
2.2.2.1	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.2.2	การใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.2.3	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.2.4	การวัดผลตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.3	การอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับ	10
2.2.3.1	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.3.2	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	10

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อม		N=10
		7
2.2.3.3	การจัดทำหลักสูตรมัธยมศึกษา	
2.2.3.4	การสร้างแบบวัดผลตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
2.2.3.5	การจัดทำแผนการเรียนรู้	9
2.3	ปัญหาการให้ความรู้แก่บุคลากร	
2.3.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	2
2.3.1.1	ทุกคนให้ความร่วมมือ	2
2.3.2	มีปัญหา	8
2.3.2.1	ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำหลักสูตร	6
2.3.2.2	ครูไม่เต็มใจเข้ารับการอบรม	1
2.3.2.3	ครูขาดความเชื่อมั่นในการจัดทำหลักสูตร	4
2.3.2.4	ครูไม่ให้ความร่วมมือ	2
2.4	วิธีการแก้ไข	
2.4.1	จัดอบรมเพิ่มเติม	8
2.4.2	ผู้บริหารให้คำปรึกษา	4
2.4.3	ใช้การทำงานเป็นทีม	1
2.4.4	ผู้บริหารขอความร่วมมือจากครูให้เข้ารับการอบรม	2
2.5	สภาพที่เกิดขึ้น	
2.5.1	ครูมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น	8
2.5.2	ครูให้ความร่วมมือมากยิ่งขึ้น	8
3.	การแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ	
3.1	มีการดำเนินการ	10
3.2	ผู้ดำเนินการประกอบด้วย	
3.2.1	ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา	10
3.2.2	ผู้บริหารโรงเรียน	10
3.2.3	หัวหน้าสายชั้น	5
3.2.4	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	5

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อม		N=10
		3
3.2.5	ครูวิชาการ	
3.3	ปัญหาการแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ	
3.3.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	9
3.3.1.1	ครูยินยอมรับภาระงาน	1
3.3.1.2	ครูพอใจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4
3.3.1.3	มีบุคลากรเพียงพอกับภาระงาน	2
3.3.1.4	ได้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือก่อนการแต่งตั้ง	2
3.3.2	มีปัญหา	1
3.3.3	ปัญหาได้แก่	
3.3.3.1	บุคลากรมีจำนวนน้อย ต้องรับผิดชอบคนละ 2 สาระการเรียนรู้	1
4.	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	
4.1	มีการดำเนินการ	10
4.2	วิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	
4.2.1	แบบสอบถาม	10
4.2.2	สัมภาษณ์	2
4.2.3	สำรวจ / สังเกต	10
4.3	ข้อมูลที่เก็บรวบรวม	
4.3.1	ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน / ผู้ปกครอง	10
4.3.2	ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร	10
4.3.3	ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่	10
4.3.4	สภาพสังคม เศรษฐกิจ	5
4.3.5	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	10
4.3.6	แหล่งการเรียนรู้	9
4.3.7	สภาพชุมชน	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อม		N=10
4.4 ปัญหาในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ		
4.4.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	3
4.4.1.1	มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำอย่างชัดเจน	1
4.4.1.2	จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ	2
4.4.2	มีปัญหา	7
4.4.3 ปัญหาได้แก่		
4.4.3.1	บุคลากรขาดความรู้ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	4
4.4.3.2	ไม่มีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	2
4.4.3.3	ขาดงบประมาณในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	1
4.5 วิธีการแก้ไข		
4.5.1	จัดส่งบุคลากรศึกษาเพิ่มเติม	4
4.5.2	ใช้การรวบรวมข้อมูลที่ละด้าน	2
4.5.3	ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
4.6 สภาพที่เกิดขึ้น		
4.6.1	มีข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนแต่ยังไม่เป็นระบบ	7
5. การจัดทำแผนการดำเนินงาน		
5.1	มีการดำเนินการ	7
5.2	ไม่มีการดำเนินการ	3
5.3 วิธีการที่ใช้		
5.3.1	จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน	7
5.3.2	จัดทำแผนการปฏิบัติงาน	2
5.3.3	จัดทำโครงการต่างๆ	3
5.3.4	แผนปฏิบัติการประจำปี	3

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การเตรียมความพร้อม	N=10
5.4 ปัญหาการจัดทำแผนการดำเนินงาน	
5.4.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	6
5.4.1.1 ครูให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	3
5.4.1.2 ไม่มีการดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน	3
5.4.2 มีปัญหา	4
5.4.3 ปัญหาได้แก่	
5.4.3.1 ใช้เวลานานเวลาราชการสร้างความไม่พอใจให้ครู	2
5.4.3.2 ครูจัดทำกรดำเนินงานไม่เป็น	2
5.5 วิธีการแก้ไข	
5.5.1 ผู้บริหารให้กำลังใจและร่วมทำงานด้วยทุกครั้ง	2
5.5.2 ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำ	1
5.2.3 ศึกษาเอกสารเพิ่มเติม	1
5.6 สภาพที่เกิดขึ้น	
5.6.1 ครูมีความรู้มากขึ้นและสามารถจัดทำแผนการดำเนินงานได้	7
5.6.2 ครูให้ความร่วมมือในการทำงานมากขึ้น	6

จากตารางที่ 5 พบว่า โรงเรียนทั้งหมดในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรโดยใช้การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา การปฏิรูปหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และการจัดทำหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา นอกจากนี้ยังจัดศึกษาปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา รวมทั้งโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ และศึกษาเอกสาร คือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกสารการปฏิรูปหลักสูตร

ปัญหาในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร โรงเรียนทั้งหมดพบปัญหาในเรื่องบุคลากรมีจำนวนน้อยทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น ครูเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานและครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนส่วนใหญ่ แก้ปัญหาโดย จัดประชุมบ่อยๆ ผู้บริหารให้กำลังใจ ใช้การทำงานร่วมกันเป็นทีม จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม ส่งผลให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากยิ่งขึ้น

สำหรับการให้ความรู้แก่บุคลากร โรงเรียนทั้งหมดดำเนินการโดย ประชุมชี้แจง จัดอบรม และอบรมเชิงปฏิบัติการ เนื้อหาสาระที่ให้ความรู้ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรมัธยมศึกษา การสร้างแบบวัดผล และการจัดทำแผนการเรียนรู้

ปัญหาในการให้ความรู้แก่บุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่เต็มใจเข้ารับการอบรม ขาดความเชื่อมั่นต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูไม่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย จัดการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม ผู้บริหารให้คำปรึกษา ใช้การทำงานร่วมกันเป็นทีม ขอความร่วมมือให้ครูเข้ารับการอบรม ส่งผลให้ครู มีความรู้และให้ความร่วมมือมากยิ่งขึ้น

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ ของโรงเรียนทั้งหมด มีผู้ร่วมดำเนินการประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูวิชาการ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาเนื่องจากก่อนการแต่งตั้งโรงเรียนมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ทำให้ครูพอใจกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและมีบุคลากรเพียงพอกับภาระงาน

ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนทั้งหมด ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ สังเกต ประกอบด้วยข้อมูลนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากร อาคารสถานที่ สภาพสังคม เศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ และสภาพชุมชน

ปัญหาในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนส่วนใหญ่ พบปัญหาในเรื่องบุคลากรขาดความรู้ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ บุคลากรไม่มีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขาดงบประมาณ โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย จัดส่งบุคลากรไปศึกษาเพิ่มเติม ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ละด้าน และขอความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องงบประมาณ ส่งผลให้ โรงเรียนจัดทำและมีข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนแต่ยังไม่เป็นระบบ

การจัดทำแผนการดำเนินงาน โรงเรียนส่วนใหญ่ ดำเนินการโดยการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน แผนการปฏิบัติงาน แผนปฏิบัติงานประจำปี และจัดทำโครงการต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการดำเนินงานมีโรงเรียนที่พบปัญหา จำนวน 4 โรงเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ส่วนใหญ่ใช้เวลานอกเวลา

ราชการสร้างความไม่พอใจให้กับครูและครูไม่มีความรู้ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน โรงเรียน
 แก่โดยผู้บริหารให้กำลังใจและทำงานร่วมกับครู ให้คำปรึกษาแนะนำและศึกษาเอกสารเป็นผลให้ครูมีความรู้จน
 สามารถจัดทำแผนการดำเนินงานได้และให้ความร่วมมือในการทำงานมากขึ้น

ตารางที่ 6 การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตร

การจัดทำสาระของหลักสูตร	N=10
1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	
1.1 มีการดำเนินการ	10
1.2 ผู้ดำเนินการประกอบด้วย	
1.2.1 ผู้บริหาร	9
1.2.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา	1
1.2.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	2
1.2.4 ครูผู้สอน	5
1.2.5 ครูวิชาการ	1
1.3 ข้อมูลประกอบด้วย	
1.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน	10
1.3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร	10
1.3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน	9
1.3.4 เศรษฐกิจ	10
1.3.5 สภาพสังคม	10
1.4 ปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	
1.4.1 ไม่มีปัญหา เพราะ	10
1.4.2 ใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในธรรมนูญสถานศึกษา	10
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายสถานศึกษา	
2.2 มีการดำเนินการ	10
2.3 ผู้ดำเนินการประกอบด้วย	
2.3.1 ผู้บริหาร	10
2.3.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	3
2.3.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	3
2.3.4 ครูผู้สอน	10
2.3.5 หัวหน้าสายชั้น	6

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร	N=10
2.3.6 ศึกษาวิเคราะห์	6
2.3.7 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	6
2.4 ปัญหาในการกำหนดวิสัยทัศน์	
2.4.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	3
2.4.1.1 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วม	3
2.4.2 มีปัญหา	7
2.4.3 ปัญหาได้แก่	
2.4.3 บุคลากรไม่เข้าใจหลักการกำหนดวิสัยทัศน์	7
2.5 วิธีการแก้ไข	
2.5.1 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม	4
2.5.2 จัดประชุมเพื่อระดมความคิด	3
2.6 สภาพที่เกิดขึ้น	
2.6.1 บุคลากรมีความเข้าใจจนสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนได้	7
3. การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
3.1 มีการดำเนินการ	10
3.2 ผู้ดำเนินการประกอบด้วย	
3.2.1 ผู้บริหาร	7
3.2.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	1
3.2.3 หัวหน้าหมวดวิชา	1
3.2.4 ครูผู้สอน	6
3.2.5 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา	3
3.2.6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4
3.3 ปัญหาในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
3.3.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	9
3.3.1.1 ใช้การตัดสินใจร่วมกันในที่ประชุม	8
3.3.1.2 ครูทุกคนมีส่วนร่วม	9
3.3.1.3 ใช้การระดมความคิด	7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร	N=10
3.3.2 มีปัญหา	1
3.3.3 ปัญหาได้แก่	
3.3.3.1 เกิดการโต้แย้งของคณะกรรมการ	1
3.4 วิธีการแก้ไข	
3.4.1 จัดประชุมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	1
3.5 สภาพที่เกิดขึ้น	
3.5.1 โรงเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1
4. การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร	
4.1 มีการดำเนินการ	10
4.2 ผู้ดำเนินการประกอบด้วย	
4.2.1 ผู้บริหาร	10
4.2.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา	3
4.2.3 ครูทั้งโรงเรียน	9
4.3 วิธีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร	
4.3.1 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตร	10
4.3.2 ศึกษาแนวการจัดหลักสูตร	10
4.3.3 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	8
4.3.4 ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ	2
4.3.5 ศึกษาวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการศึกษาของสถานศึกษา	10
4.3.6 จัดโครงสร้างหลักสูตร	10
4.4 ปัญหาในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร	
4.4.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	10
4.4.1.1 จัดทำในขณะอบรมเชิงปฏิบัติการ	9
4.4.1.2 จัดตามหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร	N=10
5. การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	
5.1 มีการดำเนินการ	10
5.2 วิธีการดำเนินการ	
5.2.1 ประชุมแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	7
5.2.2 ครูทั้งโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	3
5.2.3 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้	10
5.2.4 กำหนดสาระการเรียนรู้	10
5.2.5 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	10
5.2.6 กำหนดสาระการเรียนรู้	10
5.2.7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและการเรียนรู้รายปี/รายภาค	10
5.3 ปัญหาในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	
5.3.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	1
5.3.1.1 ครูทุกคนร่วมกันจัดทำโดยมีผู้บริหารให้คำปรึกษา	1
5.3.2 มีปัญหา	9
5.3.3 ปัญหาได้แก่	
5.3.3.1 ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำ	8
5.3.3.2 ครูเขียนผลการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร	1
5.4 วิธีการแก้ไข	
5.4.1 จัดอบรมเพิ่มเติม	8
5.4.2 ศึกษาเอกสารเพิ่มเติม	5
5.4.3 ผู้บริหารให้คำปรึกษา	6
5.5 สภาพที่เกิดขึ้น	
5.5.1 ครูมีความรู้มากขึ้น	9
5.5.2 ครูสามารถจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้	9

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร		N=10
6. การจัดทำคำอธิบายรายวิชา		
6.1	มีการดำเนินการ	10
6.2	วิธีการดำเนินการ	
6.2.1	แบ่งกลุ่มครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	10
6.2.2	นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาค สาระการเรียนรู้เวลาและจำนวนหน่วยกิตมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา	10
6.3	รูปแบบที่ใช้	
6.3.1	เขียนเป็นความเรียง	10
6.4	ปัญหาในการจัดทำคำอธิบายรายวิชา	
6.4.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	9
6.4.2	ยึดตามหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา	9
6.5	มีปัญหา	1
6.6	ปัญหาได้แก่	
6.6.1	ครูไม่เข้าใจหลักการเขียนคำอธิบายรายวิชาและลอกจากตัวอย่าง	1
6.7	วิธีการแก้ไข	
6.7.1	ผู้บริหารให้ความรู้เพิ่มเติมและให้ศึกษาเอกสาร	1
6.8	สภาพที่เกิดขึ้น	
6.8.1	ครูสามารถจัดทำคำอธิบายรายวิชาได้	1
7. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้		
7.1	มีการดำเนินการ	10
7.2	วิธีการดำเนินการ	
7.2.1	นำสาระการเรียนรู้แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย	10
7.2.2	นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมาเขียนหน่วยการเรียนรู้	10
7.2.3	นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมาจัดบูรณาการ	6
7.2.4	ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ และ กำหนดเวลาของแต่ละหน่วย	10
7.3	ปัญหาในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้	
7.3.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร	N=10
	1
7.3.1.1 ครูทุกคนร่วมมือกันจัดทำ	
7.3.1.2 ยึดตามหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา	4
7.3.2 มีปัญหา	5
7.3.3 ปัญหาได้แก่	
7.3.3.1 ครูไม่มีความรู้เรื่องการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้	3
7.3.3.2 ครูไม่เข้าใจการจัดหน่วยการเรียนรู้	1
7.3.3.3 ครูทำงานไม่ต่อเนื่อง	1
7.4 วิธีการแก้ไข	
7.4.1 เชิญศึกษานิเทศก์มาเป็นพี่เลี้ยง	2
7.4.2 ใช้เวลาหลังเลิกเรียนในการจัดทำ	1
7.4.3 ผู้บริหารนำตัวอย่างมาให้ศึกษา	2
7.5 สภาพที่เกิดขึ้น	
7.5.1 ครูมีความรู้มากขึ้น	5
7.5.2 ครูสามารถจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้	5
8. การจัดทำแผนการเรียนรู้	
8.1 มีการดำเนินการ	10
8.2 วิธีการดำเนินการ	
8.2.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ	10
8.3 แผนการเรียนรู้ที่จัดทำ แบ่งเป็น	
8.3.1 แผนการเรียนรู้รายปี	10
8.3.2 แผนการเรียนรู้รายครั้ง	10
8.4 ปัญหาในการจัดทำแผนการเรียนรู้	
8.4.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	2
8.4.1.1 ครูร่วมมือกันจัดทำในขณะที่เข้ารับการอบรม	2
8.4.2 มีปัญหา	8

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร		N=10
8.4.3 ปัญหาได้แก่		
8.4.3.1	ครูจัดทำแผนการเรียนรู้มากกว่า 1 รายวิชา	3
8.4.3.2	ครูบางส่วนไม่เขียนแผนการเรียนรู้รายครั้ง	3
8.4.3.3	ครูขาดเอกสารการค้นคว้า	1
8.4.3.4	ครูไม่เห็นความสำคัญของการเขียนแผนการเรียนรู้	1
8.5 วิธีการแก้ไข		
8.5.1	ยืดหยุ่นเวลาการจัดส่งแผนการเรียนรู้	4
8.5.2	ผู้บริหารทำการชี้แจง	1
8.5.3	ให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำ	1
8.5.4	จัดหาเอกสารให้ครู	1
8.5.5	ผู้บริหารขอความร่วมมือ	1
8.6 สภาพที่เกิดขึ้น		
8.6.1	ครูจัดทำแผนการเรียนรู้มากขึ้น	8
9. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
9.1	มีการดำเนินการ	10
9.2	วิธีการดำเนินการ	
9.2.1	จัดตั้งคณะทำงาน / ผู้รับผิดชอบ	10
9.2.2	ศึกษาหลักการแนวคิด	10
9.2.3	ศึกษาวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	6
9.2.4	คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	10
9.3	หลักการเลือกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
9.3.1	ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย	8
9.3.2	ผู้เรียนสนใจ	8
9.3.3	ความสามารถของบุคลากร	10
9.3.4	ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความพร้อมของโรงเรียน	6

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร		N=10
9.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่จัด		
9.4.1	ลูกเสือ เนตรนารี	10
9.4.2	กิจกรรมแนะแนว	10
9.4.3	ชมรม / ชุมนุม	10
9.5 ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
9.5.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	4
9.5.1.1	ได้สำรวจความพร้อมทุกด้านก่อนจะเลือกจัดกิจกรรม	1
9.5.1.2	โรงเรียนมีความพร้อมในทุกๆด้าน	1
9.5.1.3	จัดตามความพร้อมของบุคลากรเป็นหลัก	2
9.5.2	มีปัญหา	6
9.5.3	ปัญหาได้แก่	
9.5.3.1	มีบุคลากรไม่เพียงพอ	2
9.5.3.2	ไม่สามารถจัดชมรมได้ครบตามความต้องการของผู้เรียน	4
9.6 วิธีการแก้ไข		
9.6.1	จัดกิจกรรมตามความพร้อมของบุคลากร	3
9.6.2	ให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสนใจ	2
9.6.3	เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้	1
9.7 สภาพที่เกิดขึ้น		
9.7.1	ผู้เรียนพึงพอใจ	6
9.7.2	ครูพึงพอใจ	6
9.7.3	กิจกรรมที่พอเหมาะกับความพร้อม	6
10. การขอความเห็นชอบการใช้หลักสูตร		
10.1	มีการดำเนินการ	10
10.2	วิธีการดำเนินการ	
10.2.1	ประชุมชี้แจง	10
10.2.2	พิจารณาและลงนามเห็นชอบ	10

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การจัดทำสาระของหลักสูตร		N=10
10.3	ปัญหาในการขอความเห็นชอบการใช้หลักสูตร	
10.3.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	2
10.3.1.1	โรงเรียนชี้แจงรายละเอียดให้คณะกรรมการรับทราบเป็นระยะๆ	1
10.3.1.2	คณะกรรมการเชื่อมั่นในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน	1
10.3.2	มีปัญหา	8
10.3.3	ปัญหาได้แก่	
10.3.3.1	คณะกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่ครบ	5
10.3.3.2	มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3
10.3.3.3	คณะกรรมการไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม	2
10.4	วิธีการแก้ไข	
10.4.1	จัดประชุมหลังเวลาเลิกงาน	7
10.4.2	ผู้บริหารและครูไปพบคณะกรรมการเป็นรายบุคคล	3
10.5	สภาพที่เกิดขึ้น	
10.5.1	คณะกรรมการลงนามเห็นชอบการใช้หลักสูตร	10

จากตารางที่ 6 การจัดทำสาระของหลักสูตร พบว่า ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอน และครูวิชาการ ข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน บุคลากร ชุมชน เศรษฐกิจ และสภาพสังคม ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ได้รวบรวมข้อมูลในค่านต่าง ๆ มาจัดทำเป็นธรรมนูญสถานศึกษา

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายสถานศึกษา ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอน หัวหน้าสายชั้น ศึกษานิเทศก์

และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและปัญหาสถานศึกษา และโรงเรียนพบปัญหาในเรื่องบุคลากรไม่เข้าใจหลักการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย สถานศึกษา ทางโรงเรียนแก้ไขโดยการ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม และจัดประชุมเพื่อ ระดมความคิดเป็นผลให้บุคลากรมีความเข้าใจจนสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมาย ของสถานศึกษาของโรงเรียนได้

ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วย ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา คณะครูทั้งโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง ในการดำเนินการทางโรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนด ใช้การ ระดมความคิดและ ตัดสินใจร่วมกันในที่ประชุม

สำหรับการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะ กรรมการบริหาร หลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา และ ครู โรงเรียนดำเนินการโดยให้ คณะผู้จัดทำศึกษาโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวการจัดหลักสูตร สาระและมาตรฐาน การเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ข้อมูลสารสนเทศ วิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำโครงสร้างของผู้บริหาร ในการดำเนินการทางโรงเรียนไม่ พบปัญหา เนื่องจาก ทางโรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำในขณะที่เข้าชมการอบรมเชิงปฏิบัติการ และ จัดตามหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา

ในการจัดทำสาระและการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค และกำหนดการเรียน ทางโรงเรียน ดำเนินการ โดย จัดประชุมครูแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ ครู ทั้งโรงเรียนร่วมกันจัดทำ โดยให้คณะผู้จัดทำศึกษามาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนด สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ รายปี / รายภาค และมาตรฐานหลักสูตร

ปัญหาในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค และกำหนดการเรียน ทางโรงเรียน พบปัญหาในเรื่อง ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดทำ และครูเขียนผลการเรียนรู้ไม่ครอบคลุม สาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดอบรมศึกษาเอกสารเพิ่มเติม และผู้บริหาร คอยให้คำปรึกษา ส่งผลให้ครูสามารถจัดการสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและ กำหนดการเรียนได้

ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทางโรงเรียนดำเนินการครูตามกลุ่ม สาระ การเรียนรู้ เป็น ผู้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค รวมทั้งเวลาเรียน และจำนวนหน่วยวิชาที่กำหนดมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา โรงเรียน เขียนคำอธิบายรายวิชาเป็น แบบความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา จำนวนหน่วยวิชา และผลการ เรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ

ปัญหาในการจัดทำคำอธิบายรายวิชา โรงเรียนพบปัญหา จำนวน 1 โรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ ครูไม่เข้าใจหลักการเขียนคำอธิบายรายวิชา และลอกเลียนแบบตัวอย่าง โรงเรียนแก้ปัญหาโดยการผู้บริหารให้ความรู้เพิ่มเติมและศึกษาเอกสาร และ โรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจากยึดตามหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ทางโรงเรียน ดำเนินการโดย ทำสาระการเรียนรู้แยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมาเขียนหน่วยการเรียนรู้ นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมาบูรณาการ จัดเป็นการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และกำหนดเวลาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม

ปัญหาในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนพบปัญหาจำนวน 5 โรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ ครูไม่มีความรู้เรื่องการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ ไม่เข้าใจการจัดหน่วยการเรียนรู้ และการทำงานไม่ต่อเนื่องทำให้ จัดทำหน่วยงานการเรียนรู้ไม่ครบตามสาระมาตรฐานการเรียนรู้ โรงเรียนแก้ปัญหา โดย เชิญศึกษานิเทศก์มาเป็นพี่เลี้ยงในการจัดทำ โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน และผู้บริหารทำตัวอย่างมาให้ศึกษา ส่งผลให้ครูสามารถจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้ และจำนวน 5 โรงเรียน ไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูให้ความร่วมมือในการจัดทำและยึดตามหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา

การจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนดำเนินการโดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็น 2 ลักษณะ คือ แผนการเรียนรู้รายปี ครูทั้งโรงเรียนร่วมกันจัดทำ และ แผนการเรียนรู้รายครั้ง ครูผู้สอนถามรายวิชาเป็นผู้จัดทำ

ปัญหาในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาในเรื่อง ครูแต่ละคนจัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง มากกว่า 1 รายวิชา ครูบางส่วนไม่เขียนแผนการเรียนรู้รายครั้ง ขาดเอกสาร และไม่พบความสำคัญของการเขียนแผนการเรียนรู้รายครั้ง โรงเรียนแก้ปัญหาโดย ยึดหยุ่นเวลาการจัดส่งแผนการเรียนรู้ ผู้บริหารชี้แจงและขอความร่วมมือ พร้อมทั้งจัดหาเอกสารมาให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้จัดทำ ส่งผลให้ครู จัดทำแผนการเรียนรู้มากขึ้น

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนดำเนินการโดย จัดตั้งคณะทำงาน และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยใช้การศึกษา ศึกษา หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ศึกษาวิจัยทัศน ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ โรงเรียนมีหลักการเลือกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย ผู้เรียนสนใจ ความพร้อมความถนัดความสามารถของบุคลากร ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรม ชมรม / ชุมนุม

ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนพบปัญหา จำนวน 6 โรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ ไม่สามารถจัดชมรม / ชุมนุมให้ครบตามความต้องการของโรงเรียน จำนวน 4 โรงเรียน รองลงมา คือ มีบุคลากรไม่เพียงพอ จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนแก้ปัญหาโดย จัดกิจกรรมตามความพร้อมของ

บุคลากร ให้ผู้เรียนเลือกเรียน ตามความนัดและเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ผลจากการแก้ปัญหา คือ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่พอเหมาะ ผู้เรียนและพึงพอใจ และจำนวน 4 โรงเรียน พบปัญหา เนื่องจาก โรงเรียนจัดตามความพร้อมของบุคลากรเป็นหลัก จำนวน 4 โรงเรียน ได้สำรวจความพร้อมในทุก ๆ ด้านก่อนจะเลือกจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำนวน 1 โรงเรียน และ มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านจำนวน 1 โรงเรียน

สำหรับการขอความเห็นชอบ การใช้หลักสูตรจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนดำเนินการโดย จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้คณะกรรมการ พิจารณาและลงความเห็นชอบการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา

ปัญหาในการขอความเห็นชอบการใช้หลักสูตร โรงเรียนพบปัญหาจำนวน 8 โรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ คณะกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ จำนวน 5 โรงเรียน รองลงมา คือ คณะกรรมการไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 โรงเรียน และ คณะกรรมการไม่มีเวลาเข้าร่วมเข้าร่วมประชุม จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนแก้ปัญหาโดย จัดประชุมหลังเวลาเลิกงานและผู้บริหารและครูไปพบคณะกรรมการเป็นรายบุคคล และ จำนวน 2 โรงเรียน ไม่พบปัญหา เนื่องจาก โรงเรียนชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้คณะกรรมการรับทราบเป็นราย ๆ และคณะกรรมการเชื่อมั่นในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การดำเนินการบริหารหลักสูตร ใช้ (หลักสูตร)		N=10
11. การเตรียมบุคลากร		
11.1	มีการดำเนินการ	10
11.2 วิธีการที่ใช้		
11.2.1	จัดอบรม เกี่ยวกับ	10
11.2.1.1	การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
11.2.1.2	หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	10
11.2.1.3	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	8
11.2.2	ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ	10
11.2.2.1	แจ้งนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน	8
11.2.2.2	การจัดทำแผนการเรียนรู้	4
11.2.2.3	การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
11.2.3	การให้คำปรึกษา	9
11.2.4	ดูงานนอกสถานที่	5
12. การจัดครูเข้าสอน		
12.1	สำรวจความพร้อมของครู	10
12.2	ดูความสามารถของครู	4
12.3	ประสบการณ์การการสอน	9
12.4	วุฒิที่สำเร็จการศึกษา	10
12.1 ปัญหาในการเตรียมบุคลากร		
12.1.1	มีปัญหา	10
12.1.2	ปัญหาได้แก่	
12.1.2.1	ครูไม่ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	7
12.1.2.2	บุคลากรไม่เพียงพอ	1
12.1.2.3	ไม่สามารถจัดรายวิชาได้ตรงตามความต้องการของครูได้ทั้งหมด	5
12.2 วิธีการแก้ไข		
12.2.1	ดูวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน	3
12.2.2	จัดอบรมการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระต่างๆ	1
12.2.3	จัดครูสอนตามความสามารถและความถนัดเป็นหลัก	6

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)		N=10
12.3	สภาพที่เกิดขึ้น	
12.3.1	ครูพึงพอใจ	10
13.	การจัดตารางสอน	
13.1	ผู้มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน	
13.1.1	ผู้บริหาร	7
13.1.2	ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	3
13.1.3	หัวหน้าสายชั้น	9
13.1.4	ครูผู้สอน	2
13.1.5	ครูวิชาการ	1
13.1.6	คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา	6
13.2	ปัญหาในการจัดตารางสอน	
13.2.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	3
13.2.1.1	มีประสบการณ์การจัดตารางสอน	2
13.2.1.2	เข้าใจวิธีการจัดตารางสอนเป็นอย่างดี	1
13.2.2	มีปัญหา	7
13.2.3	ปัญหาได้แก่	
13.2.3.1	จัดเวลาชั่วโมงไม่ลงตัว	2
13.2.3.2	ไม่ตรงตามความต้องการของครูทั้งหมด	4
13.2.3.2	ครูย้ายบ่อยต้องเปลี่ยนตารางสอนเสมอ	1
13.3	วิธีการ แก้ไข	
13.3.1	จัดตามธรรมชาติของรายวิชา	3
13.3.2	ผู้บริหารชี้แจง	1
13.3.3	ขอความร่วมมือจากครู	2
13.3.4	จัดประชุมเดือนละ 1 ครั้ง	1
13.4	สภาพที่เกิดขึ้น	
13.4.1	ครูพึงพอใจ	7
13.4.2	ครูให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	7

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)		N=10
14. การจัดสรรงบประมาณ		
14.1	มีการดำเนินการ	10
14.1.1	จัดสรรตามความเหมาะสม	10
14.1.2	สำรวจตามความต้องการของบุคลากร	10
14.1.3	พิจารณาตามความจำเป็น	10
14.2	แหล่งงบประมาณ	
14.2.1	งบประมาณแผ่นดิน	10
14.2.2	เงินบริจาค	10
14.3	ปัญหาในการจัดสรรงบประมาณ	
14.3.1	มีปัญหา	10
14.3.2	ปัญหาได้แก่	
14.3.2.1	งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ	10
14.4	วิธีการแก้ไข	
14.4.1	จัดหารายได้ให้แก่โรงเรียน โดยร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา	10
14.5	สภาพที่เกิดขึ้น	
14.5.1	โรงเรียนมีงบประมาณเพิ่มขึ้น	10
15. การบริการวัสดุหลักสูตร		
15.1	มีการดำเนินการ	10
15.1.1	จัดให้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	4
15.1.2	สำรวจความต้องการของครู	10
15.1.3	พิจารณาตามความเหมาะสม	9
15.2	ปัญหาในการบริการวัสดุหลักสูตร	
15.2.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	8
15.2.1.1	โรงเรียนสำรวจความต้องการของครู	3
15.2.1.2	ครูได้รับวัสดุหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ	4
15.2.1.3	มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	1
15.2.2	มีปัญหา	2

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)		N=10
15.2.3	ปัญหาได้แก่	
15.2.3.1	วัสดุไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู	1
15.2.3.2	มีวัสดุหลักสูตรที่ไม่ตรงกับความต้องการ	1
15.3	วิธีการแก้ไข	
15.3.1	จัดหาเพิ่มเติม	1
15.3.2	แจ้งให้หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ	1
15.4	สภาพที่เกิดขึ้น	
15.4.1	มีวัสดุหลักสูตรที่เพียงพอและตรงตามความต้องการ	2
16.	การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร	
16.1	ไม่มีการดำเนินการ	4
16.2	มีการดำเนินการ	6
16.3	วิธีการที่ใช้	
16.3.1	เยี่ยมห้องเรียน	5
16.3.2	สังเกตการสอน	7
16.3.3	จัดนิทรรศการ	2
16.3.4	ให้คำปรึกษา แนะนำ	7
16.4	ปัญหาในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร	
16.4.1	มีปัญหา	7
16.4.2	ปัญหาได้แก่	
16.4.2.1	ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ	6
16.4.2.2	ครูต่อต้านการนิเทศ	3
16.4.2.3	ครูไม่เชื่อถือผู้นิเทศ	2
16.4.2.4	จัดนิเทศไม่ตรงกับปฏิทินการนิเทศ	1
16.5	วิธีการแก้ไข	
16.5.1	ผู้บริหารชี้แจงและสร้างขวัญและกำลังใจ	6
16.5.2	ใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร	5
16.5.3	โยกย้ายสับเปลี่ยนเวลา	1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)		N=10
16.6	สภาพที่เกิดขึ้น	
16.6.1	ครูยอมรับการนิเทศมากขึ้น	7
16.6.2	ครูยินยอมให้มีการนิเทศด้วยความเต็มใจ	7
17.	การประชาสัมพันธ์หลักสูตร	
17.1	มีการดำเนินการ	10
17.2	วิธีการที่ใช้	
17.2.1	จัดปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน	7
17.2.2	กิจกรรมหน้าเสาธง	10
17.2.3	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประชาสัมพันธ์ในชุมชน	6
17.2.4	ประชุม	8
17.2.5	แผ่นพับ	8
17.2.6	นิทรรศการ	4
17.2.7	เสียงตามสาย	5
17.3	ปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร	
17.3.1	ไม่มีปัญหาเพราะ	1
17.3.1.1	ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย	1
17.3.2	มีปัญหา	9
17.3.3	ปัญหาได้แก่	
17.3.3.1	ผู้รับข้อมูลไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร	5
17.3.3.2	วิธีการประชาสัมพันธ์ไม่หลากหลายและไม่แพร่หลาย	3
17.3.3.3	ผู้รับผิดชอบทำงานล่าช้า	1
17.4	วิธีการแก้ไข	
17.4.1	ประชาสัมพันธ์บ่อยๆ	7
17.4.2	จัดทำนโยบายการประชาสัมพันธ์หลักสูตร	2
17.4.3	ผู้บริหารตรวจสอบการทำงาน	1
17.4.4	ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยประชาสัมพันธ์	2

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)		N=10
17.5	สภาพที่เกิดขึ้น	
17.5.1	การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น	2
17.5.2	ผู้รับข้อมูลให้ความสนใจมากขึ้น	7
18.	การจัดทำแผนการเรียนรู้	
18.1	มีการดำเนินการ	10
18.2	แผนการเรียนรู้ที่จัดทำ	
18.2.1	แผนการเรียนรู้แบบบรรยาย	3
18.2.2	แผนการเรียนรู้แบบตาราง	7
18.2.3	แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ	.1
19.	การจัดการเรียนรู้	
19.1	เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง	9
19.2	เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1
19.3	เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน	2
19.4	เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	9
19.5	เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ	9
20.	หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
20.1	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง	10
20.2	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	10
20.3	ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน	5
20.4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก	5
21.	การใช้สื่อการเรียนการสอน	
21.1	ใช้บางบทเรียน	9
21.2	ใช้เป็นประจำทุกบทเรียน	1
22.	หลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	
22.1	สัมพันธ์จับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา	10
22.2	เหมาะสมกับผู้เรียน	10
22.3	มีอยู่ในท้องถิ่น	10

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)		N=10
23. แหล่งที่มาของสื่อ		
23.1 สร้างผลิตเอง		10
23.2 เลือซื้อสื่อที่มีจัดจำหน่าย		8
23.3 ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ		10
24. สื่อการเรียนการสอนที่ใช้		
24.1 หนังสือเรียน		10
24.2 คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้		10
24.3 สื่อเทคโนโลยี		8
24.4 สื่อสิ่งพิมพ์		10
25. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
25.1 วัดและประเมินผลการเรียนรู้โดย		
25.1.1 ประเมินตามสภาพจริง		10
25.1.2 ประเมินจากการปฏิบัติ		9
25.1.3 ประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน		4
25.1.4 ประเมินก่อนการเรียน		2
25.1.5 ประเมินหลังการเรียน		5

จากตารางที่ 7 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) พบว่า ในการเตรียมบุคลากร โรงเรียนทั้งหมด ดำเนินการโดย จัดอบรม ประชุมชี้แจงให้คำปรึกษาและ คุงานนอกสถานที่ มี เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน การจัดทำ แผนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำหรับการจัดครูเข้าสอน โรงเรียนทั้งหมดดำเนินการโดย ตำรวจความพร้อม ความ สามารถ ความถนัด ประสบการณ์การสอนและวุฒิที่สำเร็จการศึกษา

สำหรับปัญหาในการเตรียมบุคลากร โรงเรียนทั้งหมดพบปัญหา ในเรื่อง มีครูไม่ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ บุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน และ ไม่สามารถจัดรายวิชาได้ตรงตามความต้องการของครู ได้ทั้งหมด ทางโรงเรียนแก้ไขโดย จัดครูสอนตามความสามารถและความถนัดเป็นหลัก รองลงมา คือ คุณวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู และจัดอบรมการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระต่าง ๆ

ในการจัดตารางสอน ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนของโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายชั้น ครูผู้สอน ครูวิชาการและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา สำหรับปัญหาในการจัดตารางสอน โรงเรียน พบปัญหา จำนวน 7 โรงเรียน ปัญหาที่พบคือ จัดตารางสอนไม่ตรงตามความต้องการของครูทั้งหมด จำนวน 4 โรงเรียน รองลงมา คือ จัดเวลาชั่วโมงไม่ลงตัว จำนวน 1 โรงเรียน และ ครูย้ายบ่อยต้องเปลี่ยนตารางสอน จำนวน 1 โรงเรียนโรงเรียนแก้ไขโดย จัดตารางสอนตามธรรมชาติของรายวิชา ผู้บริหารชี้แจงและขอความร่วมมือจากครู และจัดประชุมทุกครั้งหลังจากที่ครูย้าย และ จำนวน 3 โรงเรียน ไม่พบปัญหา เนื่องจาก ผู้จัด มีประสบการณ์ในการจัดตารางสอนและเข้าใจวิธีการจัดตารางสอนเป็นอย่างดี

ในด้านการจัดสรรงบประมาณ โรงเรียนทั้งหมดดำเนินการโดย จัดสรรตามความเหมาะสม สำนวณความต้องการของบุคลากรและพิจารณาตามความจำเป็น โรงเรียนได้รับงบประมาณจากงบประมาณแผ่นดิน และเงินบริจาคเป็นส่วนใหญ่ สำหรับปัญหาในการจัดสรรงบประมาณโรงเรียน ทั้งหมดพบปัญหาในเรื่อง งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนแก้ไขโดย ปัญหารายได้ โดยขอความร่วมมือ จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้โรงเรียนมีงบประมาณเพิ่มขึ้น

สำหรับการบริการวัสดุหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการโดย สำนวณความต้องการของครู พิจารณาตามความเหมาะสม และ จัดให้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนปัญหาในการบริการวัสดุหลักสูตร โรงเรียนพบปัญหา จำนวน 2 โรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ จัดหาวัสดุให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู และมีวัสดุหลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการของครู โรงเรียนแก้ไขโดย จัดหาวัสดุหลักสูตรเพิ่มเติม และแจ้งให้หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ อีกจำนวน 8 โรงเรียนไม่พบปัญหา เนื่องจาก มีการสำนวนความต้องการของครู ทำให้ครูได้รับวัสดุหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

ในด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยใช้การสังเกตการสอน ให้คำปรึกษาแนะนำ เยี่ยมเยียนห้องเรียน และจัดนิทรรศการ ผู้นิเทศประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายชั้นและครูวิชาการโรงเรียน สำหรับปัญหาในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนพบปัญหา จำนวน 7 โรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ ครูไม่เห็นความสำคัญและต่อต้านการนิเทศ ไม่เชื่อถือผู้นิเทศ และนิเทศไม่ตรงตามปฏิทินการนิเทศ โรงเรียนแก้ไขโดย ผู้บริหารชี้แจง สร้างขวัญและกำลังใจ ใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และใช้การสับเปลี่ยน

เวลาในการนิเทศตามความเหมาะสม ส่งผลให้ครูยอมรับการนิเทศและยินยอมให้นิเทศการสอนมากขึ้น

สำหรับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนทั้งหมดมีการประชาสัมพันธ์ หลักสูตร โดยการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน ประชาสัมพันธ์ในขณะที่มีกิจกรรมหน้าเสาธง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประชาสัมพันธ์ในส่วนของชุมชน จัดประชุม จัดทำแผ่นพับ จัดนิทรรศการและใช้เสียงตามสาย สำหรับปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาในเรื่อง ผู้รับข้อมูลไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร วิธีการประชาสัมพันธ์มีไม่หลากหลาย และยังไม่แพร่หลาย รวมทั้งผู้รับผิดชอบทำงานล่าช้า โรงเรียนแก้ปัญหาโดย จัดประชาสัมพันธ์มากขึ้น จัดทำนโยบายการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผู้บริหารตรวจสอบการทำงานเป็นระยะๆ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยประชาสัมพันธ์มากขึ้น ส่งผลให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่หลากหลายวิธี และผู้รับข้อมูลให้ความสนใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น

การจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำแผนการเรียนรู้แบบตารางและแบบบรรยาย การจัดการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ร่วมกัน และยึดหลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรงกับความสามารถและความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก

ในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน โดยมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา เหมาะสมกับผู้เรียนและมีอยู่ในท้องถิ่น สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่บุคลากรของโรงเรียนผลิต และสร้างขึ้นมาเอง จัดซื้อสื่อที่จัดจำหน่าย และค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สื่อการสอนที่ บุคลากรในโรงเรียนใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีและสื่อสิ่งพิมพ์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติ ประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน ประเมินก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 8 บทบาทและหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบาทและหน้าที่	N=10
1. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา	
1.1 ไม่มีส่วนร่วม	3
1.2 มีส่วนร่วม	7
1.3 ลักษณะการมีส่วนร่วม	
1.3.1 เข้าร่วมประชุม	7
1.3.2 แสดงความคิดเห็น	6
1.3.3 รับทราบนโยบาย	7
1.3.4 ให้ข้อมูล	4
1.4 ปัญหาในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา	
1.4.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	8
1.4.1.1 ไม่มีส่วนร่วม	3
1.4.1.2 ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเต็มที่	5
1.4.2 มีปัญหา	2
1.4.3 ปัญหาได้แก่	
1.4.3.1 ไม่มีเวลาและไม่มีความรู้	2
1.5 วิธีการแก้ไข	
1.5.1 ศึกษาเอกสารและสอบถามผู้บริหาร	2
1.6 สภาพที่เกิดขึ้น	
1.6.1 ให้ความสนใจในการทำงานร่วมกับโรงเรียนมากขึ้น	2
2. การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี	
2.1 มีส่วนร่วม	10
2.2 ลักษณะการมีส่วนร่วม	
2.2.1 เข้าร่วมประชุม	10
2.2.2 ให้ความเห็นชอบ	10
2.2.3 ตรวจสอบข้อมูล	1
2.2.4 ติดตามการปฏิบัติงานของโรงเรียน	3

ตารางที่ 8 (ต่อ)

บทบาทและหน้าที่	N=10
2.2.5 ร่วมวางแผน	1
2.2.6 สนับสนุนงบประมาณ	1
2.3 ปัญหาในการให้ความเห็นชอบ	
2.3.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	7
2.3.1.1 โรงเรียนชี้แจงรายละเอียดให้รับทราบเป็นระยะๆ	5
2.3.1.2 คณะกรรมการมีความคิดเห็นที่ตรงกัน	2
2.3.2 มีปัญหา	3
2.3.3 ปัญหาได้แก่	
2.3.3.1 คณะกรรมการไม่มีความรู้	1
2.3.3.2 คณะกรรมการไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม	2
2.4 วิธีการแก้ไข	
2.4.1 ให้ผู้บริหารชี้แจงรายละเอียด	1
2.4.2 ใช้เวลาหลังเลิกงาน	2
2.5 สภาพที่เกิดขึ้น	
2.5.1 คณะกรรมการเข้าใจงานโรงเรียนมากยิ่งขึ้น	3
3. การให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น	
3.1 มีส่วนร่วม	10
3.2 ลักษณะการมีส่วนร่วม	
3.2.1 แสดงความคิดเห็น	10
3.2.2 ให้ข้อมูล	10
3.2.3 ให้ความเห็นชอบ	10
3.3 ปัญหาในการให้ความเห็นชอบ	
3.3.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	4
3.3.1.1 มีความเชื่อมั่นต่อหลักสูตรของโรงเรียน	3
3.3.1.2 เป็นผู้ให้ข้อมูลบางส่วนในการจัดทำหลักสูตร	1
3.3.2 มีปัญหา	6
3.3.3 ปัญหาได้แก่	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

บทบาทและหน้าที่	N=10
3.3.3.1 คณะกรรมการมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน	5
3.3.3.2 ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร	1
3.4 วิธีการแก้ไข	
3.4.1 จัดประชุมเพื่อให้ตัดสินใจร่วมกัน	2
3.4.2 ใช้การพูดคุยหาข้อตกลง	3
3.4.3 ศึกษาเอกสาร	1
3.5 สภาพที่เกิดขึ้น	
3.5.1 คณะกรรมการลงนามให้ความเห็นชอบ	10
4. การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะทำงาน / อนุกรรมการต่างๆ	
4.1 ไม่มีส่วนร่วม	10
5. การสนับสนุนส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา	
5.1 ไม่มีส่วนร่วม	1
5.2 มีส่วนร่วม	9
5.3 ลักษณะการมีส่วนร่วม	
5.3.1 เข้าร่วมประชุม	1
5.3.2 สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้	9
5.3.3 ให้ข้อมูล	8
5.3.4 จัดหาวิทยากรภายนอก ก	9
5.3.5 จัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน	10
5.3.6 จัดหารายได้	1
5.3.7 เป็นวิทยากรรับเชิญ	1
5.3.8 จัดหาแหล่งการเรียนรู้	1
5.4 ปัญหาการสนับสนุนการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา	
5.4.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	2
5.4.1.1 ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี	1
5.4.1.2 ไม่มีส่วนร่วม	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

บทบาทและหน้าที่	N=10
	8
5.4.2 มีปัญหา	
5.4.3 ปัญหาได้แก่	
5.4.3.1 คณะกรรมการไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานวิชาการ	7
5.4.3.2 ไม่มีเวลา	4
5.5 วิธีการแก้ไข	
5.5.1 ศึกษาเอกสารและสอบถามผู้บริหาร	8
5.6 สภาพที่เกิดขึ้น	
5.6.1 คณะกรรมการให้ความสนใจงานวิชาการโรงเรียนมากขึ้น	8
6. การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	
6.1 มีส่วนร่วม	10
6.2 ลักษณะการมีส่วนร่วมโดย	
6.2.1 บริจาคทรัพย์สิน	10
6.2.2 จัดหารายได้ให้แก่สถานศึกษา	10
6.2.3 จัดตั้งกองทุนการศึกษา	7
6.2.4 สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้	3
6.2.5 ดูแลสถานศึกษา	1
6.2.6 รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของโรงเรียนบางส่วน	1
6.3 ปัญหาการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	
6.3.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	9
6.3.1.1 จัดทำด้วยความเต็มใจ	7
6.3.1.2 ติดตามการทำงานของโรงเรียนเป็นระยะ	1
6.3.1.3 ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดี	1
6.3.2 มีปัญหา	1
6.3.3 ปัญหาได้แก่	
6.3.3.1 ขาดการประสานงานที่ดี	1
6.4 วิธีการแก้ไข	
6.4.1 ใช้เวลานอกเวลาราชการติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

บทบาทและหน้าที่	N=10
6.5 สภาพที่เกิดขึ้น	
6.5.1 มีการประสานงานกันมากขึ้น	1
7. การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	
7.1 มีส่วนร่วม	10
7.2 ลักษณะการมีส่วนร่วม	
7.2.1 ประชาสัมพันธ์โรงเรียน	10
7.2.2 ร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา	10
7.2.3 เป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนและโรงเรียนตลอดจนองค์อื่นๆ	10
7.3 ปัญหาการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	
7.3.1 ไม่มีปัญหาเพราะ	10
7.3.1.1 มีการประสานงานกับทางโรงเรียนเป็นระยะๆ	10

จากตารางที่ 8 พบว่าในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามีส่วนร่วม จำนวน 7 โรงเรียน โดยการเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นรับทราบนโยบายและเป็นผู้ให้ข้อมูล และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีเวลา เข้าร่วมประชุม และขาดความรู้เกี่ยวกับงานของโรงเรียน

สำหรับปัญหาในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา โรงเรียนพบปัญหาในเรื่อง คณะกรรมการไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุมกับทางเรียน และไม่มีความรู้เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา คณะกรรมการได้ขอใช้การศึกษาเอกสารเพิ่มเติมและสอบถามผู้บริหาร

สำหรับการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม โดยการเข้าร่วมประชุม ให้ความเห็นชอบ ตรวจสอบข้อมูล ติดตามการปฏิบัติงานของโรงเรียน ร่วมวางแผน และสนับสนุนงบประมาณ สำหรับปัญหาในการให้ความ

เห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา คณะกรรมการพบปัญหาในเรื่อง ไม่มีเวลาและไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานของโรงเรียน คณะกรรมการแก้ไขโดย ให้ผู้บริหารชี้แจงรายละเอียดให้รับทราบ และใช้เวลาหลังเลิกงาน

การให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พบว่า คณะกรรมการมีส่วนร่วม โดยการ แสดงความคิดเห็น เป็นผู้ให้ข้อมูล ในทางด้านชุมชน และ ให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตร สำหรับปัญหาในการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนพบปัญหาสายงาน 6 โรง ปัญหาที่พบคือ คณะกรรมการมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน และไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร แก้ไขโดย จัดประชุม พุดคุยและศึกษาเอกสาร เพื่อให้มีการตัดสินใจร่วมกัน และอีก 4 โรง ไม่พบปัญหาเนื่องจาก คณะกรรมการมีความเชื่อมั่น ต่อ การจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน และเป็นผู้ให้ข้อมูลส่วนมากในการจัดทำหลักสูตร

ในการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง คณะทำงาน / อนุกรรมการต่าง ๆ พบว่า คณะกรรมการ ทั้งหมด ไม่มีส่วนร่วม เพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน ในการแต่งตั้ง คณะกรรมการ / อนุกรรมการต่าง ๆ และไม่มีข้อมูลบุคลากรของโรงเรียนอย่างเพียงพอ

สำหรับการสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการมีส่วนร่วม โดยการเข้าร่วมประชุม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ข้อมูล ปัญหา วิทยากรภายนอก จัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน จัดหารายได้เข้าโรงเรียน เป็นวิทยากรรับเชิญ และ จัดหารแหล่งการเรียนรู้ให้กับโรงเรียน ในการสนับสนุนส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา พบปัญหาในเรื่อง คณะกรรมการไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน และไม่มีเวลาในการเข้าร่วมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน แก้ไขโดย การศึกษาเอกสารและสอบถามจากผู้บริหาร

ในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา พบว่า คณะกรรมการมีส่วนร่วม โดยการ บริจาคทรัพย์สิน จัดหารายได้ให้แก่สถานศึกษา จัดตั้งกองทุนการศึกษา สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ ดูแลสถานศึกษาและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของโรงเรียนบางส่วน สำหรับปัญหา โรงเรียนจำนวน 9 โรง ไม่พบปัญหา เนื่องจาก มีการติดตามการทำงานของโรงเรียนเป็นระยะ ๆ และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดี และอีก 1 โรง พบปัญหาในเรื่องขาดการประสานงานที่ดี โรงเรียนแก้ปัญหาโดย ใช้เวลานานเวลาราชการติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนทำให้มีการประสานงานที่ดีขึ้น

การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน พบว่า คณะกรรมการมีส่วนร่วม โดยการ ร่วมประชาสัมพันธ์โรงเรียน ร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา และ เป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนและโรงเรียน ตลอดจนองค์กรอื่น ๆ และในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนไม่พบปัญหาเนื่องจาก คณะกรรมการทางโรงเรียนมีการประสานงานกันเป็นระยะ ๆ

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประธานและเลขานุการ คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา ประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษา ประธานและเลขานุการ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบบสอบถาม และแบบศึกษาเอกสาร (Documentary Analysis) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ประธานและเลขานุการ จำนวน 37 คน ประธานและเลขานุการคณะอนุกรรมการระดับกลุ่ม ตอบแบบสอบถาม จำนวน 160 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 197 คน และทำการศึกษาเอกสารของแต่ละโรงเรียนในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ข้อมูลที่ได้จากแบบศึกษาเอกสารวิเคราะห์โดยใช้วิธีการการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งข้อมูลจากการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล เป็นเพศชายและหญิง จำนวนใกล้เคียงกันส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41-51ปี มีอายุราชการ มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป วุฒิสองสูงทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ 1-2 ปี เคยเข้ารับการประชุมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การปฏิรูปการศึกษา แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การจัด

กระบวนการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บทบาทและหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชาส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 36 – 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอน 1 – 5 ปี เคยเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

1. การเตรียมความพร้อม

สำนักงานศึกษาเมืองพัทยา มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดตั้งทีมวิทยากรแกนนำการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ซึ่งคัดเลือกจากบุคลากรในสังกัด ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ ศึกษานิเทศก์เมืองพัทยา เพื่อเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่ให้ความรู้ได้แก่ กรมวิชาการ

การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในสังกัด ทางสำนักงานศึกษาเมืองพัทยามีการสร้าง ความตระหนักให้แก่บุคลากร วิธีที่ใช้สร้างความตระหนัก ได้แก่ จัดประชุมผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด จัดปฐมนิเทศครูในสังกัดทั้งหมด เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ทางสำนักงานศึกษาเมืองพัทยาพบปัญหา ในเรื่อง ครูเกิดการต่อต้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากกังวลและคิดว่าไม่สามารถที่จะทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ทางสำนักงานศึกษาแก้ไขโดย ใช้การพูดคุย ทำความเข้าใจ และจัดส่งทีมวิทยากรแกนนำทำงานร่วมกับครู

ในการให้ความรู้แก่บุคลากร พบว่า ทางสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา มีการจัดให้ความรู้แก่บุคลากร วิธีที่ใช้ ได้แก่ จัดการประชุม ชี้แจง อบรม อบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาศึกษา เอกสาร และดูงานนอกสถานที่ เนื้อหาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตร และกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่จัดให้ความรู้

ส่วนใหญ่เป็นทีมวิทยากรแกนนำ กรมวิชาการ สำนักบริหารการศึกษาร่วมท้องถิ่น ในการให้ความรู้แก่บุคลากรทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา พบปัญหา ในเรื่องครูเกิดการแตกแยกเป็นกลุ่มๆ ซึ่งมีทั้งต่อต้านและยอมรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางสำนักการศึกษาแก้ไขโดยให้กำลังใจกับครูที่ต่อต้านและส่งเสริมครูที่ยอมรับ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นทีม และคณะวิทยากรแกนนำร่วมทำงานกับครูทุกกลุ่มอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง

สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ทางสำนักการศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยวิทยากรแกนนำการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนโดยคัดเลือกจากโรงเรียนในสังกัด ผู้แต่งตั้งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาเมืองพัทยาและศึกษานิเทศก์เมืองพัทยา ในการการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการไม่พบปัญหา

การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ พบว่า ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยามีการรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ เพื่อจัดเป็นข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทางด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ ประชากร สถานที่สำคัญๆ บุคลากรในสังกัด ภูมิปัญญาท้องถิ่น ลักษณะสภาพของโรงเรียนในสังกัดจำนวน 10 โรง อาชีพของประชากรในเขตพื้นที่ อาคารสถานที่ วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ ศึกษาเอกสาร สอบถาม และสำรวจข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดให้เป็นระบบ ซึ่งมีทั้งจัดทำเป็นรูปเล่ม และรวบรวมข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา พบปัญหา ในเรื่อง ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดระบบสารสนเทศ ทำให้ระบบข้อมูลสารสนเทศของสำนักการศึกษายังไม่มีมาตรฐานเพียงพอ ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา แก้ไขโดยศึกษาเพิ่มเติมและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเท่าที่ทำได้

การจัดทำแผนการดำเนินงาน พบว่า ทางสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำโครงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และโครงการพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆ ซึ่งได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน ไม่พบปัญหา

ด้านการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนทั้งหมด ดำเนินการประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ เนื้อหาในการสร้างความตระหนักแก่บุคลากรคือ การปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล และเมืองพัทยา การจัดทำหลักสูตรแกนกลางเมืองพัทยา การพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนและการปฏิรูปหลักสูตร ศึกษาคุณภาพในโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ศึกษาเอกสาร คือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำหรับปัญหาในการสร้างความตระหนักแก่บุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่อง ครูเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ รองลงมาคือ ครูขาดความเชื่อมั่น ในตนเองไม่ปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมการทำงาน ไม่ให้ความสำคัญเตรียมการจัดการทำหลักสูตร ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่
แก้ปัญหาโดยการจัดประชุมบ่อย ๆ และผู้บริหารให้กำลังใจ และให้ความร่วมมือและมีขวัญกำลังใจ
ที่ดี

การให้ความรู้แก่บุคลากร โรงเรียนดำเนินการจัดอบรม ประชุมชี้แจงและอบรมเชิงปฏิบัติการ
เนื้อหาสาระที่ใช้ให้ความรู้ คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การใช้หลักสูตร การวัดผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้

ปัญหาในการให้ความรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาในด้านบุคลากรขาดความรู้ความ
เข้าใจในการจัดทำหลักสูตร รองลงมาคือ บุคลากรขาดความเชื่อมั่นในการจัดทำหลักสูตร โรงเรียน
ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการจัดอบรมเพิ่มเติม และผู้บริหารให้คำปรึกษา ส่งผลให้ครูมีความรู้ความ
เข้าใจ และให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรมมากยิ่งขึ้น

การแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ ผู้ดำเนินการประกอบด้วย ผู้อำนวยการ
สำนักการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่พบปัญหา เนื่องจากบุคลากร
ยินยอมรับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

ในด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสำรวจสังเกตและใช้
แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ นักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากร
อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมาคือ แหล่งการเรียนรู้ และสภาพชุมชน ในด้านการจัดทำ
ข้อมูลสารสนเทศ รองลงมาคือ ไม่มีเวลาในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย
จัดส่งบุคลากรไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม รองลงมาคือ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในที่ละด้าน ส่งผลให้
โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศแต่ยังไม่เป็นระบบและไม่มีมาตรฐาน

สำหรับการจัดทำแผนการดำเนินงาน โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน
รองลงมา จัดทำโครงการต่าง ๆ และแผนปฏิบัติการประจำปี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
มีส่วนร่วมในขั้นนี้โดยการ เข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูล และให้การเห็นการแผน
ปฏิบัติการของสถานศึกษา

2. การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในเรื่องของการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน ผู้ดำเนินการส่วนใหญ่ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน รองลงมาคือ หัวหน้ากลุ่มสาระการ
เรียนรู้ ข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน บุคลากร เศรษฐกิจและสังคม รองลงมาคือ ข้อมูล
เกี่ยวกับชุมชน ซึ่งในด้านนี้โรงเรียนทุกโรงไม่พบปัญหา เนื่องจาก ใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในธรรมนูญ
สถานศึกษา

ในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนทั้งหมดโรงเรียนได้ดำเนินการ โดยมีผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมโดยการ เข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลในด้านที่เกี่ยวกับชุมชน ในด้านนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ พบปัญหาในด้านบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมาย โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหา โดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม รองลงมาคือ จัดประชุมครูเพื่อระดมความคิดเห็น ส่งผลให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายและจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการ โดยมี ผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ดำเนินการ สำหรับในด้านนี้ พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในเรื่องการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร โรงเรียนทั้งหมดมีการดำเนินการโดยมี ผู้บริหาร และคณะครูทั้งโรงเรียนเป็นผู้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งใช้วิธีการให้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 แนวการจัดหลักสูตร วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย การจัดการศึกษา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ แล้วนำมาจัดโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งทุกโรงเรียนไม่พบปัญหาในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร เนื่องจาก ทุกโรงเรียนจัดทำโครงสร้างหลักสูตรในขณะที่รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โรงเรียนทั้งหมดดำเนินการ โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ จัดประชุมแบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ รองลงมา คือ ครูทั้งโรงเรียนร่วมกันจัดทำ โดยให้ครูศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ มากำหนดสาระการเรียนรู้กำหนดการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และ การเรียนรู้รายปี / รายภาค และมาตรฐานหลักสูตร

สำหรับในด้านการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาในเรื่อง บุคลากรไม่เข้าใจวิธีการจัดทำ รองลงมาคือ ครูเขียนผลการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการจัดอบรมเพิ่มเติม รองลงมาคือ ผู้บริหารคอยให้คำปรึกษา ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และสามารถจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้

ด้านการจัดทำคำอธิบายรายวิชา โรงเรียนทั้งหมดโรงเรียนได้ดำเนินการโดยแบ่งกลุ่มครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้แต่ละกลุ่มจัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค เวลาเรียน และจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา ซึ่งโรงเรียนทุกโรงเรียนเขียนคำอธิบายรายวิชาในรูปแบบความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา

จำนวนเวลา จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ ในด้านนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาเนื่องจาก ยึดตามหลักสูตรแกนกลางเมืองพทยา

สำหรับการจัดหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการโดย ทำสาระการเรียนรู้ มาแยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำ หัวข้อเรื่อง / หัวข้อ ย่อย มาเขียนหน่วยการเรียนรู้ ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ และกำหนดเวลาเรียนของแต่ละหน่วย รองลงมาคือ นำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมาจัดบูรณาการ

ในด้านปัญหาในการจัดหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนบางส่วนพบปัญหาในเรื่องครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบูรณาการสาระ ซึ่งโรงเรียนแก้ปัญหาโดยการเชิญศึกษานิเทศก์มาเป็นพี่เลี้ยง รองลงมาคือ ผู้บริหารนำตัวอย่างมาให้ศึกษา

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนการเรียนรู้ ซึ่งทุกโรงเรียนได้จัดทำแผนการเรียนรู้ เป็น 2 ลักษณะคือ แผนการเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ซึ่งในด้านนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ พบปัญหาในเรื่อง บุคลากรจัดทำแผนการเรียนรู้มากกว่า 1 รายวิชา และบางส่วนไม่จัดทำแผนการเรียนรู้รายครั้ง โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการยืดหยุ่น เวลาการจัดส่งแผนการเรียนรู้ ส่งผลให้ครู จัดทำแผนการเรียนรู้มากขึ้น

สำหรับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนทุกโรงเรียนดำเนินการจัดตั้งคณะทำงาน / ผู้รับผิดชอบ โดยให้ศึกษาหลักการ แนวคิด และคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ศึกษาวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่มีหลักการเลือกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ เลือกจัดตามความสามารถของบุคลากร รองลงมาคือ ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย และผู้เรียนสนใจ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่โรงเรียนจัด ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมแนะแนว และชมรม / ชุมนุม ในด้านนี้โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหา คือ ไม่สามารถจัดชมรม / ชุมนุม ได้ครบตามความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยเลือกจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามความพร้อมของบุคลากร

ส่วนการขอความเห็นชอบการใช้หลักสูตรจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนทุกโรงเรียนดำเนินการโดย จัดประชุมชี้แจง รายละเอียดเกี่ยวกับสูตร และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาและลงนามเห็นชอบการใช้หลักสูตร ซึ่งในทางด้านนี้ โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหา ในเรื่อง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม รองลงมาคือ คณะกรรมการไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย ใช้เวลาหลังเลิกงาน จัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการทุกคนได้เข้าร่วมประชุม

3. การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

ในเรื่องการเตรียมบุคลากร โรงเรียนทั้งหมด ได้ดำเนินการจัดอบรม การใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จัดประชุมชี้แจงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมาคือ แจกนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ บุคลากรได้รับการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร โดยการฟังการบรรยายจากวิทยากร เข้ารับการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการและศึกษาเอกสาร ทั้งได้รับการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตร โดยผู้บริหารสนับสนุนให้ไปอบรม ดูงานหรือลาศึกษาต่อ ชักถามปัญหาต่างๆ และให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง

สำหรับการจัดครูเข้าสอนนั้น โรงเรียนได้มีการสำรวจความพร้อมของครูจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามวุฒิที่สำเร็จการศึกษา รองลงมาคือ คุุประสงค์การณ์การทำงานของครู ซึ่งโรงเรียนทุกโรงพบปัญหาในด้านมีบุคลากรไม่ครบตามมุ่งสาระการเรียนรู้ รองลงมาคือ ไม่สามารถจัดรายวิชาได้ตรงตามความต้องการของครูได้ทั้งหมด โรงเรียนส่วนใหญ่ แก้ปัญหาโดย การจัดครูเข้าสอนตามความสามารถและความถนัดของครูเป็นหลัก

ในการจัดตารางสอนนั้น ผู้ดำเนินการส่วนใหญ่ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษา และหัวหน้าสายชั้น ในด้านนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ พบปัญหาในการจัดตารางสอนไม่ตรงตามความต้องการของครูทั้งหมด โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยจัดตารางสอนตามธรรมชาติของรายวิชานั้น ๆ

สำหรับการจัดสรรงบประมาณ โรงเรียนทั้งหมดได้มีการสำรวจความต้องการบุคลากรพิจารณาตามความจำเป็น จัดสรรตามความเหมาะสม โรงเรียนได้รับงบประมาณจากงบประมาณแผ่นดินและเงินบริจาค ในด้านนี้ โรงเรียนทุกโรงพบปัญหา ในด้านได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนแก้ปัญหาโดย จัดกิจกรรมหารายได้ให้โรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริการวัสดุหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสำรวจความต้องการของครู รองลงมาคือ พิจารณาตามความเหมาะสม ในด้านนี้ โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา เนื่องจาก ครูได้รับการบริการวัสดุหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ รองลงมาคือ ได้สำรวจความต้องการของครู ก่อนจัดบริการวัสดุหลักสูตร วัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ประกอบด้วย คู่มือครู กำหนดการสอน แผนการเรียนรู้และสื่อการสอน

สำหรับด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการโดยใช้ การสังเกตการสอน การให้คำปรึกษาแนะนำ รองลงมา คือ การเยี่ยมชั้นเรียน ผู้นิเทศส่วนใหญ่คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และครูวิชาการโรงเรียน ในด้านนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ พบปัญหาในเรื่อง ครูไม่ให้ความสำคัญกับการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร รองลงมา คือ ครูต่อต้านการ

นิเทศ โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย ผู้บริหารทำการชี้แจง และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู รongลงมา คือ ใช้การนิเทศ แบบกัลยาณมิตร ส่งผลให้ครูยอมรับการนิเทศ และยินยอมให้มีการ นิเทศ ด้วยความเต็มใจ

ในด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์ หลักสูตร โดย ใช้กิจกรรมหน้าเสาธง จัดประชุม จัดทำเอกสารแผ่นพับ และจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน ป้ายนิเทศ จัดนิทรรศการ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยประชาสัมพันธ์ ให้ ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ

สำหรับด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาในเรื่อง ผู้รับข้อมูล จากการประชาสัมพันธ์ไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร รongลงมา คือ มีวิธีการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ หลากหลาย และยังไม่แพร่หลาย ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย จัดการประชาสัมพันธ์ให้ มาก ยิ่งขึ้น

สำหรับการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำแผนการเรียนรู้แบบตารางและ แบบบรรยาย ในส่วนการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ร่วมกัน และยึดหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้อง กับจุด ประสงค์การเรียนรู้ ตรงกับความสามารถและความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียน กล้าแสดงออก ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยการเป็นผู้ให้ข้อมูล สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ ให้งบประมาณและร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา

ในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน โดยมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา เหมาะสมกับ ผู้เรียนและมีอยู่ในท้องถิ่น สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่บุคลากรของโรงเรียนผลิต และสร้างขึ้นมาเอง จัดซื้อสื่อ ที่จัดจำหน่าย และค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สื่อการสอนที่ บุคลากรในโรงเรียนใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีและสื่อสิ่งพิมพ์

ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติ ประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน ประเมินก่อนและหลังเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการสร้างแก่นบุคลากรและการให้ความรู้แก่บุคลากร โดยการจัดความตระหนักประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ อบรม อบรมเชิงปฏิบัติการ ศึกษาดูงานนอกสถานที่และศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนได้ดำเนินการตรงตามเจตนารมณ์ ของกรอบและเกณฑ์ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรได้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร และให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจาก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ไม่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้จัดทำหลักสูตร เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ทำให้ครูตื่นตระหนก และวิตกกังวลกับภาระงานที่จะต้องรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้น การสร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่บุคลากร จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการ ในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และคณะกรรมการอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้รับการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา และคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา ผู้บริหารเป็นผู้แต่งตั้ง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนได้ดำเนินการเหมาะสมแล้ว เนื่องจากการที่โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ ทำให้บุคลากรได้รับ ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่ นักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนและท้องถิ่น แล้วนำข้อมูลต่างๆ มาจัดทำให้เป็นระบบ ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการดำเนินการดังกล่าวของโรงเรียน เพราะข้อมูลสารสนเทศในด้านต่างๆ จะมีความสำคัญต่อการนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม ชุมชน และผู้เรียน ดังที่ โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ในการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร นักพัฒนาหลักสูตรต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ เพื่อใช้ในการกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร สำหรับปัญหาในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนพบปัญหาในด้านบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งได้มีการจัดส่งบุคลากรไปศึกษาเพิ่มเติม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียน

ได้ดำเนินการถูกต้องแล้ว เพราะเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถจนสามารถนำความรู้มาพัฒนาหน่วยงานของตนได้

2. การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน บุคลากร เศรษฐกิจและสังคม และชุมชน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษา ผู้เข้าร่วมในการกำหนด ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อมองอนาคตว่า โลกและสังคมรอบๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัวและปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย ดังนั้นกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์โดยอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าไปมีส่วนร่วมนั้น เป็นกระบวนการที่มีพลังผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีทิศทางก่อให้เกิดเจตคติในทางที่สร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและสังคมของสถานศึกษา ตลอดจนนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตร การกำหนดสาระการเรียนรู้ หรือหัวข้อเรื่องในท้องถิ่นสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน นอกจากนี้สถานศึกษา ยังต้องร่วมกันกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมให้แก่ผู้เรียน เพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ วัฒนาพร ระบุว่าทุกซ์ (2545) ได้เสนอแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ ดังนี้

1. ตั้งคณะทำงานกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
2. สสำรวจรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียนด้านผู้เรียน เอกลักษณะ ค่านิยม การยอมรับ ความคาดหวังที่มีต่อผู้เรียน และสภาวะวิกฤตด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียนจากกรรมการสถานศึกษา ครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด
3. วิเคราะห์สภาพความจำเป็นของการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
4. กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียน
5. ต้องมีการวางแผนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจบหลักสูตร
6. การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควรกำหนดเฉพาะคุณธรรม จริยธรรม และ

ค่านิยมที่เห็นว่าสำคัญ จำเป็น เป็นเอกลักษณ์ ค่านิยมและความคาดหวังที่มีต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

ในเรื่องการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ทุกโรงเรียนกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรในขณะที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ทางสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยาจัดขึ้น โดยมี ผู้บริหาร และคณะครูทั้งโรงเรียนเป็นผู้ร่วมกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร แล้วนำมาปรับให้เข้ากับวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า การร่วมมือกันทำงานเป็นทีมเป็นการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ และเมื่อเกิดปัญหาก็นำมาซึ่ง การตัดสินใจร่วมกัน

ในการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนดำเนินการโดยจัดประชุมแบ่งครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้ครูทั้งโรงเรียนร่วมกันจัดทำ โดยให้ครูศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ มากำหนดสาระการเรียนรู้กำหนดการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และการเรียนรู้รายปี รายภาค และมาตรฐานหลักสูตร ปัญหาที่พบ ได้แก่ บุคลากรไม่เข้าใจวิธีการจัดทำ และครูเขียนผลการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สิ่งเหล่านั้นสามารถฝึกฝนและเรียนรู้ได้ ถ้าครูมีความสำนึกในความเป็นครู มีความพยายาม ตั้งใจจริงที่จะศึกษาหาความรู้จากเอกสารคู่มือ การอบรมและสื่อต่างๆ ฝึกฝนจนเกิดความเคยชิน เกิดความมั่นใจก็สามารถนำไปใช้ได้

สำหรับในด้านการจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โรงเรียนส่วนใหญ่พบปัญหาในเรื่อง บุคลากรไม่เข้าใจวิธีการจัดทำ รองลงมาคือ ครูเขียนผลการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการจัดอบรมเพิ่มเติม รองลงมาคือ ผู้บริหารคอยให้คำปรึกษา ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และสามารถจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้

ส่วนในการจัดทำคำอธิบายรายวิชา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทุกโรงได้ดำเนินการโดยแบ่งกลุ่มครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้แต่ละกลุ่มจัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค เวลาเรียน และจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา ซึ่งโรงเรียนทุกโรงเรียนต้องอธิบายรายวิชาในรูปแบบความเรียง ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา รหัสวิชา จำนวนเวลา จำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า คำอธิบายรายวิชา เป็นความคาดหวังของผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอย่างไร ต้องรอบรู้ในเนื้อหาอะไร มีความสามารถปฏิบัติงานอะไร และมีคุณงามความดีอะไร กรมวิชาการ (2545) ได้กล่าวไว้ว่า คำอธิบายรายวิชาสามารถเขียนได้หลายรูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1. เขียนเป็นความเรียงเสนอภาพรวมมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน

รูปแบบที่ 2. เขียนแยกเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เขียนเป็นความเรียง สรุปผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน
- สาระการเรียนรู้ เขียนเป็นความเรียงของข่ายเนื้อหา

รูปแบบที่ 3. เขียนเป็นความเรียงประกอบด้วย 3 ส่วน

- ขอบข่ายกิจกรรมที่กำหนดกว้างๆ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของรายวิชา
- ขอบข่ายเนื้อหาที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของของรายวิชา
- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างกว้างๆ

รูปแบบที่ 4. เขียนเป็นความเรียง ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

- จุดประสงค์ของรายวิชาที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้รายวิชา
- ขอบข่ายสาระการเรียนรู้
- กิจกรรมการเรียนรู้
- วิธีวัดและประเมินผล

รูปแบบที่ 5 เขียนแยกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

- ผลการเรียนรู้ เขียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน เป็นข้อๆ โดยไม่แยกด้าน
- สาระการเรียนรู้เขียนเป็นข้อ ๆ

สำหรับการจัดหน่วยการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการโดย นำ สาระการเรียนรู้ มาแยกเป็นหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย นำ หัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อย มาเขียนหน่วยการเรียนรู้ ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ และกำหนดเวลาเรียนของแต่ละหน่วย และนำหัวข้อเรื่อง / หัวข้อย่อยมาจัด บูรณาการ สำหรับปัญหาในการจัดหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การบูรณาการ สาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารควรดำเนินการแก้ไข โดยการจัดให้ความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงแนวทางการศึกษา ได้แก่ หมวด 4 มาตรา 22 มาตรา 24 วรรค (1) มาตรา 24 วรรค (2) สนับสนุนการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ โดยเฉพาะมาตรา 22 ได้กล่าวไว้ชัดเจนว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณภาพและบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละรายวิชา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษานั้นควรมีความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบบูรณาการและ สามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้อย่างเหมาะสม

ในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนการเรียนรู้ ซึ่งทุกโรงเรียนได้จัดทำแผนการเรียนรู้ เป็น 2 ลักษณะคือ แผน

การเรียนรู้รายปี และแผนการเรียนรู้รายครั้ง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ดีและเอื้อประโยชน์ในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะการเตรียมการล่วงหน้า จะช่วยให้ผู้สอนมีเวลาและมีโอกาสวิเคราะห์ หลักสูตรเพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์ของการเรียน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน เตรียมการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ตรงจุดประสงค์ ทำให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังที่ รุจิร ภู่อาระ (2545) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นการจัดโปรแกรมการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งไว้ล่วงหน้า เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การวางแผนการเรียนรู้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ ครูทุกคนจำเป็นจะต้องวางแผนการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ครูมองเห็นทิศทางว่า จะสอนอะไร จะสอบวิธีไหน สอนทำไม สอนอย่างไร และจะวัดผลอย่างไร สำหรับปัญหาในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ได้แก่ ครูส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีอิสระในการออกแบบแผนการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีได้หลากหลายรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอน ควรปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนที่กำหนดไว้

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงาน / ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่จัดแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมชมรมชุมนุม ซึ่งโรงเรียนเลือกจัดตามความพร้อมและความสามารถของบุคลากร ผู้วิจัยเห็นว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่ต้องทำเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิตปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการโครงการ องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมทางวิชาการต่างๆ เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่างๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวม

การขอความเห็นชอบการใช้หลักสูตรจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้ จัดประชุมชี้แจง รายละเอียดเกี่ยวกับสูตร และให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาและลงนามเห็นชอบการใช้หลักสูตร ผู้วิจัย มีความเห็นว่า การนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร ขึ้นอยู่กับการจัดการหลักสูตรที่มีคุณภาพและได้รับการสนับสนุนส่งเสริมร่วมมือจาก บุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งทราบบทบาท ภารกิจหน้าที่ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทน องค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้บริหารการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
 2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
 3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ท้องถิ่น
 4. ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะทำงาน/อนุกรมต่างๆ ที่สถานศึกษา
แต่งตั้ง
 5. สนับสนุน ส่งเสริมให้การบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา
 6. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก
และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี
ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
 7. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงาน
กับองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
- สำหรับปัญหาที่พบได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม
กับทางโรงเรียนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนด
แนวทางในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาาร่วมกันเป็นไปในทางที่ดี
และสนองต่อความต้องการของโรงเรียนและชุมชนอย่างแท้จริง

3. ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้จัดเตรียมบุคลากร โดยการจัดประชุมชี้แจง จัดอบรม การให้คำปรึกษาและดูงานนอกสถานที่ ผู้วิจัย มีความเห็นว่า การนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปใช้ในโรงเรียน เป็นขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญ ตามที่ วิชัย ศิษสระ (2538) กล่าวไว้ว่า แม้เราจะมีหลักสูตรที่ดี แต่ถ้าการนำหลักสูตรไปใช้อย่างไม่ถูกต้องแล้ว หลักสูตรนี้ก็ไม่มีประโยชน์ วิธีหรือกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้น่าจะเป็นหัวใจของการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ การเตรียมครู บทบาทของผู้บริหาร และการสอนของครู ซึ่งการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ที่จัดให้มีการประชุมชี้แจง อบรม การให้คำปรึกษาและดูงานนอกสถานที่นั้น นับได้ว่าเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวความคิดของ ช่าง บัวยศรี (2532) ที่กล่าวไว้ว่า บุคลากรที่สำคัญที่จะต้องเตรียมได้แก่

1. การเตรียมครูหรือผู้สอน ครูหรือผู้สอนนับว่าเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะเป็นผู้ที่นำเอาหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนกับผู้เรียนจริงๆ ดังนั้นก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ผู้รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อม ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เจตคติที่พึงมีต่อหลักสูตร

2. การเตรียมศึกษานิเทศก์ และผู้แนะนำการศึกษา เพื่อให้ทราบนโยบาย จุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้มีผลกระทบต่อกรณีศึกษาและการแนะนำอย่างไร

3. การเตรียมผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรมากไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับครูผู้สอนหรือผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้จริง จำเป็นต้องเข้าใจหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนเปรียบเหมือนกับคนเรือเป็นผู้ควบคุมกำกับ นำและส่งเสริมให้ครูซึ่งเป็นเสมือนลูกเรือ ให้ทำหน้าที่อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนได้รับการบำรุงขวัญกำลังใจและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตรจากผู้บริหารโดยการสนับสนุนให้ไปอบรม ให้คำปรึกษาและยกย่องชมเชยผลงาน ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม ดังที่ สวัสดิ์ อุดมโกชน (2533) เสนอว่า ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน โดยให้ความสะดวกสบายตามสมควรในการทำงาน ยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจและสร้างความพึงพอใจในงานที่ทำอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดครูเข้าสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการสำรวจความพร้อมของครูในด้านต่างๆ วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนดำเนินการถูกต้องแล้ว เพราะการจัดครูเข้าสอนต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของครูแต่ละคน เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) กล่าวไว้ว่า การจัดครูเข้าสอนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาให้

รอบคอบ เพราะครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมากในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้น ตัวครูจะต้องมองเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในสังคม ครูจะต้องก้าวให้ทันกับเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพราะครูจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสนและมีส่วนร่วมในชีวิตสังคมปัจจุบันมากที่สุด ฉะนั้นการคัดเลือกและจัดครูเข้าสอน จึงต้องระมัดระวัง แม้ว่าครูจะผ่านการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรมาแล้วก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ กิติมา ปริศิตติก (2532) ที่กล่าวถึงการจัดครูเข้าสอนว่า เป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารที่จะเลือกจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับรายวิชา ระดับชั้น และความสามารถของผู้เรียน โดยพิจารณาความรู้ ความสามารถในรายวิชาที่สอน เทคนิควิธีที่สอน และความสามารถในการดูแลเด็กนักเรียน เช่นเดียวกับ ปริชา คัมภีรปกรณ (2532) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดบุคลากรเข้าสอนจะต้องพิจารณาถึงคุณลักษณะบางประการของครูผู้สอน เช่น ความรู้ความสามารถในการสอน ความสนใจ คุณลักษณะพิเศษเฉพาะวิชา

สำหรับด้านการจัดตารางสอน ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้ดำเนินการจัดตารางสอนโดยมีผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าสายชั้น เป็นผู้ร่วมกันจัดตารางสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนดำเนินการได้เหมาะสม เนื่องจากการจัดตารางสอนเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษา เพราะเกี่ยวกับการใช้สถานที่ บุคลากร ครูและที่สำคัญ คือ การเรียนรู้ของเด็ก รูปแบบของการจัดตารางสอนขึ้นอยู่กับลักษณะของวิชา ความยากง่าย ความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน

สำหรับการบริการวัสดุหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้สำรวจความต้องการของครูและพิจารณาจัดให้คามเหมาะสม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนดำเนินการได้ถูกต้อง เพราะ การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำเป็นต้องอาศัยวัสดุหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานที่สำคัญ ที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สื่อการสอนและเอกสารต่างๆ ที่จะชี้แนะแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาทิ เช่น กำหนดการสอน แผนการสอน เป็นต้น ซึ่ง วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน การจัดทำกำหนดการสอน ประมวลการสอน แผนการสอน พัฒนาคู่มือครู แบบเรียน และสื่อการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจัดทำ โดยเฉพาะแผนการสอนจะช่วยให้ครูเห็นแนวทางว่าจะเลือกกิจกรรมอะไรให้กับเด็ก และกิจกรรมอะไรที่จะทำ ให้เด็กอยากเรียน การจัดทำสื่อการเรียนการสอนควรร่วมกันจัดทำ เพราะจะเป็นการประหยัดแรงงาน งบประมาณ และครอบคลุมเนื้อหาสาระได้มากกว่า และที่สำคัญคือ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจและตรงตามความต้องการของชุมชน

ดังนั้นการบริการวัสดุหลักสูตรมีความสำคัญมาก ไม่เพียงแต่จะช่วยให้ครูผู้สอน ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เข้าใจหลักสูตรดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยในด้านอื่นๆ ด้วยหลายด้าน เป็นต้นว่า ช่วยในการสอน ช่วยในการประเมินผล ช่วยในการบริหารงานหลักสูตร

และช่วยในการนิเทศการศึกษา ประโยชน์ที่สำคัญอีกอย่าง คือ ช่วยในการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย ดำเนินไปอย่างราบรื่น เพราะมีความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ตรงกัน

ด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ ปฏิบัติการนิเทศ ติดตามผล การใช้หลักสูตร โดยใช้วิธีการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และนำผลจากการนิเทศติดตาม มาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพและปัญหา ตลอดจนแนวทางที่เหมาะสม สำหรับการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในโรงเรียน สำหรับการใช้กิจกรรมการสังเกตการสอนในชั้นเรียน นับว่าเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมแล้ว ดังที่ Ben M.Harris (อังโน วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2536) กล่าวไว้ว่า การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observing in Classroom) เป็นกิจกรรมการสังเกตการสอนเพื่อวิเคราะห์การสอนของครู เทคนิคนี้คล้ายกับการดูแล การสาธิต การเยี่ยมชั้นเรียน ยกเว้นการสังเกตการสอนเป็นไปอย่างเข้มข้นมากกว่า เพราะการสังเกตการสอนในเบื้องต้นนั้นมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการวัดและประเมินผล การสังเกตชั้นเรียนจะทำให้ผู้นิเทศได้รับทราบปัญหาของครูและสิ่งที่ดีที่เกิดขึ้น ทำให้สามารถตัดสินใจในการเปิดอบรมและปรับปรุงหลักสูตรได้ ผู้วิจัยยังมีความเห็นว่า นอกจากการใช้การสังเกตการสอนในชั้นเรียนแล้ว ผู้นิเทศควรใช้กิจกรรมการนิเทศแบบอื่นๆ เช่น การประชุม การฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ การจัดปายนิเทศ การจัดมุมหนังสือ การให้คำปรึกษาแนะนำ การสาธิตการสอน การไปเยี่ยมชมโรงเรียนอื่น การศึกษาค้นคว้าวิจัยทดลอง การจัดนิทรรศการและการให้ไปฝึกงาน สำหรับปัญหาในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูไม่ยอมรับการนิเทศการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนควรมีแนวทางการนิเทศที่ชัดเจนและเป็นระบบให้มากที่สุด ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ

ในด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนทั้งหมดได้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยใช้กิจกรรมหน้าเสาธง จัดประชุม จัดทำเอกสารแผ่นพับ และจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน ปายนิเทศ จัดนิทรรศการ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ ผู้วิจัยเห็นว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะเป็นการชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้ปกครองและประชาชนได้รับทราบเจตนารมณ์ของหลักสูตรว่า ต้องการให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่เด็ก นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชนได้ ตามที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครอง คณะกรรมการศึกษาของโรงเรียน และประชาชนในชุมชนเป็นสิ่งที่ละเลยไม่ได้ จะต้องทำการเผยแพร่หลักสูตรใหม่นั้น ลูกหลานเขาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรนั้นจะต้องทำเป็นระยะติดต่อกันไปแต่ละครั้งไม่ควรนาน เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย การใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องช่วยจะทำให้การ

ประชาสัมพันธการใช้หลักสูตรได้ผลดียิ่งขึ้น และ ช่าง บัวศรี (2523) กล่าวถึงการประชาสัมพันธหลักสูตรไว้ว่า การประชาสัมพันธหลักสูตรอาจทำได้หลายๆ รูปแบบ เช่น การออกเอกสารสิ่งพิมพ์ การให้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น นอกจากนี้ การประชุมการสัมมนา ก็อาจนำมาใช้ได้ ในโอกาสอันควร การที่จะเลือกใช้การประชาสัมพันธอย่างไร แก่ผู้ใด เป็นจำนวนกี่ครั้งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาตามโอกาส แต่สิ่งที่ควรให้ผู้เกี่ยวข้องทราบก็คือ สิ่งสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงคืออะไร จะมีประโยชน์แก่ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างไร และจะมีผลต่อบทบาทและหน้าที่เขาอย่างไร

สำหรับปัญหาที่พบ ได้แก่ ผู้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร และมีวิธีการประชาสัมพันธที่ไม่หลากหลาย และยังไม่แพร่หลาย ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหา โดยจัดการประชาสัมพันธให้มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาเองได้ โดยการวางแผนการประชาสัมพันธหลักสูตรให้เป็นระบบและแนวทางที่ดีได้ เพื่อผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและประชาชนที่มีความเข้าใจเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่แท้จริงต่อไป

ในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนเป็นบางบทเรียน โดยมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ สัมพันธ์กับ จุดมุ่งหมายและเนื้อหา เหมาะสมกับผู้เรียนและมีอยู่ในท้องถิ่น สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่บุคลากรของโรงเรียนผลิต และสร้างขึ้นเอง จัดซื้อสื่อที่จัดจำหน่าย และค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สื่อการสอนที่บุคลากรในโรงเรียนใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีและสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้วิจัยเห็นว่า สื่อการเรียนรู้อาจเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของครูดำเนินไปได้ด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีตามกระบวนการต่างๆ ที่หลักสูตรต้องการ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพและความสามารถของครูที่จะสามารถจัดหามาใช้ และศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ดังที่ กรมวิชาการได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของสื่อที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายทั้ง สื่อ ธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่นๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้อันเป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้อ
2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้อ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนและสำหรับ

เสริมความรู้ของผู้สอน

4. ศึกษาวิธีการเลือกและการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม หลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเองและที่เลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์และประเมินสื่อการเรียนรู้ที่ใช้อยู่ในนั้นอย่างสม่ำเสมอ

7. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

8. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้

9. จัดให้มีการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

- 1.1 สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 จัดสรรอัตรากำลังพนักงานครูเทศบาลเพิ่มเติม

2. โรงเรียน

2.1 ควรมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2.2 ควรให้ความรู้แก่บุคลากรในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน การบูรณาการ การวัดและประเมินผลหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เทคนิควิธีการสอน

2.3 ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน วางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา
2. ควรทำการศึกษาวิจัยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์. **หลักสูตรและการสอน**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- กิติมา ปรีดีดิถก. **กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต, 2532.
- คณะกรรมการสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2541.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ออลีนเพลส, 2539.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. **แนวคิดและวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ**. สารพัฒนาหลักสูตร ปีที่ 13 อันดับที่ 116 (มกราคม-มีนาคม 2537) : 25-29
- ชูศรี มณีโชติ. **หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2544
- ถวัลย์ มาศจรัส. **คู่มือการเขียนและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธารอักษร, 2545.
- ธำรง บัวศรี. **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธนรัชการพิมพ์, 2542
- บริหารสถานศึกษาท้องถิ่น, สำนัก. **คู่มือ : แนวทางการเร่งรัดจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเทศบาล**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อาสาธาภิบาล, 2545
- บุญมี เณรยอด. **หลักการพัฒนาหลักสูตร**. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บุญมี เณรยอด. **หลักการพัฒนาหลักสูตร**. เอกสารการสอนภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- รุจิร ภู่อาระ. **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บุ๊คพอยท์, 2545
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. **หลักการนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : พรศิวิการพิมพ์, 2536
- วิชัย ดิสสระ. **การพัฒนาหลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์, 2535
- วิชัย วงษ์ใหญ่. **พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. **การจัดทำหลักสูตรการสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค, 2545.
- ศึกษานิเทศการ. **กระทรวง. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

- ศึกษาศาสตร์, กระทรวง กรมวิชาการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.**
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2544.
- ศึกษาศาสตร์, กระทรวง กรมวิชาการ. **แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2544.
- ศึกษาศาสตร์, กระทรวง กรมวิชาการ. **แนวทางการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
สถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2544.
- ศึกษาศาสตร์, กระทรวง กรมวิชาการ. **คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. 2545.
- สังัด อุทรานันท์. **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เซนเตอร์
พับลิเคชัน, 2527.
- สังัด อุทรานันท์. **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.
- สวัสดี อุดมโกชน. **การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533
- สันต์ ธรรมบำรุง. **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2525.
- สุมิตร คุณานุกร. **หลักสูตรและการสอน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์, 2523.
- สำลี รักสุทธี. **เทคนิควิธีเขียนหลักสูตร.** กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา, 2544

ภาษาอังกฤษ

- Beauchamp, G.A. **Curriculum theory.** 4th ed. Itasca, IL: F.E.
Peacock, 1981
- Taba, H. **Curriculum development: Theory and practice.** New York: Harcourt,
Brace & World, 1962.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
สำเนาหนังสือราชการที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. นางภาวณี ชำรงค์เลิศฤทธิ
นักวิชาการศึกษา 8 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายโชคชัย กิ่งหง
หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาท้องถิ่น ส่วนประสานและพัฒนาศึกษา
ท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
3. นายรัชชัย รัตต์บุญ
ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงาน ศึกษาเมืองพัทยา
4. นางปัทมา อินทวงษ์
อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนเมืองพัทยา 8
5. นายไชยสิทธิ์ พรหมอนุมัติ
อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนเมืองพัทยา 10

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ ทม.0302 (2770.0603)

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

13 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางสาววรรณิ ศิริวัฒน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขา
นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินการงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ” โดยมี
รองศาสตราจารย์ดร.บุญมี เณรยอด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องรวบรวมข้อ
มูลในการสัมภาษณ์ คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา คณะกรรมการ
บริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะ
อนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางสาววรรณิ ศิริวัฒน์ ได้
ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

(สำเนา)

ที่ ทม.0302 (2770.0603)

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

9 มกราคม 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางสาววรรณิ ศิริวัฒน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขา
นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินการงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ” โดยมี
รองศาสตราจารย์ดร.บุญมี เฌรยอด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องรวบรวมข้อ
มูลในการสัมภาษณ์ คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการเมืองพัทยา คณะกรรมการ
บริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะ
อนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางสาววรรณิ ศิริวัฒน์ ได้
ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง การศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเตรียมความพร้อม

1. คณะกรรมการมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการ วิธีการที่ใช้ในการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1.1 การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร

คณะกรรมการได้สร้างความตระหนักในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่บุคลากรหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการ วิธีการที่ใช้สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ได้แก่วิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร คณะกรรมการประสบปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.2 การให้ความรู้แก่บุคลากร

คณะกรรมการได้ให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่บุคลากรหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี วิธีการที่ใช้ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่วิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

ในการให้ความรู้แก่บุคลากร คณะกรรมการประสบปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการจัดทำหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการ ประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

.....

ในการแต่งตั้ง คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการประสบปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

คณะกรรมการได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการวิธีที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่วิธีใดบ้าง

.....

ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ คณะกรรมการปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

1.5 การจัดทำแผนการดำเนินงาน

คณะกรรมการได้จัดทำแผนการดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี ไม่มี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเตรียมความพร้อม

1. คณะกรรมการมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการ วิธีการที่ใช้ในการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1.1 การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร

คณะกรรมการได้สร้างความตระหนักในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่บุคลากรหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการ วิธีการที่ใช้สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ได้แก่วิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

ในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร คณะกรรมการประสบปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.2 การให้ความรู้แก่บุคลากร

คณะกรรมการได้ให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่บุคลากรหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี วิธีการที่ใช้ให้ความรู้แก่บุคลากร ได้แก่วิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

ในการให้ความรู้แก่บุคลากร คณะกรรมการประสบปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการจัดทำหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการ ประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

.....

ในการแต่งตั้ง คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการประสบปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

คณะกรรมการได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี

ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการวิธีที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่วิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ คณะกรรมการปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.5 การจัดทำแผนการดำเนินงาน

คณะกรรมการได้จัดทำแผนการดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี

ไม่มี

ถ้ามีการดำเนินการวิธีที่ใช้ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน ได้แก่วิธีใดบ้าง

.....

.....

.....

ในการจัดทำแผนการดำเนินงาน คณะกรรมการปัญหาใดบ้าง

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การดำเนินการจัดทำสารของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.การจัดทำสารของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำสารของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องก่อนหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี ผู้ดำเนินการประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องก่อนการจัดทำสารของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางโรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

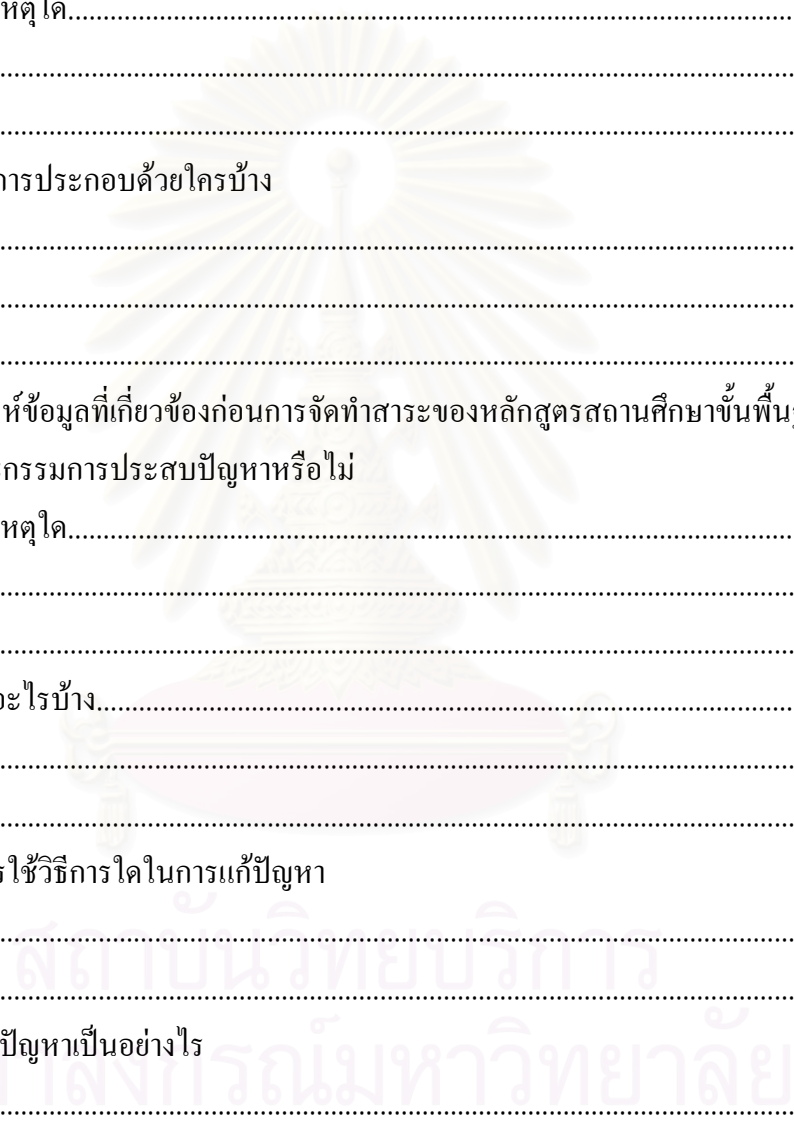
.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ในการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี ผู้ดำเนินการประกอบด้วยใครบ้าง

.....

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....
 ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

1.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี ผู้ดำเนินการประกอบด้วยใครบ้าง

.....
 ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนของคณะกรรมการคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง

.....

ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหา หรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.4 กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน

ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน หรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี ผู้ดำเนินการประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.5 จัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาคและกำหนดเวลาเรียน

ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้จัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค และกำหนดเวลาเรียนหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

การจัดทำสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค และกำหนดเวลาเรียน โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

1.6 การจัดทำคำอธิบายรายวิชา

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชา โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

1.7 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้หรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

.....

ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

1.8 การจัดทำแผนการเรียนรู้

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้จัดทำแผนการเรียนรู้หรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

.....

ประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

คณะกรรมการมีหลักเกณฑ์ใดในการเลือกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

2.3 เสนอคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบการใช้หลักสูตร

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการได้นำหลักสูตรไปเสนอ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความเห็นชอบหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

.....

ในการนำหลักสูตรไปเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความเห็นชอบ โรงเรียน
ของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

การเตรียมบุคลากร

การเตรียมบุคลากร ครูผู้สอน ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการ
ประกอบด้วยใครบ้าง

.....
.....

คณะกรรมการวิธีใดในการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....
.....
.....

ในการเตรียมบุคลากร ครูผู้สอนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการ
ประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....
.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....
.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....
.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....
.....

การจัดครูเข้าสอน

ในการจัดครูเข้าสอนคณะกรรมการมีเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร

.....
.....
.....

ในการจัดครูเข้าสอน โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

การจัดตารางสอน

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน ในโรงเรียนของคณะกรรมการประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

.....

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน ในโรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

การจัดงบประมาณ

โรงเรียนของคณะกรรมการ จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อย่างไร

.....
.....

งบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาจากแหล่งใดบ้าง

.....
.....

ในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการ
ประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....
.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....
.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....
.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....
.....

การบริการวัสดุหลักสูตร

ทางโรงเรียนได้บริการจัดหาวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือไม่

.....
.....

ในการบริการจัดหาวัสดุหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนของคณะกรรมการ
ประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....
.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....
.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

โรงเรียนของคณะกรรมการได้ดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ผู้ดำเนินการประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

คณะกรรมการนำผลการรายงานผลการนิเทศมาใช้อย่างไรบ้าง

.....

.....

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

โรงเรียนของคณะกรรมการ ได้จัดประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้ปกครอง นักเรียน หรือชุมชนหรือไม่

มี

ไม่มี

ถ้ามี คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

.....

.....

.....

ผู้รับผิดชอบประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้ปกครอง นักเรียน หรือชุมชน โรงเรียนของ คณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา

คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษาหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี คณะกรรมการมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

.....

.....

การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา คณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี คณะกรรมการมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา คณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่
ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....
ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....
คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....
ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....
การให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น หรือไม่

มี ไม่มี

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....
ถ้ามี คณะกรรมการมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

.....
คณะกรรมการมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ในการให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นคณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการ / อนุกรรมการต่างๆ ที่สถานศึกษาแต่งตั้ง

คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะกรรมการ / อนุกรรมการ ชุดใดบ้าง

.....

.....

.....

การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการ / อนุกรรมการต่างๆ ที่สถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

สนับสนุน ส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา

คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษาหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี คณะกรรมการมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

.....

ในการสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา คณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติ

คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติหรือไม่

มี ไม่มี

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี คณะกรรมการมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติ คณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น หรือไม่

มี ไม่มี

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

.....

ถ้ามี คณะกรรมการมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

.....

.....

ในการการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กร
ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาชุมชนและท้องถิ่น คณะกรรมการประสบปัญหาหรือไม่

ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด.....

.....

ถ้ามี มีปัญหาอะไรบ้าง.....

.....

.....

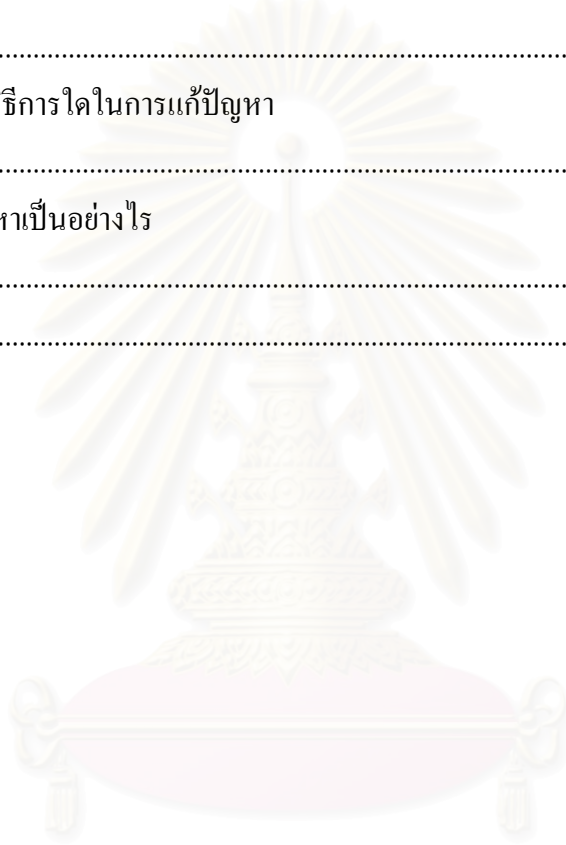
คณะกรรมการใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

.....

ผลจากการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ประธานและเลขานุการคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา
2. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานและสถานภาพในการปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันของท่านแต่อย่างใด
4. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อจะขอบคุณยิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 26 ปี 26 – 30 ปี
 31 – 35 ปี 36 – 40 ปี
 41 – 45 ปี 45 ปีขึ้นไป

3. วุฒิสถที่สุดทางการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ประสบการณ์การสอนของท่าน

- น้อยกว่า 1 ปี 1 – 5 ปี
 6 – 10 ปี 11 – 15 ปี
 16 – 20 ปี มากกว่า 20 ปี

5. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศษษาขั้นพื้นฐาน

- มี ไม่มี

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถ้ามี ท่านได้รับการอบรมจาก (โปรดระบุ)

หัวข้ออบรม	ผู้จัด	ระยะเวลา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

คำแนะนำ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าข้อความที่เป็นจริง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

การจัดเตรียมบุคลากร

1. คณะอนุกรรมการได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อเสริมสร้างทักษะแนวทางในการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือไม่

ได้รับ ไม่ได้รับ

ถ้าได้รับ วิธีการที่ได้รับ คือ (ตอบ ได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ฟังการบรรยายจากวิทยากร
- เข้าร่วมการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- ศึกษาเอกสารด้วยตนเอง
- ศึกษาคูงานนอกสถานที่
- ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. การบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตรของผู้บริหาร

มีการดำเนินการ ไม่มีการดำเนินการ

ถ้ามีการดำเนินการ ท่านได้รับการบำรุงขวัญและเสริมสร้างความรู้สึที่ดีต่อหลักสูตรโดยวิธี

(ตอบ ได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ผู้บริหารซักถามปัญหาต่างๆ
- ผู้บริหารยกย่องชมเชยผลงาน
- ผู้บริหารให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง
- ผู้บริหารสนับสนุนให้ไปอบรม คูงาน หรือลาศึกษาต่อ
- ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การจัดตารางสอน

3. การมีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนของคณะกรรมการ

- มี ไม่มี

ถ้ามีการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- เป็นผู้ทำหน้าที่จัดตารางสอน
 เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้ที่จัดตารางสอน
 เป็นผู้จัดรายวิชาลงในตารางสอน
 เป็นผู้จัดช่วงเวลาลงในตารางสอน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การจัดครูเข้าสอน

4. คณะกรรมการคิดว่าท่านได้รับการพิจารณาให้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์ใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- มีความสามารถทางด้านนั้น
 สนใจและสมัครใจสอนเอง
 ผู้บริหารโรงเรียนจัดการมอบหมาย
 เคยสอนวิชานั้นมาก่อน
 ตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา
 สอนประจำชั้นต้องสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การจัดบริการวัสดุหลักสูตร

5. ทางโรงเรียนได้จัดบริการวัสดุหลักสูตรให้แก่คณะกรรมการ

- มี ไม่มี

ถ้ามีการจัดบริการวัสดุหลักสูตรที่โรงเรียนจัดบริการ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- คู่มือครู
 กำหนดการสอน แผนการสอน
 สื่อการสอน
 แบบฝึกหัดเสริมทักษะ
 ใบความรู้ เอกสารการสอน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

6. การนิเทศและการติดตามผลการใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนของคณะกรรมการ

- ดำเนินการแล้ว ยังไม่ได้ดำเนินการ

ถ้ามีการดำเนินการแล้ว ผู้ที่มีหน้าที่ในการนิเทศติดตามผล คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ผู้บริหารโรงเรียน
 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
 ครูวิชาการในโรงเรียน
 หัวหน้าหมวดวิชา
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

7. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรขั้นพื้นฐาน โรงเรียนของคณะกรรมการ

- ดำเนินการแล้ว ยังไม่ได้ดำเนินการ

ถ้ามีการดำเนินการแล้ว โรงเรียนของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดย

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- หอกระจายข่าว ป้ายนิเทศ
 แผ่นพับ จดหมายข่าว
 สื่อมวลชนท้องถิ่น โสमเพจ
 อินเทอร์เน็ตตำบล สื่อสิ่งพิมพ์
 วิทยุ โทรทัศน์
 นิตยรศการ ผู้บริหารและครูออกไปเยี่ยมพบประชาชน
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

การจัดทำแผนการเรียนรู้

8. คณะกรรมการมีการจัดทำแผนการเรียนรู้หรือไม่

- มี ไม่มี

ถ้ามีการจัดทำ แผนการเรียนรู้ที่คณะกรรมการจัดทำ คือ

- แผนการเรียนรู้แบบบรรยาย
 แผนการเรียนรู้แบบตาราง
 แผนการเรียนรู้แบบพิสดาร
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

การจัดการเรียนรู้

9. ในการจัดการเรียนรู้ คณะอนุกรรมการยึดหลักการจัด คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน
- เน้นการเรียนรู้จากธรรมชาติ
- เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
- เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

กิจกรรมการเรียนรู้

10. ในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ คณะอนุกรรมการยึดหลักใดในการเลือก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง
- ผู้เรียนพึงพอใจ
- สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนการสอน

11. การใช้สื่อการสอนของคณะอนุกรรมการ คือ

- ไม่เคยใช้เลย
- ใช้เป็นบางบทเรียน
- ใช้เฉพาะบทเรียนสำคัญๆ
- ใช้เป็นประจำทุกบทเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. คณะอนุกรรมการมีหลักในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา
- เหมาะสมกับผู้เรียน
- มีความเป็น ไปได้
- ค่าใช้จ่ายเหมาะสม
- มีอยู่ในท้องถิ่น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

13. ที่มาของสื่อที่คณะอนุกรรมการใช้ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- สร้าง ผิดเอง
- จัดทำเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงบางส่วน
- เลือกรื้อสื่อที่มีจัดจำหน่าย
- ค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14. สื่อการสอนที่คณะอนุกรรมการใช้ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- หนังสือเรียน
- คู่มือครู / คู่มือการสอน / คู่มือการจัดการเรียนรู้
- ชุดการเรียนการสอน
- บทเรียนสำเร็จรูป
- สื่อเทคโนโลยี
- สื่อสิ่งพิมพ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

15. ในการสอนคณะอนุกรรมการมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หรือไม่

- มี
- ไม่มี

ถ้ามีคณะอนุกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ประเมินตามสภาพจริง
- ประเมินจากการปฏิบัติ
- ประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน
- ประเมินก่อนการเรียน
- ประเมินหลังเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววรรณิ ศิริวัฒน์ เกิดวันที่ 28 สิงหาคม 2517 ที่ตำบลรัตนภูมิ อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย ในปีการศึกษา 2539 และ เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2544

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนวัดทองธรรมชาติ สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย